

כ 2012

אפריל, מאי, יוני

איגרות שאול
אל התסלונקים

מדריך לכתבי הקודש ליום שבת
יולי, אוגוסט, ספטמבר 2012

איגרות שאול אל התסלוניקים

מאת: ג'ון פאולין

עורך: ריצ'ארד אמרם אלופר
chaimveshalom@sdaisrael.org

הוצאת "חיים ושלווה"
עיצוב ואיורים: ודים ברגין
מאנגלית: שולמית גלאור

מערכת: לינקולן 4 ירושלים 94186

תוכן העניינים:

1	הבשורה מגיעה אל תסלוביקי •.....	8
2	לשמר מערכות יחסים •.....	15
3	תסלוביקי בימי שאול •.....	22
4	שמחה, הודיה ושבח •.....	29
5	מופת של שליחות •.....	36
6	חברים לנצח •.....	43
7	לחיות בקדושה •.....	50
8	המתים השייכים למשיח •.....	57
9	אירועי אחרית הימים •.....	64
10	חיי הקהילה •.....	71
11	הבטחה בדבר רדיפות •.....	78
12	צר המשיח •.....	85
13	לשמור על מסירותה של הקהילה •.....	92

המדריך ללימודי תנ"ך ליום שבת חובר במשרד המדריך ללימודי תנ"ך למבוגרים בועדה הכללית של האדוונטיסטים ציומרי השבת. הכנת המדריך נעשת תחת פיקוחה הכללי של ועדה בינלאומית להערכת כתבי יד של מדריכי שבת, שחבריה משרתים בתור עורכים. המדריך היוצא לאור משקף את המלצות הועדה, ולא בהכרח או בלבד את כוונת הסופר(ים).

גירסאות תנ"ך

ציטוטי הברית החדשה לקוחים מתוך: הברית החדשה המודרנית, גירסא 2.1; הברית החדשה תרגום דליטש, גירסא 2.0

כל הזכויות שמורות © לחברה לכתבי הקודש בישראל, 1976, 1991. החומר ניתן ברשות.

מבוא

כשאלוהים

את עצמם. מכיוון שאין ברשותם חבל תלייה, אסטרגון מוריד את החבל הדק המחזיק את מכנסיו, שעכשיו משתלשל מטה אל עקביו. כדי לבדוק את חוזקו הם מושכים אותו משני צדדיו, אבל החבל נקרע והם כמעט נופלים. הם מחליטים למצוא חבל טוב יותר ולנסות שוב מאוחר יותר.

"מחר נתלה את עצמנו," אומר ולדימיר. "אלא אם כן גודו יבוא." "ואם יבוא?" שואל אסטרגון. "אז ניושע."

גודו המסתורי לא בא, מה שאומר שהם לא נגאלו. מובן שהם לא היו אמורים להיושע על ידו.

בקט ביקש לחדד במחזהו את חוסר המשמעות ואת האבסורדיות של החיים.

איזה ניגוד חד להשקפה על החיים המוצגת בכתיבי הקודש! השקפתו של בקט מנוגדת לחלוטין להשקפה המוצגת בשיעורי הרבעון הנוכחי, המבוססים על שתי איגרותיו של שאול אל התסלוניקים.

בדומה לשני גיבוריו של בקט, המאמינים בתסלוניקי הממודדו

בשנות החמישים כתב הסופר האירי וחתן פרס נובל, סמואל בקט, מחזה בשם "מחכים לגודו", העוסק בשני גברים חסרי מזל וחסרי בית המחכים בצדי הדרך למישהו ששמו גודו, האמור להגיע ולגאול אותם מחוסר המשמעות ומן האבסורדיות הפתטית של החיים. "האם שמו גודו?" שואל אסטרגון.

"אני חושב שכן," משיב ולדימיר. כשוולדימיר ואסטרגון נעמדים לאחר שהתקווה לבואו של גודו אפסה בליבם, מצעד של סבל אנושי, הכולל צעדים כושלים, צליעות, דידיי רגליים ורקיעות רגליים, חולף על פניהם. משועממים, לא כל כך בשל טרדות החיים, אלא בשל חוסר הערך של חייהם, הם מנסים לשעשע את עצמם על ידי עשיית מעשים טובים, כמו להרים עיוור שמעיד. "בוא נלך לעבודה!" אומר ולדימיר. "בן רגע הכול ייעלם, ושוב נהיה לבד בתוך הריקו!" אבל כשוולדימיר מנסה לצעוד קדימה, הוא נופל ואינו מצליח לקום.

חרף הבטחות נוספות לבואו של גודו, החיים נראים להם בינתיים אומללים כל כך, שהם מחליטים לתלות

יורד מן השמיים

אֶת זֶה בְּדַבְרֵימָה הָאֵלֹהִים. (תסל"א ד' - 16-18).

אין משהו נפלא יותר, מרומם יותר וחדור תקווה רבה יותר מזה, נכון? ברבעון זה, באמצעות איגרותיו של שאול השליח אל המאמינים התסלוניםקים, נזכה למבט חטוף על חיי הקהילה הקדומה, ובמקרה הזה על חיייה של קהילה עירונית, ונחזה בחלק מן המאבקים והאתגרים שהתמודדה איתם, כולל קשיים שהתעוררו בשל העובדה שהמשיח טרם שב לעולמו: מרתק לגלות שעל אף שניסיונותיהם של התסלוניםקים היו שונות לחלוטין משלנו, לעיתים קרובות, העיקרון שהוצג בדבריו של שאול אליהם דן בסוגיות ואתגרים שגם אנו מתמודדים איתם בשעה שאנו מחכים, לא לאיזה גודו מסתורי, אלא לאדון ישוע המשיח, שמותו על הצלב בביאתו הראשונה שימש ערובה לביאתו השנייה בכבוד והדר.

ג'ון פאולין מכהן כדיקן בית הספר לדת באוניברסיטת לומה לינדה שבלומה לינדה, ארצות הברית.

עם לחצים, קשיים, מאבקים ואפילו רדיפות של ממש. במילים אחרות, החיים שלהם, כמו שלנו, לא חסרו רגעים קשים. לא היינו מתקשים להבין אותם אילו הידרדרו לייאוש, פסימיזם וניהיליזם שבקט מציג במחזה שלו. תחת זאת, התסלוניםקים היו חדורי תקווה איתנה שהתבססה על פועלו של המשיח בעבורם, תקווה שהצביעה על ההבטחה הגדולה מכול - ביאתו השנייה של המשיח (שבקט לגלג גם עליה). על אף ששאול נזף בתסלוניםקים, ועל אף שהתעוררו בקהילה סוגיות תיאולוגיות ובעיות התנהגותיות (נשמע לכם מוכר?), הוא כתב למענם ולמעננו אחדות מן המילים המדהימות, המרוממות וחדורות התקווה ביותר בכל הכתובים שנכתבו בהשראה אלוהית.

"שֶׁכֶּן הָאָדָם עָצָמוּ יָרֵד מִן הַשָּׁמַיִם בְּקִרְיָאָה שֶׁל פִּקְדָּה, בְּקוֹל שֶׁר הַמַּלְאָכִים וּבְשׁוֹפָר אֱלֹהִים, וְהַמַּתִּים הַשָּׁמַיִכִים לְמַשִּׁיחַ יְקוֹמוּ רִאשׁוֹנָה. אַחֲרֵי כֵן אָנֹחְנוּ הַנִּשְׁאָרִים בְּחַיִּים נִלְקַח יַחַד אִתָּם בְּעֵנָיִם לְפָגֵשׁ אֶת הָאָדָם בְּאֵייר, וְכָךְ נִהְיָה תְּמִיד עִם הָאָדָם. עַל כֵּן עוֹדְדוּ זֶה

הבשורה מגיעה אל תסלוניקי

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: מעשי השליחים ט"ז 40-9; י"ז 4-12; ירמיהו כ"ג 6-1; ישעיהו ט' 7-1; ישעיהו נ"ג; אל הרומים א' 16.

פסוק לשינון: "גם מסבה נוספת מתמידים אנו להודות לאלהים: כְּאִשֶּׁר קִבַּלְתֶּם אֶת דְּבַר אֱלֹהִים שִׁשְׁמַעְתֶּם מֵאֲתָנוּ, קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ לֹא בְדִבֶּר בְּנִי אָדָם, אֲלָא כְּפִי שֶׁהוּא בְּאֵמֶת – דְּבַר אֱלֹהִים, הַדְּבַר אֲשֶׁר פִּוְעַל גַּם בָּכֶם הַמֵּאֲמִינִים." (האיגרת הראשונה אל התסלוניקיים ב' 13).

מבט שבועי: ביטחוננו בהבטחות ה' חייב להיות מעוגן בביטחוננו בכתבי הקודש.

רועה קהילה צעיר ישב מחוץ לבית הקהילה ליד אישה צעירה שזה עתה נטבלה. להפתעתו הרבה היא אמרה לו: "עלי להיטבל שוב."

כששאל מדוע, השיבה: "יש דברים בעברי שלא סיפרתי עליהם לרועה הקהילה הבכיר." השניים שוחחו ממושכות על המחילה שקיבלנו במשיח, והצעירה שתתה בצמא כל מילה. כשהרועה סיים להתפלל איתה, לפתע ירד עליהם גשם סוחף והם נרטבו לגמרי. בעיניים בורקות אמרה הצעירה: "עכשיו אני שוב נטבלת!"

אלוהינו רב החסד מעניק לנו לעיתים קרובות אותות חיים, בדומה לגשם הזה, וזאת כדי להראות לחסידיו שהם עושים את הישר בעיניו. אולם ביטחוננו בה' יהיה איתן ומבוסס יותר אם יהיה מעוגן בתורה מפורשת מדברו. השבוע נבחן את התגשמות הנבואה שהעניקה ביטחון אמיתי למאמינים החדשים בתסלוניקיי.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-7 ביולי.

המבשרים משלמים מחיר

קיראו את מעשי השליחים ט"ז 40-9. לפי הכתוב, מדוע תושבי פיליפי הגיבו בצורה שלילית כל כך לבשורה? איזה עיקרון חשוב נפיק מתגובתם, שגם אנו אמורים להישמר מפניו? באילו דרכים נוספות עלול עיקרון זה להתבטא גם בחייהם של אנשים המתיימרים להיות משיחיים?

הבשורה היא הבשורות הטובות על המעשים הכבירים שה' חולל באמצעות המשיח, אשר מעניקים לנו מחילה וקבלה ומחוללים מהפך בחיינו. (אל הרומים א' 16, 17). באמצעות החטא, העולם כולו הורשע; באמצעות מותו ותקומתו של ישוע המשיח, העולם כולו זוכה להזדמנות חדשה לנחול את חיי הנצח שה' הועיד מלכתחילה לכל בני האדם. פועל הכפרה הכביר של ה' התבצע בעבורנו כשעדיין היינו חוטאים (רומ' ה' 8). מעשה הגאולה התבצע אך ורק בידי ישוע; אנו לא נטלנו חלק בו, ואין בכוחנו להוסיף עליו מאומה. אולם הבשורה הופכת ממשיית בחיינו רק כאשר אנו מקבלים, לא רק את הרשעתה על חטאינו, אלא אף את מחילת האל על חטאינו באמצעות ישוע המשיח.

משום שהבשורה מעניקה לנו חדשות טובות כל כך וניתנת חינם אין כסף, מדוע שמישהו יתנגד לה או ילחם בה? התשובה פשוטה: קבלת הבשורה דורשת מאיתנו לוותר על ביטחוננו בעצמנו ובדברים חומריים כגון כסף, שררה ומשיכה מינית. כסף, מין ושררה הם טובים ויפים כשאנו מכניעים אותם לרצון ה' ומשתמשים בהם לפי דרכו. אבל כשבני האדם נאחזים בדברים פעוטים אלה ומוצאים בהם תחליף לביטחון שמעניקה לנו הבשורה, הן הבשורה והן מבשריה הופכים לאיום.

קיראו את האגרת הראשונה אל התסלוניקים ב' 1, 2. שאול וסילא הגיעו לתסלוניקי דואבים וכואבים בשל החתכים והפצעים שנגרמו להם כשהולקו קשות בפיליפי וישבו בכלא (מה"ש ט"ז 24-22). אולם האותות והנסים הכבירים שהתחוללו שם בגבורת ה' (מה"ש ט"ז 26, 30, 36), עודדו את רוחם. עכשיו הם פסעו באומץ לתוך בית הכנסת בתסלוניקי, וחרף הכאב שחשו דיברו בעוז על המשיח שחולל שינוי בחייהם ושלח אותם לבשר את הבשורה במקומות שטרם נשמעה בהם.

אילו דברים בעולם עלולים להסיט אותנו מן המשיח אם לא נהיה זהירים? לכן, מדוע חשוב כל כך להגות יומם ולילה בצלב המשיח, במיוחד כשפיתוי העולם נראים לנו עזים ומפתים יותר?

אסטרטגיית הבישור של שאול

מה נלמד ממעשי השליחים י"ז 1-3 על אסטרטגיית הבישור של שאול בתסלוניקי: היכן, מתי וכיצד הוא בישר?

על אף שאיגרת שאול הראשונה אל התסלוניקים היא מהקדומות שבאיגרותיו, הן משנתו והן אסטרטגיית הבישור שלו כבר היו מבוססות ומשוכללות כשהגיע לתסלוניקי.

הצעד הראשון באסטרטגיית הבישור של שאול היה ללכת בשבת לתפילת שחרית בבית כנסת מקומי. היה זה צעד טבעי, שכן השבת העניקה לשאול הזדמנות לפגוש רבים מבני עמו שהתכנסו בבית הכנסת. זאת ועוד, לא מדובר אך ורק באסטרטגיית בישור. שאול הקדיש בשבת זמן לתפילה ולהלל גם כשלא מצא בית כנסת או אחים יהודים (ראו מה"ש ט"ז 13).

באותם ימים היה נהוג להזמין את מבקרי בית הכנסת לשאת דרשה, במיוחד אם חיו בירושלים (כמו שאול וסילא). הקהילה היהודית בתפוצות הייתה להוטה לשמוע חדשות על חיי היהודים במקומות שונים ובמיוחד בארץ הקודש. הקהילה אף התעניינה ברעיונות חדשים שהמבקרים העלו מתוך לימוד הכתובים. לפיכך, האסטרטגיה של שאול עלתה בקנה אחד ובטבעיות עם האווירה ששררה בבית הכנסת.

הצעד השני באסטרטגיה שלו היה לדרוש על התנ"ך. שאול פתח את דרשתו בנושא שעורר עניין רב בקרב היהודים באותה תקופה: המשיח (ראו מה"ש י"ז 3). בעזרת שימוש בטקסטים מן התנ"ך, שאול הראה שהמשיח חייב תחילה לסבול לפני שישגי את התהילה שבני עמו ייחלו לה. במילים אחרות, הגרסה הפופולרית המהוללת של מלך המשיח שיבוא ברוב הדר ופאר הייתה רק חלק מן התמונה. כשהמשיח יבוא בפעם הראשונה, הוא יהיה עבד סובל ולא מלך מנצח.

הצעד השלישי באסטרטגיה של שאול: לאחר שהציג לפני מאזיניו תמונה חדשה של דמות המשיח, הוא גולל בפניהם את קורותיו של ישוע. הוא הסביר כיצד חייו של ישוע הגשימו את נבואות התנ"ך שזה עתה הקריא באוזניהם. אין ספק שהוא גם סיפר להם על הספקות שהיו לו, על התנגדותו לבשורה ועל הכוח העצום של המפגש האישי שלו עם מלך המשיח, שחולל מהפך בחייו. על פי בשורת לוקס, אסטרטגיית הבישור של שאול בתסלוניקי לא הייתה שונה מזו שישוע השתמש בה בשעה שלימד את תלמידיו לאחר תקומתו. (לוקס כ"ד 27-25, 46-44).

שימו לב ששאול ניסה לקרב אנשים לאמונה במקום שבו הם נמצאו, ושהוא השתמש בדברים שהיו מוכרים להם. מדוע אסטרטגיה זו חשובה כל כך? חישבו על אנשים שברצונכם לבשר להם. כיצד תלמדו להתחיל מן המקום שבו הם נמצאים, ולא מן המקום שבו אתם נמצאים?

שתי השקפות על המשיח

מאז ימי קדם, תלמידי התנ"ך הבחינו במגוון נקודות מבט בנבואות שהצביעו על המשיח. מרבית היהודים והמשיחיים הקדומים זיהו שתי מגמות עיקריות בנבואות על המשיח. מחד, ישנם פסוקים המציגים את המשיח כמלך מנצח שיביא צדק לעמו וירחיב את גבולה ושלטונה של ישראל עד קצוות תבל. מאידך, ישנם פסוקים המתארים עבד סובל, מושפל, מוכה ומאוס. הטעות שעשו אנשים רבים הייתה שהם לא הבינו שכל הפסוקים הללו מתייחסים לאותה דמות ומציגים היבטים שונים בפועלו של המשיח, המתרחשים בפרקי זמן שונים.

קראו את ירמיהו כ"ג 1-6, ישעיהו ט' 1-7, נ"ג 1-6 וזכריה ט' 9. על פי הפסוקים, עירכו רשימה של מאפייניו של אותו גואל עתידי. אילו תמונות "סותרות" מוצגות כאן?

קטעים אלה עוררו בלבול לפני ביאת המשיח. מחד, הפסוקים הדנים במלך המשיח בדרך כלל אינם כוללים אף רמז לסבל או להשפלה. מאידך, הפסוקים על העבד הסובל מתארים בדרך כלל את המשיח כבעל כוח או סמכות קלושים בעולם הזה. אחת הדרכים שבהן היהודים בדורו של ישוע פתרו את הסוגיה הייתה לראות בעבד הסובל סמל לאומה כולה ולסבלותיה במהלך הגלות וכיבוש הארץ בידי אויביה. בכך שהסירו את הפסוקים הללו מן המשוואה המשיחית, יהודים רבים ציפו לביאתו של מלך משיח או משיח עטור ניצחון. מלך זה, בדומה לדוד המלך, יסלק את הכובשים וישקם את מעמדה של ישראל בקרב העמים.

מובן שהבעיה הגדולה הטמונה בהסרת הפסוקים על העבד הסובל מן המשוואה המשיחית היא שישנם קטעים חשובים בתנ"ך המשלבים את שני המאפיינים העיקריים הללו של המשיח ומתארים את אותה דמות. מה שאינו ברור במבט ראשון הוא, האם מאפיינים אלה מתרחשים בעת ובעונה אחת או בזה אחר זה.

לפי המסופר במעשי השליחים י"ז 2, 3, שאול הראה ליהודי תסלוניקי את הפסוקים הללו מן התנ"ך, ויחדיו הם חקרו את משמעותם.

בימי קדם, היהודים היו מבולבלים בנוגע לביאתו הראשונה של המשיח. בימינו קיים בלבול רב בקרב המשיחיים בנוגע לביאתו השנייה. מה אמור הדבר ללמדנו על הצורך בחיפוש אמיתי כדי להבין את אמיתות כתבי הקודש? מדוע תורת שקר עלולה להיות בעייתית כל כך?

סבל לפני תהילה

ישוע, בדומה לשאול השליח, היה בקי בתנ"ך והסיק מן הכתובים כי "על המשיח היה לסבול את כל זאת ולהקנס אל תפארת כבודו!" (לוקס כ"ד 26). המילים "על המשיח היה לסבול" מקבילות לדברי שאול שאמר: "המשיח היה צריך לסבול" (מעשי השליחים י"ז 3). בעיני ישוע ושאול, הסבל קדם לתפארת, והדבר צוין בנבואות התנ"ך הרבה לפני התרחשות הדברים. לכן, השאלה היא, על איזה בסיס תנ"כי הם הגיעו למסקנה זו?

קרוב לוודאי שהם הבחינו בכך שגיבורי התנ"ך החשובים עברו תקופה ממושכת של סבל לפני שהגיעו לשיא תהילתם. לדוגמה, יוסף ישב 13 שנה בכלא לפני שעלה על כס המשנה למלך מצרים. משה בילה 40 שנה ברעיית צאן במדבר לפני שהפך למנהיג חזק שהוציא את עמו ממצרים. דוד בילה שנים רבות כפליט, לעיתים במדינות זרות, לפני שעלה על כס המלוכה בירושלים. דניאל היה שבוי מלחמה שנידון למוות, לפני שקודם למעמד של שר נכבד בממשלת בבל. בסיפורים אלה מן התנ"ך על עבדי ה' טמונים סמלים או אותות המבשרים על המשיח, שגם הוא עתיד לסבול ולהיות מושפל לפני שירומם לתפקידו המלכותי.

גולת הכותרת באמונה זו על המשיח בברית החדשה מופיעה במרבית הציטטות מן התנ"ך, הלוקוחות בעיקר מישעיהו נ"ג. על פי ישעיהו, העבד הסובל הוא איש מכאובות נבזה, מוכה ומעונה. (נ"ג 4-2). בדומה לשה החטאת במקדש, הוא מובל לטבח ונשחט בשל פשעינו (נ"ג 7-5) ובהתאם לרצון ה' (נ"ג 10-8). אבל אחרי סבלו הרב ("עמל נפשו" נ"ג 11), הוא יצדיק רבים וינחל ירושה עצומה (נ"ג 12).

בעיניהם של מחברי הברית החדשה, פרק נ"ג בישעיהו היה המפתח להבנת תפקידו של המשיח. אין ספק ששאול הקריא את הפרק הזה בבית הכנסת בתסלוניקי ואף דרש עליו. על פי ישעיהו נ"ג, המשיח לא יופיע כמלך או כבעל שררה בביאתו הראשונה. למעשה, רבים מעמו ימאסו בו. אבל דחייה זו תהיה "יריית הפתיחה" לקראת היום שבו המשיח, שעם ישראל מייחל לו, יבוא ברוב הדר ותהילה. שאול השליח שהגה בכך היה מסוגל להוכיח שישוע, שאליו התוודע, הוא למעשה המשיח שנביאי התנ"ך ניבאו עליו.

קיראו את ישעיהו נ"ג ברוח של תפילה והגות, מתוך הבנה שהפרק זן בסבל שאדוננו ובוראנו חווה כדי שכל אחד ואחד מאיתנו ינחל חיי עולם. לאור האמיתה המדהימה הזו על אופיו של אלוהים, מדוע המשיח חייב לתפוס את המקום הראשון והעיקרי בחיינו?

לידתה של קהילה

לפי מעשי השליחים י"ז 4-12, מאיזה מוצא ומאילו מעמדות באו האנשים שהרכיבו את גרעין המייסדים של הקהילה בתסלוניקי?

חלק מאסטרטגיית הבישור של שאול הייתה להושיע "את היהודי בראשונה וגם את הלא יהודי". (רומ' א' 16). במהלך שירות הבישור שלו, היהודים קיבלו את ההזדמנות הראשונה לשמוע ולקבל את הבשורה. למעשה, לפי כתבי הקודש, יהודים רבים בימי שאול קיבלו את האמונה בישוע המשיח. מאוחר יותר, כשהכנסייה החלה לכפור בעיקרי האמונה ומאסה בתורה ובשבת, היהודים התקשו יותר ויותר לקבל את ישוע המשיח, שכן אחרי הכול, איזה משיח יבטל את התורה, ובמיוחד את השבת?

כפי שעולה מפסוקים אלו, חלק מיהודי תסלוניקי השתכנעו מדרשתו של שאול, שהבהירה להם את הפסוקים על המשיח בהקשר של ישוע. אחד מהם, אריסטרכוס, עמל בשלב מאוחר יותר עם שאול במלאכת הבישור, ואפילו ישב איתו בכלא. (ראו קול' ד' 10, 11; מה"ש כ' 20). יהודי אחר, יסון, היה אדם אמיד שאירח את הקהילה בביתו לאחר שלא התקבלה עוד בסבר פנים יפות בבית הכנסת, ואף שילם חלק גדול מן הערבות שנדרשה כדי לשחרר את שאול ממעצר. (ראו מה"ש י"ז 9-4). אותם "יוונים יראי אלוהים" שאוזכרו במעשי השליחים י"ז 4, נחשבים בדרך כלל לגויים שהקוסמו מן היהדות ובאו לתפילות בבית הכנסת, אך לא התגיירו. תופעה זו רווחה בימיו של שאול. גויים אלה שימשו מעין "גשר טבעי" שסייע לשאול לבשר לגויים שלא ידעו דבר וחצי דבר על היהדות או על התנ"ך.

העובדה שהיהודים שהיוו את גרעין המייסדים של הקהילה בתסלוניקי היו אמידים למדי, מודגשת במעשי השליחים י"ז 12, המתאר את היוונים "הנכבדים" שאף הם קיבלו את האמונה במשיח. אולם ברור שבזמן כתיבת האיגרת הראשונה אל התסלוניקים, הקהילה שאליה כתב שאול היתה מורכבת בעיקר מגויים (תסל"א א' 9), שעסקו במלאכת כפיים. (תסל"א ד' 11). מה שבולט כאן הוא אופייה האוניברסלי של הבשורה: היא נועדה לכל בני האדם, מכל המעמדות ומכל הגזעים – עשירים, עניים, יוונים, גויים או יהודים – שכן מותו של המשיח נועד בעבור העולם כולו. מסיבה זו, המסר שאנו נושאים כאדוונטיסטים שומרי שבת, נועד לעולם כולו (ההתגלות י"ד 6), ללא יוצא מן הכלל, והוא אינו מבדיל בין אנשים מלאומים שונים, גזעים שונים או ממעמד כלכלי שונה. לכן, חשוב שנקפיד תמיד להגות ב"יפוי הכוח" הזה שניתן לנו. חשוב שלא נהפוך צרי אופקים, מרוכזים בעצמנו ומעוניינים יותר לשמר את מה שיש בידינו במקום לצאת מ"גבולות הנוחות" שלנו (שאולי תחמנו אותם לעצמנו באופן לא מודע), ולהושיט יד לזולת.

לימוד נוסף: "מימיו של שאול ועד ימינו, אלוהים קורא הן ליהודים והן לגויים באמצעות רוח הקודש. שאול מכריז: 'כִּי אֵין מְשׁוּא פָּנִים עִם הָאֱלֹהִים'. השליח החשיב את עצמו 'חייב' הן 'לְיִנְיָם' והן 'לְחֶסְרֵי תַרְבוּת', כמו גם ליהודים; אבל הוא לא שכח אף פעם את היתרון הברור של היהודים על פני הגויים, 'מְכַל הַבְּחִינֹת'; ראשית כל, בִּידֵיהֶם הִפְקְדוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים". 'בשורת המשיח', כך הכריז שאול, 'היא כוח האלוהים להושיע את כל מי שמאמין, את היהודים בראשונה וגם את הלא יהודים.' (אלן ג'י. וויט, The Acts of the Apostles, עמ' 380).

"בהטפתו אל התסלוניםקים, שאול התייחס לנבואות התנ"ך בנוגע למשיח... באמצעות העדות של משה והנביאים, שנכתבה בהשראת רוח הקודש, שאול הוכיח בברור את זהותו של ישוע מנצרת בתור המשיח, והראה לקוראיו כי מימי אדם הראשון ואילך היה זה קולו של המשיח שדיבר אלינו באמצעות אבות האומה ונביאי ישראל." (עמודים 221, 222, ראו גם מקבץ פסוקים מן התנ"ך בעמודים 229-222).

"בהכרזת הבשורה האחרונה, כאשר תתבצע מלאכה מיוחדת בעבור הנידחים והזנוחים, ה' מצפה משליחיו להפגין עניין מיוחד בעם ישראל שיימצא בכל התפוצות... כשהיהודים יראו את מלך המשיח מתואר בדפי התנ"ך, ויבינו באיזו בהירות הברית החדשה מבארת את התנ"ך, עיניהם, ליבם ורוחם השרויים בתרדמה ייפקחו ויתעוררו, והם יכירו במשיח את מושיע העולם. רבים מהם יקבלו באמונה את המשיח כגואלם." (עמ' 381).

שאלות לדיון:

1 שאול פנה אל היהודים בימיו ובישר להם תוך התבססות על נבואות התנ"ך על המשיח. באיזו מידה תועיל גישה כזו בבישור היום לבני עמנו, במיוחד לחילוניים שרובם אינם בקיאים בנבואות התנ"ך? אילו גישות נוספות עשויות להועיל בבישור לחילוניים בארץ, כמו גם לקבוצות אחרות שטרם שמעו את הבשורה?

2 כיצד תנגישו את נבואות התנ"ך לחברים ולשכנים? אילו גישות כדאי לנקוט עם אנשים שאינם מאמינים בסמכות הכתובים? לדוגמה, כיצד עשוי פרק ב' בספר דניאל לסייע לאדם חילוני להאמין בתנ"ך בתור דבר ה'?

סיכום: מספר נקודות חשובות הועלו בשבוע הלימוד הראשון. הדבר החשוב מכול הוא לזכור עד כמה דבר ה' חשוב בחיינו, בשליחותנו ובעדות שלנו. עלינו להיות מעוגנים בכתבי הקודש ובאמיתות הטמונות בהם, לא רק למעננו, אלא גם כדי להעניק לזולת עדות משכנעת ככל האפשר.

לשמר מערכות יחסים

2

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: מעשי השליחים י"ז 5-9, 10-15, 34-16; הראשונה אל הקורינתים א' -18ב' 2; הראשונה אל התסלוניקים ב' -17ג' 10.

פסוק לשינון: "כי מי תקוּתנו וְשִׁמְחָתנו וְעִצְרַת תְּהַלְתָּנוּ לְנֶכַח אֲדוֹנֵנוּ יֵשׁוּעַ בְּבֹאוֹ, מִי אִם לֹא אַתֶּם? הֲרֵי אַתֶּם תַּפְאֲרֵתנוּ וְשִׁמְחָתנוּ!" (תסל"א ב' 19, 20).

מבט שבועי: בישור אמיתי מוביל למערכות יחסים שביכולתן לעמוד במבחן הזמן ולהתקיים לנצח.

שאול ערך בתסלוניקי סדרה של מפגשי בישור במשך שלושה שבועות. היו אלה מפגשים מרתקים ומרגשים מאוד, אבל הם עוררו התנגדות מצד מנהיגי דת מקומיים וקבוצות של בריונים. שאול סולק לבסוף מן העיר בידי מועצת העיר שפעלה כדי למנוע את שובו. השיעור השבוע עוסק בניסיונו של שאול לשוב ולבשר בתסלוניקי לאחר שסולק ממנה. ניתן להניח שאחרי חוויה כזו, שאול יחשוב רוב הזמן על ההתנגדות והמכשולים שצצו לאורך הדרך. אבל הוא התמקד בעיקר במערכות היחסים שרקם עם חברי הקהילה המשיחית החדשה בתסלוניקי.

ליבו של שאול נשבר מפני שנבצר ממנו לבלות זמן רב יותר עם המאמינים. הוא ידע שהזמן הקצר שבילה בחברתם יותיר אותם פגיעים להשפעות שליליות ולתחושות ייאוש. משום שלא יכול היה להישאר איתם, הוא כתב אליהם איגרות בהשראת רוח הקודש. איגרות אלה מהוות את "איגרות שאול אל התסלוניקים" שנכללו בברית החדשה.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-14 ביולי.

התנגדות בתסלוניקי

2

קיראו את מעשי השליחים י"ז 9-5. לפי הכתוב, מה היה המניע העיקרי שעורר את ההתנגדות למסר של שאול? באילו האשמות השתמשו מתנגדיו של שאול כדי לגרום לרשויות העיר לגלות עניין בפרשה? כיצד הגיבו ראשי העיר?

כשמישהו מטיף תורה חדשה ומצליח לעורר עניין והתרגשות בקרב מאזיניו, מנהיגים ומורים של קבוצות דתיות אחרות עלולים לחוש קנאה. תשומת הלב שהייתה נחלתם הבלעדית מופנית עכשיו לאדם אחר. כתוצאה מכך, הם עלולים לפעול בדרכים לא הגיוניות בניסיון למזער את השפעתו של המטיף החדש.

על פי ההיסטוריון הרומי סוטוניוס, זמן קצר לפני התרחשות האירועים שתוארו במעשי השליחים י"ז, התעוררה מחלוקת בקרב יהודי רומא בנוגע לאדם שכונה בפי סוטוניוס "קריסטוס". מונח זה משקף את המשמעות הרומית למילה העברית "משיח" או למילה היוונית "קריסט". מסתבר שאדם שבישר את הבשורה ברומא גרם למחלוקת שהתעוררה בקרב הקהילה היהודית ופילגה אותם לשני מחנות.

בעיני הרשויות הרומיות, המחלוקת שהתעוררה בקהילה היהודית בנוגע למשיח נראתה כמו הכנה לקראת המלכתו של מלך חדש על כס המלוכה ברומי, שיתפוס את מקומו של הקיסר. (ראו מעשי השליחים י"ז 7). קרוב לוודאי שמסיבה זו סילק הקיסר את כל היהודים מעיר הבירה (מעשי השליחים י"ח 2). חלק מן הגולים התיישבו בתסלוניקי או עברו דרכה, והביאו את החדשות האחרונות אל העיר. משום שהבשורה שיבשה את חייהם של יהודי רומא, מנהיגי הדת היהודית בתסלוניקי היו נחושים בדעתם למנוע הישגות של מקרה דומה בעירם.

תסלוניקי נוהלה בידי מועצת עיר שמנתה כחמישה או שישה "ראשי עיר" שנטלו החלטות ביחד. הסדר זה איפשר מידה רבה של עצמאות מרומא, ואין ספק שראשי העיר לא נטו לוותר עליו. לפיכך, התנהגותם של ראשי העיר בעניין זה מרשימה למדי בהתחשב בנסיבות. הדמיון שבין האירועים שקרו בעיר להתרחשויות שאירעו לאחרונה ברומא היה עלול להוביל לענישה פיזית חמורה של המשיחיים החדשים (ראו מה"ט"ז 40-22). אבל במקום לעשות זאת, ראשי העיר נהגו בהגיונות וללא משוא פנים, ופשוט גבו מן המשיחיים החדשים סכום גבוה של דמי ערבות כדי לוודא שלא יגרמו בעיות נוספות. לאחר מכן, הם שיחררו את כל המשיחיים.

קנאה וצרות עין עלולים להרוס אותנו. איזה לקח נלמד מחייו ומתורתו של ישוע, שיעזור לנו לנחול ניצחון על רגשות קטלניים אלה?

האירוע בבראה

2

רדיפה עלולה להיות רחוב דו סיטרי. לעיתים קרובות רדיפה מתעוררת בעקבות השמצות נגד אנשים שלא עשו כל רע. אבל היא עלולה גם להתעורר עקב התנהגות לא נאותה של מאמינים (פטר"א ג' 16-13, ד' 16-12). קרוב לוודאי שהמהומה בבראה לא התעוררה רק עקב קנאתם של מתנגדי שאול, אלא גם עקב מעשים לא נאותים שעשו המאמינים החדשים. שתי האגרות אל התסלונים מעידות על דאגתו הרבה של שאול בנוגע להתנהגות לא נאותה בציבור שהפגינו חלק מאנשי הקהילה המשיחית.

שאול מאיץ במשיחיים התסלונים לחיות את חייהם בשקט ולהתנהג כיאות עם שכניהם הגויים (תסל"א ד' 11, 12). הוא מוכיח את ההולכים בטל והפרועים שבקרבתם (תסל"א ה' 14). הוא מורה לחברי הקהילה להתרחק מאחים בעייתיים שאינם מתנהגים כיאות (תסל"ב ג' 6, 7). הוא שם לב לכך שחלק מחברי הקהילה אינם רק בטלנים ועצלנים, אלא אף "מתעסקים בהבלים." (תסל"ב ג' 11). וכך, חלק מחברי הקהילה לא היו רק עושי צרות והדאיגו את הקהילה, אלא היו מטרד לחברה כולה. אומנם רדיפת המשיחיים בתסלונקי הייתה זדונית, אבל התנהגותם של חלק מן המשיחיים החדשים לא הייתה חפה מאשמה.

מה היה השוני בין חווייתו של שאול בבראה לבין מה שחווה בתסלונקי? (ראו מה"ש י"ז 15-10). מהו המסר הטמון בעבורנו בשוני זה?

יהודי בראה היו להוטים לדעת עוד על ה' ולקבל תובנות רבות יותר על התנ"ך. אבל בזמן שהקשיבו בלב פתוח לדברים ששמעו מן השליחים, הם בחנו כל דבר על בסיס לימודם את התנ"ך.

דבר זה אמור לשמש מופת בעבורנו. נוכל לפתוח את ליבנו לרעיונות חדשים, אבל עלינו לבחון תמיד את הרעיונות הללו על בסיס תורת כתבי הקודש. ישנם דברים רבים שעלינו ללמוד, ודברים רבים שעלינו לזנוח. בעת ובעונה אחת, עלינו להישמר מפני טעויות ותורות שקר, שכן הן עלולות לגרום לנו לסטות מן האמת.

בשעה שעושי הצרות בתסלונקי מיהרו לבראה כדי להסית את העם נגד שאול, יהודי בראה לא סגרו את ליבם לבשורה החדשה. למעשה, רבים מהם האמינו בבשורה (מה"ש י"ז 12). בזמן שהיה רצוי ששאול יעזוב את בראה וייסע לאתונה, סילא וטימותיאוס הורשו להישאר בבראה כדי לעודד ולחזק את המאמינים החדשים.

מה היו חלק מן המקרים שבהם הקהילה המשיחית נהגה לא כשורה? איזה לקח נפיק מטעויות אלה? הביאו את תשובותיכם לשיעור בשבת.

הפוגה באתונה

2

על פי מעשי השליחים י"ז 16-14, סילא וטימותיאוס נשארו בבראה, ואילו שאול יצא לאתונה בחברת מלווים. שאול הורה למלווי לבקש מסילא וטימותיאוס להצטרף אליו באתונה, אך אין שום אזכור המעיד על כך שהם עשו זאת. ואולם, מן האיגרת הראשונה אל התסלונים ג' 1, 2, עולה ששאול שלח את טימותיאוס מאתונה בחזרה לתסלוניקי. לכן, דומה שלפחות טימותיאוס חבר אליו באתונה לזמן מה.

כששאול דרש לפני יהודי תסלוניקי (מעשי השליחים י"ז 2, 3), הוא פתח את דרשתו בנושא המשיח בתנ"ך. כיצד הוא פתח את נאומו כשדיבר לפני פילוסופים כופרים באתונה (מה"ש י"ז 16-34)? מה נלמד משתי הגישות השונות הללו?

שאול לא נכנס לאתונה ועלה מיד אל גבעת המועצה, הארפגוס (שנודע גם בשם הר מארס), כדי להתווכח עם הפילוסופים שם. תחילה הוא בילה זמן מה בעיר כשהוא מסתובב בה, משוחח עם אנשים, צופה במתרחש ובאנשים שחיים בה ומתרשם מהם. הוא אף שוחח עם יהודי אתונה ועם חלק מן היוונים שביקרו בבית הכנסת בעיר. חוץ מאשר לבשר לאנשים בדרכו הרגילה (ראו מה"ש י"ז 2, 3), הוא אף ניסה לקלוט את הלך הרוח ואת התרבות שרווחו בעיר. הצעד הראשון בכול משימת ביטור הוא להקשיב וללמוד על האמונה ועל השקפת העולם של האנשים שאתם מנסים להגיע אל ליבם ולקרנם לאמונה.

שאול אף בילה זמן ניכר בכיכרה העירונית שוחח עם האנשים שהזדמנו לשם (כיכרה העיר מוקמה מתחת לגבעת המועצה, וניתן היה להשקיף עליה מן הגבעה). הוא התווכח עם כל אדם שניאות לשוחח עימו. במעשיו אלה הוא עורר את סקרנותם של חלק מן הפילוסופים מהאסכולה האפיקורסית ומהאסכולה הסטואית, שהזמינו אותו לנאום בפניהם במקום שבו היה נהוג לערוך דיונים כאלה. שאול פתח את נאומו בפני האינטלקטואלים של אתונה בהבחנותיו לגבי העיר ואמונותיה. הנקודה התיאולוגית שבה פתח את דבריו הייתה הבריאה – נושא שעניין את שני הצדדים. בניגוד לגישתו בבית הכנסת, הוא לא הציג את משנתו על בסיס התנ"ך, אלא על בסיס כתבים שהם הכירו (בדבריו במעשי השליחים י"ז 27, 28 הוא מצטט ממחברים יוניים). אבל ברגע שחצה את הגבולות המוכרים שבהם הם חשו נינוחים, דומה שהפילוסופים סיימו באחת את הדיון. אולם מספר אנשים מקרבם המשיכו לשוחח עם שאול והפכו למאמינים.

עד כמה אנו מטיבים להבין את השקפות העולם ואת האמונות הדתיות של הסובבים אותנו? מדוע חשוב שנרכוש לפחות ידע כלשהו של הדברים הללו לפני שנבשר לזולת?

שאל מגיע לקוריתוס

2

הכתוב במעשי השליחים י"ח 1-18, מציין שתי עובדות היסטוריות. הראשונה היא אירוע גירוש היהודים מרומא בימי שלטונו של קלודיוס (מה"ש י"ח 2). מידע ממקורות חיצוניים מתארך את האירוע לשנת 49 לספירה. העובדה החשובה השנייה היא האזכור של גליון, נציב מדינת אכיה (מה"ש י"ז 12). משום שנציבים מונו בקוריתוס לשנת כהונה אחת, מידע שנאסף מכתובות ומנתונים אחרים מתארך במדויק את משך כהונתו של גליון לשנים 51-50 לספירה. מבקרי כתבי הקודש מפקפקים לפעמים באמינות ההיסטורית של ספר מעשי השליחים, אך הספר מכיל אזכורים רבים כמו אלה, אשר מאששים את התמונה ההיסטורית.

טימותיאוס נסע כנראה מתסלוניקי לבראה בחברת שאול וסילא (מה"ש י"ז 10, 14, 15), מייד לאחר גירושם מתסלוניקי. הוא חבר לזמן מה לשאול באתונה, ואז נשלח משם לתסלוניקי (תסל"א ג' 1, 2). בתסלוניקי הוא הצטרף לסילא (מה"ש י"ח 5), ולבסוף נסע לפגוש את שאול בקוריתוס. האיגרת הראשונה אל התסלוניקים נכתבה כנראה בקוריתוס, זמן קצר לאחר הגעתו של טימותיאוס לעיר. שאול ידע מה האנשים חשבו באכיה (המחוז שבו מוקמה קוריתוס, תסל"א א' 7, 8). באיגרתו הראשונה אל התסלוניקים הוא מגיב על מידע שהביא עימו טימותיאוס (תסל"א ג' 5, 6).

קיראו את האיגרת הראשונה אל הקוריתים א' 18-2. מהי הנקודה העיקרית ששאול מחדד בקטע זה? מה נלמד מפסוקים אלה על אסטרטגיות הבישור של שאול באתונה ובקוריתוס?

דומה ששאול לא היה מרוצה מתוצאות מפגשו עם הפילוסופים באתונה, שכן החליט לנקוט גישה אחרת בקוריתוס, גישה ישירה יותר שתפנה אל הנפש היוונית. כשעשה זאת, הוא לא מאס בעיקרון שעל פיו "יש לפגוש אנשים במקום שבו הם נמצאים", שכן הוא דגל מפורשות בגישה כזו באותה איגרת (קור"א ט' 23-19). הגישות שנקט בהן באתונה ובקוריתוס מעידות שהדרך להגיע אל לבם של אנשים אינה מדע מדויק; היא דורשת לימוד והסתגלות. שאול לא נקט באותה גישה בכל עיר. הוא היה רגיש מאוד לזמנים השונים, לתרבויות השונות ולנסיבות השונות.

שובו וקיראו את הפסוקים ללימוד בשיעור היום. כיצד המסר המרכזי רלוונטי לימינו אנו, כש"חוכמת העולם" מתנגשת לעיתים קרובות כל כך עם "אינולמ" הצלב?

שאל חושף את רגשותיו

2

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ב' -17'10. מה נלמד מן הקטע על הקשר הרגשי של שאל עם המאמינים ועל יחסיו עימם? מה נלמד מכך על האופן שבו עלינו להתייחס לאנשים שאנו משרתים אותם?

עומק המחשבה של שאל ומילותיו הנוקבות (ראו גלט' א' 6, 7; ג' 1-4; ד' 9-11), גורמים לו להיראות נטול רגשות או משולל קשרים בינאישיים. אבל הדברים המלבבים שהוא כותב בקטע שלעיל, באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים, מעידים על ההפך הגמור. שאל היה שליח-מבשר בכל רמ"ח אבריו, והוא מילא את שליחותו בהתאם לקווי ההנחיה של המשימה הגדולה (שהוטלה על תלמידי המשיח), אשר שמה את הדגש על עשיית תלמידים למשיח. (מתי כ"ח 19, 20).

בקטע שלעיל חושף שאל את רגשותיו הצפונים ביותר. הוא מתגעגע אל המאמינים בתסלוניקי, ונכסף "עד מאוד" לראותם. כשישוע יבוא, שאל מתעתד להציג בפניו את המאמינים התסלוניםקים כדוגמה מופתית לשירותו. שאל אינו מסתפק אך ורק בגאולתו באחרית הימים; הוא חפץ בראיות שיאששו את העובדה שחיינו נשאו פרי טוב – פרי נצחי למען מלכות האלוהים. כששאל לא יכול היה עוד "לסבול" את געגועיו וכיסופיו למאמינים בתסלוניקי, הוא שלח אליהם חבר משותף כדי להיוודע על שלומם ולעודדם. שאל חשש שהשטן יצליח לגזול מהם את אמונתם במשיח. אבל הוא התנחם רבות בדיווח החיובי שקיבל מטימותיאוס, שהעיד על כך שהם דבקו באמונתם.

רמז מעניין לקשר העמוק בין שאל לתסלוניםקים טמון באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ג' 6. שאל שמח בדברים שמבשר לו טימותיאוס: המאמינים בתסלוניקי נכספים לראותו באותה המידה שהוא נכסף לראותם. עזיבתו של שאל את תסלוניקי הייתה פתאומית, ודומה שהוא לא היה בטוח לגמרי ברגשותיהם לגבי העדרו. נאמנותם של התסלוניםקים הייתה חשובה מאוד לשאל. ייתכן שתחושת הערך העצמי שלו היתה קשורה במידת מה להצלחת משימתו. אחרי הכול, גם הוא היה בשר ודם.

הדיווח של טימותיאוס גורם לשאל שמחה רבה, המתבטאת בתפילות שהוא נושא לה'. אבל שמחתו בשעה זו אינה כובשת את כיסופיו העזים לראות את התסלוניםקים פנים אל פנים, ולהשלים את חינוכם בדרכי המשיח. אולם כיוון שנבצר ממנו להיות בחברתם, תחילה הוא שולח אליהם שליח, את טימותיאוס, ורק לאחר מכן כותב אליהם את איגרותיו. איגרות אלה מהוות חלק מכתבי הברית החדשה.

אילו נדרשתם לדווח לקהילה על מאמצי הבישור האחרונים שלכם, על מה הייתם מדווחים? מה תלמדו מתשובתכם על עצמכם, ושמא על מה שעליכם לשנות בעצמכם?

2

לימוד נוסף: "אם רק נשפיל את עצמנו לפני אלוהים, ונהיה אדיבים, טובי לב, רחמנים ומלאי חמלה לזולת (אות נוטה בידי מחבר הרבעון), מאה אנשים יחזרו בתשובה ויקבלו את האמת במקום שבו יש חוזר בתשובה אחד בלבד. אבל למרות שאנו מצהירים על כך שחזרנו בתשובה, אנו "סוחבים" איתנו לכל מקום

חלקים מ"האני" שלנו, שהם יקרים מדי ללבנו בכדי שנוותר עליהם. אנו זכאים להניח את העול הזה לרגלי המשיח, ולקבל במקומו את אופיו ודמותו של המשיח. המושיע מחכה שנעשה זאת." (אלן ג'י. ווייט, Testimonies for the Church, כרך 9, עמודים 189, 190).

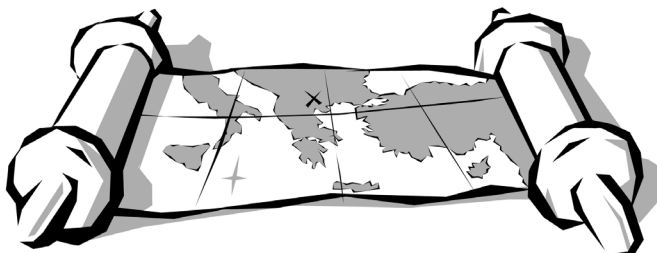
"בעת שירותו עלי אדמות, ישוע שב והציג בפני תלמידיו את העובדה שעליהם להיות אחד עימו במלאכתו למען הצלת העולם משעבוד לחטא... בכל פועלו הוא הכשיר אותם לעמול באופן אישי, להגביר את עמלם כשיגדלו במספרם, ולבסוף, להגיע לכל קצוות התבל." (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 32).

שאלות לדין:

- ① דונו בתשובה שנתתם לשאלה האחרונה בשיעור ביום ב'. כיצד תימנעו מעשיית טעויות דומות? או שמא אנו כבר מבצעים טעויות כאלה?
- ② בציטוט שלעיל מן הפסוק Testimonies for the Church כרך 9 עמ' 189, אלן ווייט מזהה את "האני" בתור המחסום העיקרי שלנו לבישור עוצמתי יותר ולעשיית נפשות רבות יותר מקרב האובדים. באילו דרכים מתבטא "האני" בחיינו? כיצד נלמד למות ל"אני"? מהי הדרך היחידה שתאפשר לנו לעשות זאת?
- ③ לב ליבה של השליחות הגדולה שהוטלה על תלמידי ישוע (ראו מתי כ"ח 19, 20), היא לעשות תלמידים למשיח. שתפו את הכיתה בחלק מחוויותיכם על הדרך שבה הפכתם לתלמידי המשיח או עשיתם תלמידים למשיח. האם קהילתכם מתמקדת בעשיית תלמידים למשיח? באיזו מידה? כיצד היא תוכל להיות מעורבת יותר?
- ④ כיצד תסבירו לזולת את פשרה של "איוולת" הצלב? מדוע לדעתכם השתמש שאול במונח זה? מה אמור הדבר ללמדנו על מגבלות ההבנה האנושית, כשהדבר החשוב מכול נחשב ל"איוולת" בעיני רבים?

סיכום: בתוך שלושה שבועות בלבד, שאול נקשר מאוד למאמינים החדשים בתסלוניקי. מכיוון שנבצר ממנו לשוב לתסלוניקי, תחילה הוא שלח אליהם את טימותיאוס. בהשראת רוח הקודש הוא כתב להם את כל מה שהיה על ליבו בשתי איגרות. אין די בבישור שבעקבותיו שומעי הבשורה מקבלים את האמונה המשיחית. האמונה המשיחית אמורה להתבטא בכל מכלול החיים - הפיזיים, הרגשיים והרוחניים.

תסלוניקי בימי שאול

3

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: יוחנן י"א 48-50, יוח"א ב' 15-17, קור"א ט' 27-19, יוחנן ג' 8-3, קור"א ט"ז 19.

כסוק לשינון: "אף כי אינני משעבד לאיש שעבדתי את עצמי לכל כדי לרכש את הרבים." (קור"א ט' 19).

מבט שבועי: לימוד קצר על תסלוניקי הקדומה יראה לנו שגישתו של שאול כלפי תושבי תסלוניקי הייתה מיוחדת במינה ונהגתה בשום שכל ובמשנה זהירות.

לב ליבו של השיעור השבוע מהווה סיכום של הדברים שאנו שואבים מההיסטוריה, הספרות והארכיאולוגיה על אודות תסלוניקי הקדומה.

חומר זה חשוב משתי סיבות. ראשית, הוא מסייע לנו להבין כיצד מאזיניו וקוראיו המקוריים של שאול פירשו אותו וקיבלו את דבריו. הדבר מבהיר לנו את משמעות כתביו ואת ההשפעה שהייתה להם הן על הקהילה המשיחית והן על החברה בימיו. שנית, ככל שנדע יותר על הרעיונות והאמונות שרווחו בקרב התסלוניקים, כך נטיב להבין את הדברים ששאול הגיב עליהם ויצא נגדם באיגרותיו. כדי לבשר את הבשורה, היה עליו לתקן רעיונות שגויים. לכן, על אף שהשיעור אינו מתמקד ישירות בכתבי הקודש, הוא מכין את הבמה לקראת קריאתנו באיגרת הראשונה והשנייה של שאול אל התסלוניקים בשיעורי הרבעון הבאים.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-21 ביולי.

הרומאים מגיעים לתסלוניקי

קיראו את יוחנן י"א 48-50. כיצד הושפעו ההחלטות שניטלו בנוגע לשירות הכהונה של ישוע מהגעתם של הרומאים לישראל הקדומה ולירושלים? הגו בהגיון שהובע כאן. מה מפחיד בו?

3

במהלך המלחמה האזרחית בין ערי המדינה היווניות, התסלוניקים הזמינו את הרומאים לשלוט בערים ולהגן עליה מפני אויבים מבית. זה קרה בסביבות שנת 168 לפני הספירה. הרומאים גמלו לתסלוניקי על ש"צידדה" בהם במלחמת האזרחים, בכך שהעניקו לה שלטון אוטונומי במידת מה. תסלוניקי הייתה "אדונית לגורלה", ובתור עיר חופשייה בתוך האימפריה, היא פיקחה על מרבית ענייניה הפנימיים ועל גורלה. כתוצאה מכך, העשירים ובעלי השררה בעיר הורשו להמשיך בחייהם כבעבר. מסיבה זו, הם צידדו ברומאים ובקיסר בתקופתו של שאול. אבל החיים לא התנהלו על מי מנוחות לגבי האנשים הפשוטים, במיוחד בני מעמד הפועלים.

לשלטון רומי בתסלוניקי היו שלושה היבטים שליליים עיקריים. ראשית, הגעתם של הרומאים גרמה לשינויים בחיי הכלכלה בעיר. השווקים חדלו לתפקד כתוצאה מן המלחמה ומהחלפת השלטון, הן מקומית והן אזורית. שיבושים אלה פגעו קשות בעניים הרבה יותר מאשר בעשירים. במשך הזמן הפך היבט שלילי זה ניכר פחות.

שנית, על אף שהתסלוניקים שמרו על מידה רבה של אוטונומיה שלטונית, הם חשו חוסר אונים פוליטי. חלק מן המנהיגים המקומיים הוחלפו בזרים ששמרו על נאמנות לרומא הרחוקה, ולא לתסלוניקי. לא משנה כמה נוח הוא שלטון זר, כיבוש אינו מתקבל בעין יפה לאורך זמן.

שלישית, הניצול הקולוניאלי שנווה לכיבוש הוא בלתי נמנע. הרומאים גבו מסים מתושבי תסלוניקי. אחוזים מסוימים מכל יבולי התבואה, המינרלים ותוצרת מקומית אחרת נשלחו לרומא כדי לספק את צרכיה העצומים של האימפריה.

לפיכך, למרות שמצבה של תסלוניקי שפר עליה בהשוואה לגורלה של ירושלים למשל, כיבוש רומי ושלטון רומי יצרו בהכרח לחצים משמעותיים בקרב הקהילות המקומיות. בתסלוניקי, לחצים אלה העיקו במיוחד על העניים ועל בני מעמד הפועלים. עם חלוף השנים, תושבי תסלוניקי אלה הפכו מתוסכלים יותר ויותר וייחלו לשינוי המצב.

כיצד משפיע המצב הפוליטי בארץ על מלאכתה של הקהילה המשיחית? אילו סוגי פעילויות אמורה ויכולה הקהילה שלכם לבצע כדי לשפר את מקומה ומעמדה בקרב החברה בארץ?

תגובה פגנית לכיבוש הרומי

3

התגובה הפגנית לחוסר האונים שחשו תסלונים רבים לנוכח הכובש הזר, התבטאה בהקמתה של תנועה רוחנית שנקראת בפי החוקרים כת הקבירוס. הכת צמחה מאדם בשם קבירוס שדיבר ללא חשש על שלילת זכות הבחירה האזרחית, עד שנרצח בידי שני אחיו. הוא נקבר יחד עם סמלי מלכות, ואנשי הכת ראו בו גיבור שמת על קידוש עקרונותיו.

בני המעמדות הנמוכים האמינו שקבירוס היה בעל כוחות על טבעיים בחייו. הם גם האמינו שמפעם לפעם הוא קם לתחייה וחזר לעולם כדי לעזור לבני האדם, ושהוא ישוב כדי להביא צדק למעמדות הנמוכים ולהשיב לעיר את עצמאותה ואת תהילתה הקודמת. כת הקבירוס הפיחה תקווה בליבם של הנדכאים והעניים, שדמותה מבחינות מסוימות לתקווה שהפיחו כתבי הקודש בליבם של המאמינים.

מעניין לגלות שפולחן קבירוס כלל קורבנות דם במטרה להנציח את היותו קדוש מעונה. בדומה לדברי שאול על ישוע, התסלונים האמינו כי הכת הזו דיברה על "השתתפות בדמו" של קבירוס, וכך הקלו על תחושת החטא שלהם. בנוסף, הם ביטלו את הבדלי המעמדות בקרבם. בעיני כת הקבירוס, כל מעמדות החברה שווים, והכול זכו על ידה ליחס שווה.

אבל כאן חלה נקודת מפנה נוספת. בשעת צמיחתה של כת הקיסר אוגוסטוס, הרומאים הכריזו שקבירוס שב לחיים בדמותו של הקיסר. במילים אחרות, שלטון הכובש הגשים את תקוות המדוכאים. כתוצאה מכך, חיי הרוח של תסלונים לא העניקו עוד מזור ונחמה למעמד הפועלים. האנשים הפשוטים נותרו ללא אמונה או דת בעלת משמעות. קיומה של כת הקיסר שללה את האפשרות שקבירוס האמיתי ישוב לעיר, שכן אילו ישוב, ייחשב לאיום מיידי על הממסד.

התגובה הרומית לכת הקבירוס השאירה ריק רוחני בלב התושבים, ריק שרק בשורת המשיח יכלה למלא. המשיח היה ההתגשמות המלאה של התקוות והחלומות שהיו לתסלונים בנוגע לקבירוס. הבשורה העניקה להם שלום פנימי והבטיחה שינוי מוחלט במצב הפוליטי והכלכלי בשעת ביאתו השנייה של המשיח.

קיראו את איגרת יוחנן הראשונה ב' 15-17 (קיראו גם את קהלת ב' 11-1). אילו אמיתות חשובות מובעות כאן? כיצד חוויתם את ממשות המילים הללו בהקשר להבלתו וזמניותו של העולם הזה, ולחוסר הסיפוק שלנו מכל מה שיש בו?

הבשורה נוגעת כלב שומעיה

לאור הדברים שלמדנו בשיעור אמש, לא קשה להבין מדוע כשהבשורה הגיעה לתסלוניקי, רבים מן הגויים בעיר קיבלו אותה בשמחה. איננו יודעים בוודאות אם שאול ידע על קיומה של כת הקבירוס בטרם הגיע לעיר, אבל בדרשה שנשא בבית הכנסת הדהדו כיסופיהם הרוחניים הייחודיים של עובדי האלילים המקומיים.

כשהבשורה הגיעה לתסלוניקי, בני מעמד הפועלים בעיר היו פתוחים אליה, ואכן, רבים מהם קיבלו אותה. הם אף היו מוכנים לקבל פרשנויות קיצוניות של הבשורה. כת הקבירוס הנצחיה כלב אנשיה רוח של מרי נגד השלטון, שהייתה אולי המקור להתנהגותם הלא נאותה, שנידונה בידי שאול בשתי איגרותיו אליהם (ראו תסל"א ד' 11, 12; ה' 14; תסל"ב ג' 6, 7, 11).

קיראו את האגרת הראשונה אל הקורинתים ט' 27-19. איזו אסטרטגיה בסיסית לבישור מתווה שאול בקטע? אילו סכנות פוטנציאליות אורבות לנו בשיטה זו? כיצד ניתן לשמור על איזון הולם בין שני העקרונות שצוינו בקטע?

לבשורה יש את כוח ההשפעה הגדול ביותר כשהיא עונה על צורכיהם, תקוותיהם וחלומותיהם של מאזיניה. אבל למרות שרוח הקודש יכולה ליצור גשרים שיקרבו את השומעים אל הבשורה, הדבר מתרחש בדרך כלל כתוצאה מהקשבה רבה, ניסיון רב ועמידה בתפילה מצד המבשרים. ניסיון העבר אף לימד אותנו שאנשים פתוחים במיוחד למסר האדוונטיסטי בתקופות של שינויים ומשברים. חלק מן השינויים הגורמים לאנשים להיות פתוחים לרעיונות חדשים הם: אי יציבות כלכלית, מאבקים, מלחמה, חתונה, גירושים, עקירה ממקום אחד לאחר, בעיות בריאותיות ומוות. התסלוניקים חוו לא מעט שינויים, והדבר סייע לבשורה להכות שורש בליבם. אולם אנשים הנטבלים בתקופות של אי יציבות ועקירה למקום חדש, נוטים להפגין חוסר יציבות, לפחות בהתחלה. מרבית המקרים של כפירה באמונה מתרחשים בחודשים הראשונים לאחר קבלת האמונה. האיגרות אל התסלוניקים מעידות על חוסר היציבות הניכר ששרר בקהילה בחודשים שחלפו מאז ביקורו הראשון של שאול.

כיצד נעזור לחברי קהילה שעדיין מסתגלים לחיים החדשים במשיח? חפשו חבר/ת קהילה חדש או צעיר. מה תוכלו לעשות כדי לעזור לו או לה להתבסס באמונה ולדבוק באדון? אתם תתפלאו לגלות עד כמה שירות כזה יסייע גם לחיזוק אמונתכם.

שאל המבשר

3

המאה הראשונה הצמיחה שפע של פילוסופים פופולריים ברומי ויוון, אשר ניסו להשפיע במפגשים ציבוריים על יחידים וקבוצות, בדומה למה שעושים מטיפי הרחוב בימינו. פילוסופים אלה האמינו שלבני האדם יש יכולת פנימית לחולל מהפך בחייהם, הדומה להמרת דת. הם השתמשו בנאומים שנשאו ובשיחות פנים אל פנים כדי לחולל, כך קיוו, מהפך בחיי תלמידיהם. הם ביקשו לעורר בלב מאזיניהם ספקות בנוגע לרעיונות ולמנהגים שדגלו בהם. בדרך זו, הם יהיו פתוחים לרעיונות חדשים ולשינוי. המטרה האולטימטיבית דרשה הסתמכות רבה יותר על העצמי וצמיחה מוסרית.

אנשים ציפו שפילוסופים פופולריים כאלה יפגינו מוסריות רבה יותר בחייהם לפני שייצאו לשירותם הציבורי. "רופא, רפא את עצמך!" היה ביטוי שגור או רעיון מוכר בעולם העתיק. פילוסופים אלה היו אף מודעים לצורך בגיוון המסרים שלהם על מנת לפנות לאנשים שונים בעלי דעות שונות, וכן לחשיבות של שמירה על יושרו של המורה ושלמות המסר שהעביר. לפיכך, ישנם מספר קווי דמיון בין אותם מורים פופולריים לבין שאל השליח, שאף הוא הרבה לנסוע ולהטיף במקומות ציבוריים. (מה"ש י"ז 17; י"ט 9, 10).

אולם היו שני הבדלים משמעותיים בין גישתו של שאל לגישתם של אותם פילוסופים פופולריים. ראשית, שאל לא רק הטיף במקומות ציבוריים; הוא אף ביקש להקים קהילה שתאריך ימים. הדבר דורש ניתוק מסוים מן "העולם", יצירת קשרים אישיים עם החברים ומחויבות עמוקה כלפי הקבוצה. שנית, שאל לימד שחזרה בתשובה ושינוי הלב לא נבעו מהחלטה פנימית שניטלה בעקבות האזנה לדרשה נבונה, אלא מפעולה על טבעית שאלוהים חולל בליבו של האדם (ראו אל הגלטים ד' 19, יוחנן ג' 3-8, פיל' א' 6). משנתו של שאל הייתה הרבה יותר מפילוסופיה גרידא; היא הייתה הכרזה של האמת והתגלות של פועלו הכביר של ה' לשם גאולת האנושות.

הצד האפל של אותם פילוסופים היה שהם מצאו דרך נוחה להתפרנס. חלקם היו רעיונאים שפשוט מכרו את רעיונותיהם. חלקם היו שרלטנים, ותו לא. אחרים ניצלו מינית את תלמידיהם. לכן, למרות שהיו ביניהם מורים ישרי דרך, בני העולם העתיק התייחסו לרוב בציניות כלפי מטיפים אלה.

שאל ביקש להימנע לפחות מחלק מן היחס הציני הזה בכך שסירב בדרך כלל לקבל תמיכה כלכלית מתלמידיו וממאזיניו, ותחת זאת עבד קשה כדי לפרנס את עצמו. עמלו, יחד עם סבלותיו, העידו

על כך שהוא האמין באמת ובתמים במה שלימד, ושהוא לא עשה זאת כדי להשיג רווח אישי. מבחינות רבות, חייו של שאל היו הדרשה הטובה ביותר שיכול היה להטיף.

בתי קהילות

קיראו את אל הרומים ט"ז 5; הראשונה אל הקורинתיים ט"ז 19; אל הקולוסים ד' 15 ופילמון 1, 2. מה המשותף לפסוקים אלו?

3

בעולם הרומי היו שני סוגי בתים. הראשון היו הדומוס – בית משפחה פרטי עם חצר, שהיה בדרך כלל נחלת העשירים. בית כזה היה יכול לשמש מקום מפגש לכ-30 עד 100 איש. בית מגורים מסוג אחר היה האינסולה – בניין ובו חנויות וסדנאות בקומת הקרקע שפנו לרחוב, ודירות בקומות העליונות. בית מגורים עירוני זה היה טיפוסי למעמד הפועלים. אחת הדירות או הסדנאות הללו יכלה בדרך כלל לאייש קהילה קטנה בלבד.

הדומוס ורבים מבתי האינסולה אכלסו משפחה מורחבת בת שניים-שלושה דורות, וכן שכירים שעבדו בעסקי המשפחה, אורחים ואפילו עבדים. כשראש הבית נושע, הייתה לכך השפעה רבה על דרי הבית.

המיקום האידיאלי לבית קהילה עירוני כזה היה בסמוך לכיכר העיר. החנויות והסדנאות שפעלו במבנה משכו אליהן אומנים, סוחרים, קונים ופועלים שחיפשו עבודה. זו היתה ודאי "התפאורה" שבה בישר שאול.

קיראו את מעשי השליחים י"ח 3-1. כיצד תורמים פסוקים אלה להבנתנו את עבודתו של שאול?

כאזרח רומי, ובשלב מסוים בחייו כחבר באליטה היהודית, שאול נמנה ודאי על המעמד העליון. אם נכון הדבר, הרי שעבודת כפיים הייתה מבחינתו קורבן לא קטן; אולם בעזרת עיסוק זה הוא הזדהה עם מעמד הפועלים והצליח להגיע לליבם עם הבשורה. (ראו קור"א ט' 23-19).

עד כמה מטיבה קהילתכם לקיים קשרים עם האנשים באזור שבו היא ממוקמת? האם אתם מעורבים בפעילויות הקהילה בקרב שכניה, או שמא קהילתכם היא קהילה סגורה ומסוגרת, שמטרתה לבדד אתכם ולהרחיק אתכם מהשפעות העולם וסכנותיו?

לימוד נוסף: "יד ההשגחה מכוונת את תנועותיהם של העמים ואת גלי הגאות של דחפי האדם והשפעותיו, עד אשר העולם יהיה בשל לביאת הגואל..."

"בעת הזו, תורות עבודת האלילים איבדו את השפעתן על בני האדם. אנשים התעייפו מטקסים ומאגדות. הם נכספו לדת שתמלא את ליבם." (אלן ג'י. ווייט, *The Desire of Ages*, עמ' 32).

"מחוץ לעם ישראל היו אנשים שניבאו את בואו של מורה אלוהי. אנשים אלה חיפשו אחר האמת, וזכולה שראתו רוח הקודש. אחד אחריה שניקמו מורים כאלה, כמו כוכבים הזורחים בשמיים אפלים. מילות הנבואה שלהם הפיחו תקווה בלבותיהם של אלפי אנשים בקרב הגויים." (עמ' 33).

"כששאל ביקר לראשונה בקורינתוס, הוא מצא את עצמו בקרב אנשים שחשדו במניעיו כאדם זר. היוונים ששכנו לחוף הים היו סוחרים ממולחים. הם התמחו בעסקים על גבול ההונאה. הם עשו זאת במשך זמן רב כל כך, עד שהאמינו שרווח הוא פרי חסידותם, ושעשיית רווחים, הן באמצעים כשרים והן באמצעים מפוקפקים, היא מעשה ראוי לשבח. שאלו, שהכיר היטב את אופיים, לא היה מוכן לתת להם שום עילה כדי שיוכלו להגיד עליו שהוא בישר את הבשורה כדי להתעשר... הוא ביקש להסיר כל עילה שתציג באור כוזב את הבשורה, וזאת כדי שעוצמת המסר שלו לא תיחלש." (אלן ג'י. ווייט, *Gospel Workers*, עמודים 243, 235).

שאלות לדיון:

- 1 למה לדעתכם התכוונה אלן ווייט כאשר כתבה בציטוט שלעיל על "השראת רוח הקודש" שניתנה למורים הגויים? באיזו מידה אלוהים מעורב ברעיונות הנרקמים מחוץ לעולם המשיחי? האם יכול אדם להיושע אם לא שמע מעודו את השם ישוע? אם אדם אכן יכול להיושע כך, על איזה בסיס זה יקרה?
- 2 באילו נסיבות עשויים בית פרטי או דירת מגורים לשמש כבית קהילה בעולם בימינו? האם בתי קהילות או כנסיות שנבנו לתכלית זו הם תמיד האמצעי הטוב ביותר כדי לשמש בית לקהילה? מדוע כן? מדוע לא?
- 3 כיצד תלמד קהילתכם להתאים את שיטת הבישור לתושבי השכונה שבה היא ממוקמת? כלומר, מדוע עלינו לזכור תמיד שמה שעובד באזור אחד, עלול לא לעבוד באזור אחר?

סיכום: סיפורי כתבי הקודש על מסעות הבישור של שאלו השליח תועדו בהקשר של רומי העתיקה. כשאנו חוזרים בשאל נאבק בקשיים ובבעיות שצצו מדי יום, נוכל ללמוד כיצד להיטיב ליישם את העקרונות והלקחים שאלוהים טמן בכתבי הקודש בעבורנו. באיגרות הראשונה והשנייה אל התסלונים, שאלו העניק למשיחיים שגרו בערים הנחיות ועצות שיעזרו להם להתמודד עם אתגרים ומקופות קשות.

שמחה, הודיה ושבח

(תסל"א א' 10-1)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א א' 10-1, קור"א י"ג, טימ"א א' 15, גלט' ה' 19-23, דניאל י"ב 2.

פסוק לשינון: "אֲנִי מִתְמַיִדִים לַהֲדוּת לַאלֹהִים עַל כָּלְכֶם וּמִזְכִּירִים אֶתְכֶם בְּתַפְלוֹתֵינוּ, בְּזִכְרֵנוּ תְּמִיד לִפְנֵי אֱלֹהִים אֲבִינוּ אֶת פֶּעַל אֱמוּנָתְכֶם, אֶת הַעֲמָל שֶׁעָמַלְתֶּם בְּאַהֲבָה, וְאֶת הַתְּמַדְתְּכֶם בְּתַקְוָה לְבֹא אֲדוֹנֵנוּ יֵשׁוּעַ הַמָּשִׁיחַ." (תסל"א א' 2, 3).

מבט שבועי: לשאול יש דברי שבח רבים לומר לתסלוניםקים, לפחות בראשית איגרתו הראשונה אליהם. הדברים שעליהם הוא משבח אותם ראויים לתשומת לבנו.

שאול פותח את איגרתו אל התסלוניםקים בדגש על תפילה, כשהוא מעיד על תפילותיו הרבות בעבורם, עובדה החושפת את אהבתו הרבה ודאגתו העזה לקהילה בתסלוניםקי. בקטע זה, שאול מביע שמחה על כך שמרבית התסלוניםקים דבקו באמונה. חייהם הניבו שפע של ראיות לכוחה המחולל שינוי של רוח הקודש, וזאת חרף הקשיים והאתגרים הרבים שהתמודדו איתם.

שאול חותם את הפרק הראשון בתיאור הדרך שבה התסלוניםקים קיבלו אותו ואת עמיתיו בברכה, פתחו את ליבם לבשורה, קיבלו את האמונה והפכו ל"אדונוטיסטים" אמיתיים. הם היו מאמינים שחיו כל יום בצפייה לשיבת ישוע מן השמיים כדי שיציל אותם "מן הזעם הבא." (פ' 10). בשיעור זה, נזכה למבט אינטימי על הדרך שבה מאמין חדש התמודד עם האתגרים שבאו עליו לאחר ששמע את הבשורה.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-28 ביולי.

תפילת הודיה (תסל"א א' 1-3)

בדברי הפתיחה באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים אנו זוכים למבט חטוף על חוסר האנוכיות של שאול. אף על פי שאין ספק שהוא זה שחיבר את האיגרת, (תסל"א ב' 18, ג' 5, ה' 27), בראש האיגרת הוא מזכיר את סילא וטימותיאוס, עמיתיו ושותפיו למלאכת הבישור.

קראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 1-3. על אילו דברים מודים שאול, סילא וטימותיאוס? מהי משמעותם הלכה למעשה? כלומר, כיצד הם באים לידי ביטוי בחיי היומיום? לדוגמה, כיצד "פועל אמונתכם" מתבטא באורח חיים?

דברי הפתיחה באיגרת אופייניים לאיגרות יווניות קדומות, אלא שכאן יש שוני מעניין. שאול מוסיף למילת הפתיחה היוונית הטיפוסית "חסד", את הברכה העברית המוכרת "שלום". הביטוי "חסד ושלום" מתאר את מהות החוויה של המאמין עם ישוע. מי היה סילונוס? שם זה זהה לשם הארמי "סילא". יהודי התפוצות אימצו בדרך כלל שם רומי או יווני בנוסף לשמם העברי. סילא היה משיחי ירושלמי (בדומה למרקוס), שנמנה על ראשוני מלוויו של שאול במסעות הבישור שלו. הוא היה חבר קהילת ירושלים ואחד ממנהיגיה. בכך ששאול צירף למסעות הבישור מנהיגים בכירים מקהילת ירושלים, הוא פעל כמיטב יכולתו כדי לשמר את אחדות הקהילה.

אילו שלוש מילים מהאיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 1-3 הפכו מפורסמות בזכות אזכורן בפרק י"ג באיגרת הראשונה אל הקורינתים? אילו מהן מודגשת באיגרת הראשונה אל הקורינתים, ומדוע?

בתפילותיו, שאול מתמקד במציאות ולא ברוחניות מעורפלת. אמונה מעוררת את האדם לעשייה רצינית. אהבה אמיתית מניבה עמל רב. תקווה דורשת סבלנות רבה. הדגש במילים אמונה, אהבה ותקווה הוא על עשייה, לא על רעיונות מופשטים. סדר הופעתן של שלוש המילים הללו בברית החדשה שונה ומגוון, אבל המילה החשובה והגדולה מכולן (אהבה) היא תמיד האחרונה (ראו קור"א י"ג 13). הסדר שבו מילים אלו מופיעות בפסוק 3, מדגיש את חשיבות אירועי אחרית הימים בעיני שאול לכל אורכן של איגרותיו אל התסלוניםקים.

שאול אף מודה לאלוהים כשהוא נזכר בדרך שבה התסלוניםקים הגיבו לבשורה. הוא גם ודאי מקווה שתגובתם הרגשית לשבחים שהרעיף עליהם, תסייע להם להיות קשובים יותר לדאגות ולבעיות שהוא עומד להציג בפניהם.

אלוהים בחר בכך (תסל"א א' 4)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 4. מהי משמעות העובדה שה' בחר בנו? האם זה אומר שאנו נטולי חופש בחירה, ושבעצם אין לנו ברירה אחרת? מאידך, האם זה אומר שמי שלא נבחר בידי ה', אינו יכול להיושע גם אם חפצו בכך?

4

בפסוק 4 שאול ממשיך למנות את הדברים שהחל להודות עליהם לאלוהים בראשית פס' 2 ("אנו מתמידים להודות לה' על..."). אחת הסיבות לכך ששאול מודה לה' היא שהוא יודע שאלוהים "בחר" את המאמינים התסלוניםקים. ישנם משיחיים שהקצינו את משמעות רעיון "הבחירה". לשיטתם, המאמין אינו מחויב להתנהגות משיחית או לאורח חיים משיחי. הם מלמדים שהגאולה תלויה בבחירתו של אלוהים, ולא בבחירה שאנו נוטלים. לימוד כזה עלול להוביל לרעיון שחסד ה' נועד למתי מעט, וכן לרעיון שלאחר שאדם נושע, אין ביכולתו לבחור לאבד את גאולתו.

כיצד תורמים הפסוקים הבאים להבנתנו כי גאולה היא הבחירה שלנו? (יהושע כ"ד 15, טימ"א ב' 4, ההתגלות ג' 20).

אמונה אינה אפשרית ללא גבורת ה', המקרבת אותנו אל אלוהים. ואולם, בסופו של דבר, ה' מניח לבני האדם ליטול את החלטותיהם לגביי ולגבי פועלו בעבורנו. מה שעשה בעבורנו הוא "לבחור" בנו לתלמידי המשיח. כולנו "נבחרנו" לזכות בגאולה. העובדה שישנם אנשים שלא ייושעו, כלומר, שלא יתבעו לזכותם את הגאולה, משקפת את בחירתם, לא את בחירתו של ה'. בחירתו של אלוהים בעבור האנושות היא שהכול ייושעו. כדברי שאול באיגרת הראשונה אל טימותיאוס ב' 4, אלוהים "חפץ שְׁכַל בְּנֵי אָדָם יִנְשְׁעוּ וְיִגְיעוּ לְהַפְרֵת הָאֵמֶת."

הגו לעומק במשמעות הידיעה ש"נבחרתם" בידי ה', שה' חפץ שתיושעו, ושאוּבְדוּ הגאולה משמעו חריגה מרצונו של ה' בעבור כולנו. איזה עידוד תשאבו מאמיתה נפלאה זו?

ביטחון במשיח (תסל"א א' 5)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 5. כיצד נדע בוודאות שאנו נושאים חן בעיני ה'? אילו שלוש ראיות בחיי המאמינים בתסלוניםקי הראו לשאול שהם היו רצויים לה'?

פסוק 5 פותח במילה "שהרי". שאול מנמק בעזרתה את אמונתו שהמאמינים התסלוניםקים "נבחרו" בידי ה'. בפסוק 4 הוא אומר: "אנו יודעים שנבחרתם", וממשיך: "שהרי בשורתנו..." (פס' 5). הוא אף מציין סיבות נוספות לכך שתפילותיו חדורות הודיה רבה כל כך (תסל"א א' 2). הוא שמח על הראיות הממשיות המעידות על הדרך שבה התסלוניםקים קיבלו את ה' ועל קבלת ה' אותם.

בתחילת הפסוק, שאול שש על הסימן החיצוני המעיד על מעמדם של המאמינים התסלוניםקים בעיני ה'. קבלתם את הבשורה לא הייתה אך ורק היענות שכלית, או קבלה של דוקטרינה או תורה כלשהי. חיי היומיום שלהם הפגינו את גבורת ה' ואת שכינתו בקרבם. בחיי היומיום בקהילה התרחשו דברים שלא ניתן היה להסבירם, זולת על ידי התערבות אלוהית. תפילות נענו וחיים השתנו. ממשות האמונה של המאמינים התסלוניםקים התבטאה, הלכה למעשה, בחייהם ובמעשיהם.

כיצד נדע אם רוח הקודש נוכחת בחייו של אדם או בקהילה? (ראו גלט' ה' 19-23, קור"א י"ב 1-11).

פרי הרוח הוא ראייה כבדת משקל לכך שאלוהים פועל בחיינו. לא ניתן לזייף אהבה, שמחה ושלוש לאורך זמן. תחת לחצי היומיום של מערכות יחסים בקהילה, רק אהבה אמיתית, שמחה אמיתית ושלוש אמיתי עומדים במבחן הזמן. כשרוח הקודש שוכנת בקהילה, דברים שאינם טבעיים לנו משום היותנו חוטאים, הופכים טבעיים. המשיחיים מוצאים את עצמם עושים מעשי חסד כפי שלא יכלו לעשות מעולם. שאול חזה בשפע של ראיות למהפך שחל בחייהם של המשיחיים התסלוניםקים, ואשר התחולל באמצעות כוחה העל טבעי של רוח הקודש. בעיני שאול, הראיה הסופית לכך שה' בחר במאמינים התסלוניםקים הייתה אמונתם העמוקה ודאותם בכך שהבשורה אמיתית ושאלוהים פועל בחייהם. למרות שאמונה כזו וביטחון כזה לא תמיד מתגלים כאמיתיים, בדרך כלל לקבלתה של בשורת האמת מתלווה ודאות רבה בהיותנו רצויים בעיני ה'.

עד כמה אתם בטוחים בגאולתכם? על מה, בסופו של דבר, אמורה ודאות זו להתבסס?

ללכת בעקבות שאול (תסל"א א' 6, 7)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 6, 7. מהו המסר של שאול כאן? כיצד עלינו להבין אותו לאור הרעיון שהמשיח הוא המופת האולטימטיבי שלנו?

4

מרבית התרגומים אינם משקפים זאת, אבל לפי מקצתם, בפסוקים 6 עד 10 שאול ממשיך את הרעיון שהעלה בפסוק 2. הרעיון המרכזי בקטע הוא הסיבות ששאול מונה לתודות שהוא מציין בתפילותיו. פסוקים 6 ו-7 מוסיפים שני נימוקים לרשימת התודות שלו, המתבססת על המילה "שהרי", הפותחת את פסוק 5. שאול מודה לה' (פס' 2), כיוון (פס' 5), שהמאמינים התסלוניםקים הלכו בעקבותיו, בעקבות עמיתיו ובעקבות המשיח, והפכו למופת ראוי לחיקוי (פסוקים 6, 7). לעיתים קרובות אנו מזהירים אנשים שמסוכן לחקות מישהו אחר, זולת המשיח. הדבר נכון, שכן אפילו האנשים הטובים ביותר מאכזבים אותנו לפעמים. אבל למעשה, אנו זקוקים לדמויות מופת. לפעמים, אנשים זקוקים זה לזה לשם קבלת הדרכה, עצה ועזרה בשעות קשות, או כדי לפתור בעיות מסוימות. מי מאיתנו לא התברך מעצה טובה או דוגמה טובה שקיבל מחברו? בנוסף, בין שאנו אוהבים זאת ובין שלא, ברגע שנתמנה לתפקידי מנהיגות בקהילה, חברי הקהילה יתחילו לחקות אותנו. לכן, חשוב מאוד שמשיחיים "ותיקים" יחיו לפי אמונתם, וישמשו מופת לזולת באורח חייהם ובמוצא פיהם.

בעת ובעונה אחת, שאול מציג כאן מספר אמצעי זהירות. ראשית, החיקוי (פס' 6), בא בעקבות קבלה (פס' 5). המאמינים התסלוניםקים קיבלו את דבר ה', ואז יישמו אותו בחייהם באמצעות רוח הקודש. תמיד ניתן לבטוח בדבר ה'. שנית, שאול מכוון אותם אל ה' בתור המופת הראשי שלהם (פס' 6). מעשיו של ישוע בעבר, בהווה ובעתיד משמשים מופת אמין יותר אפילו ממעשיו של שאול. אחרי הכול, שאול לא חי באשליות לגבי עצמו או אופיו. (טימ"א א' 15). אולם לאחר שציין זאת, שאול מאשש את רצונם של התסלוניםקים לחקות אותו בתור מורה ורב אוהב, וזאת כדי שיהפכו בעצמם לדמויות הזדהות ומופת. במקרה מסוים זה, הם חיקו אותו ואת המשיח בכך שלמדו לשמוח בסבל. סבל עלול להפוך אדם למריר, או לעשותו אדם טוב יותר. בהקשר של הבשורה וגבורת רוח הקודש, התסלוניםקים חוו שמחה על טבעית בעיצומם של סבלותיהם, ממש כפי ששאול וסילא חוו בעבר (מה"ש ט"ז 22-25).

איזה סוג של מופת אתם משמשים בקהילתכם? אילו דברים בחייכם משמשים דוגמה טובה לזולת? אילו דברים אינם כאלה?

ראיות נוספות לאמונה (הסל"א א' 8-10)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים א' 8-10. כיצד מציג הקטע ראיות נוספות לאמונתם של התסלוניקים?

4

שאל ממשין בדבריו בפסוק 2 בעודו מבהיר כיצד הוא יודע שהתסלוניקים הפכו למופת לכל המאמינים במקדוניה (תסלוניקיה הייתה בירת מחוז מקדוניה) ובאכיה (שקוריתוס הייתה בירתה). ראשית, הם שימשו דוגמה מופתית להצלחת מאמצי הבישור. הם קיבלו את הבשורה בשמחה "בתוך סבל רב". בזכותם, דבר ה' "התפרסם" במחוזות הללו ובמקומות רחוקים יותר. שאל אף רואה בהם מופת של אמונה בשל פתיחותם אליו ואל הבשורה. הם הביעו רצון ונכונות ללמוד. הם היו מוכנים לחולל מהפך קיצוני בחייהם, לדוגמה, לנטוש את אליהם ולוותר על דרכי פולחן רווחות אחרות.

התקשורת ברומי העתיקה הייתה מהירה יחסית והודות לכבישים המעולים שרומי סללה ברחבי האימפריה, והודות לאמצעי התחבורה שהגיעו לכל מקום. לפיכך, הטענה שהאמונה של התסלוניקים התפרסמה "בכל מקום", עשויה להעיד על העובדה שאנשים ברומא ובאנטיוכיה דיברו על כך עם שאל.

בנוסף, בדרך כלל אנשים רוצים למלא את הציפיות הרמות של הזולת. דברי שבח מרמזים על ציפייה. בכך ששאל יצא מגדרו כדי לשבח את התסלוניקים על אמונתם, הוא עודד אותם לצמוח באמונתם.

דומה שהיה משהו מיוחד מאוד בחזרה בתשובה ובקבלת האמונה של התסלוניקים. בתור עובדי אלילים, היה עליהם להתגבר על שני מחסומים. ראשית, הם שמעו את אותה "שמועה מטורפת" על אדם שמת וקם לתחייה. שנית, המסר הזה יצא מעם ישראל. קרוב לוודאי שגויים רבים צחקו בשעה ששמעו את בשורת המשיח. אבל התסלוניקים לא צחקו. תחת זאת, הם שינוי לחלוטין את חייהם לאורה של הבשורה.

"המאמינים התסלוניקים היו מבשרים אמיתיים. ליבם בער בלהט למושיעם, אשר שיחרר אותם מן הפחד 'מהזעם הבא'. באמצעות חסד המשיח התחולל מהפך נפלא בחייהם, ודבר ה' שהוכרז באוזניהם לווה בגבורת ה'. הם מסרו את ליבם למשיח דרך האמיתות שהוצגו בפניהם, ונשמות נוספות התווספו לקהל המאמינים." (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 256).

שובו וקיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים א' 10. על מה שאל מדבר כאן? מהו "הזעם הבא"? מה קשורה תחייתו של ישוע לנקודה ששאל מחדד? מדוע הבטחה זו חשובה כל כך לכל המאמינים באשר הם? (ראו קור"א ט"ו 17-12; יוחנן י"א 24, 25; דניאל י"ב 2).

לימוד נוסף: "הגעתם של סילא וטימותיאוס ממקדוניה לקורинתוס בזמן ששאל ביקר בעיר, עודדה מאוד את רוחו של השליח. הם הביאו עימם בשורות טובות על אמונתם ואהבתם של האנשים שקיבלו את האמת בשעת ביקורם של מבשרי הבשורה בתסלוניקי. ליבו של שאל יצא אל המאמינים הללו, אשר בעיצומם של מבחנים ורדיפות קשים המשיכו לדבוק באלוהים. הוא נכסף לראותם, אבל מכיוון שהדבר לא התאפשר, הוא כתב אליהם.

באיגרת זו אל קהילת תסלוניקי, השליח מביע את תודתו לאלוהים על הבשורות המשמחות בדבר התחזקותם באמונה:

'אנו מתמידים להודות לאלוהים על כולכם ומזכירים אתכם בתפילותינו, בזכרנו תמיד לפני אלוהים אבינו את פועל אמונתכם, את העמל שעמלתם באהבה, ואת התמדתכם בתקווה לבוא אדוננו ישוע המשיח.'

"רבים מן המאמינים בתסלוניקי נטשו את האלילים ופנו 'לאלוהים כדי לעבוד אל חי ואמיתי'. ... השליח הכריז כי בזכות דבקותם בה' והליכתם בעקבות המושיע, הם הפכו 'למופת לכל המאמינים במקדוניה ואכיה.' (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמודים 255, 256). [תסל"א א' 9, 2, 3].

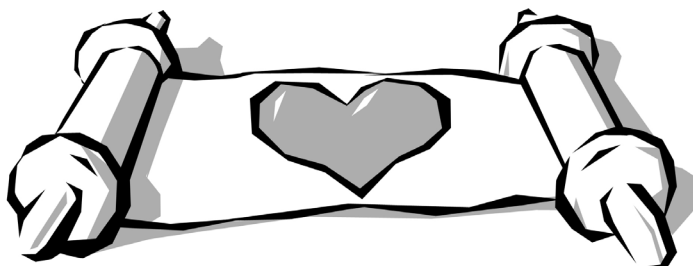
שאלות לדיון:

- 1 הגו לעומק בסוגייה של דמויות מופת אחרות, זולת ישוע. אילו יתרונות ואילו חסרונות נלווים לדמויות כאלה?
- 2 שאל מקדיש חלק גדול מאיגרתו למתן תודה לאלוהים על התסלוניקים. איזה תפקיד אמור להיות למתן תודה לה' בחוויית ההלל שלנו, הן באופן אישי והן באופן קיבוצי קהילה?
- 3 אם אנשים מחוץ לקהילה יחפשו ראיות לאמונה של קהילתכם, מה הם ימצאו? כיצד יכולים או אמורים פני הדברים להיות שונים?
- 4 מדוע חשוב כל כך לשבח אנשים אחרים? בעת ובעונה אחת, מדוע עלינו להיזהר כשאנו עושים זאת?
- 5 חישבו שוב על חשיבותה של התורה על ביאתו השנייה של המשיח באמונתנו. אילו סיבות טובות יש לנו להאמין ברעיון קיצוני כל כך, השונה בתכלית שינוי מכל מה שקרה אי פעם?

סיכום: שאל הפיק שמחה רבה ממתן תודה לה' על שפע הראיות של פועלו בחיי המאמינים בתסלוניקי. בכך שחלק עימם את תוכן תפילותיו, הוא קיווה לעודדם להמשיך לצמוח באמונה ולבשר לאחרים.

מופת של שליחות

(תסל"א ב' 1-12)

שבת אחר הצהריים

5

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ב' 1-12, מה"ש ט"ז, דברים י' 16, תהילים נ"א 1-10, קור"ב ח' 5-1, לוקס י"א 11-13.

פסוק לשינון: "אֵלָא כְּפִי שִׁנְמִצְאָנִי נְאֻמִּינִי אֱלֹהִים לְהִיּוֹת מִמְּקָדִים עַל הַבְּשׂוּרָה, בְּהִתְאֵם לְכֹךְ אֲנִיחָנוּ מִדְּבָרִים, לֹא כְּמִשְׁבִּיעִים אֶת רִצּוֹן בְּנֵי אָדָם, אֵלָא אֶת רִצּוֹן אֱלֹהִים הַבּוֹחֵן אֶת לִבֵּנוּ." (הראשונה אל התסלונים ב' 4).

מבט שבועי: בכך ששאל חושף מה אמור להיות המניע האמיתי לשירות, ביכולתו לסייע לכולנו לבחון את ליבנו ואת חיינו לאורה של הבשורה.

שיעורי השבוע מסמנים נקודת מפנה חשובה בטיעונים המוצגים באיגרת הראשונה אל התסלונים. שאל עובר מהתמקדות בקהילה (תסל"א א' 10-2) להתמקדות בשליחים ובחוויותיהם בתסלונים (ב' 1-12). בפרק הקודם, שאל מודה לה' משום שהמאמינים בתסלונים חיקו את דרכיו, והפכו בעצמם מופת של נאמנות ומסירות. אבל כאן, באיגרת הראשונה אל התסלונים ב' 1-12, הוא חוקר לעומק את אורח החיים שמאפשר לשליח לשמש מודל לחיקוי. ישנם מניעים רבים ללימוד, לבישור ולשירות, אבל שאל מחדד את החשוב שבהם: השירות שלנו חייב להשביע את רצון ה'. שאל מודאג פחות מן הגידול המספרי של הקהילה, ודואג בעיקר לצמיחתה באמונה באמצעות חסד ה', על בסיס עקרונות רוחניים נכונים. השבוע נזכה למבט חטוף על נפשו של שאל. שאל חושף את נשמתו בדרך שמאגרת אותנו לשאוף שתקוותינו, חלומותינו ומניעינו הרוחניים ישביעו את רצונו של ה', ואנו נשפיע לטובה על הזולת.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-4 באוגוסט.

אומץ בקרב סבל (תסל"א ב' 1,2)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ב' 1, 2 לאור הכתוב במעשי השליחים ט"ז. לפי שאול, איזו נקודה מחברת בין שירותו בפיליפי לבין שירותו בתסלונקי?

5

באיגרת הראשונה אל התסלונים ב' 1, שאול ממשיך בנושאי הפרק הקודם. המילים "הרי אתם יודעים", מזכירות את השפה שבה השתמש בפסוק 5 בפרק א'. ציון עובדת "בואנו אליכם", מזכירה את המילים "קבלתם אותנו" בפסוק 9 בפרק א'. וכך, שאול ממשיך לדון בנושאים שהעלה בפרק הפותח את האיגרת. בסוף הפרק הקודם התבשרנו "שכל אחד" ידע על התסלונים. בפרק זה, שאול דן בדברים שקוראיו יודעים על השליחים ועל מחויבותם לאמונה. שאול נזכר כיצד הוא וסילא סבלו ובוזו בפיליפי בשל הבשורה. כל צעד שפסעו בדרך הארוכה מפיליפי לתסלונקי, שימש תזכורת כואבת ליחס הרע שקיבלו. אין ספק שהם נשאו בגופם את סימני הקלון והכאב גם כשהגיעו לתסלונקי. בשלב הזה, לשליחים היה קל יותר לנקוט גישה ישירה פחות בבישור בעיר הזו. ואחרי כל מה שעבר עליהם, מי היה מאשים אותם אילו נהגו כך? אבל התסלונים היו פתוחים לבשורה ולהוטים לשמוע את האמת. המציאות הכואבת של שאול וסילא הכתיבה: "אל תבשרו אף פעם את הבשורה". אבל בעיצומם של הסבל והכאב שלהם, אלוהים אמר להם: היו אמיצים! היו חזקים! לכן, הם "התחילו להתחזק באלוהים" (תסל"א ב' 2, תרגום חופשי בידי מחבר הרבעון), חרף הסבירות שיירדפו שוב. היה הבדל חד וגלוי לעין בין מצבם כבני אנוש (עם כל החולשות המתלוות אליו) לבין העוצמה שנאזרו בה בידי ה'.

בסופו של דבר, ה' השתמש בנסיבות הללו לתהילתו. הפצעים על גופם של המבשרים העניקו לתסלונים ראיות על שני דברים. ראשית, לא היה להם ספק בכך שהבשורה ששאול וסילא בישרו נבעה מאמונה פנימית עמוקה. הם לא בישרו אותה לשם השגת רווח אישי (ראו תסל"א ב' 3-6). שנית, היה ברור לשומעי הבשורה שאלוהים היה עם שאול וסילא, ובגדול. הבשורה שהשליחים הטיפו לא הייתה אך ורק רעיון שכלי, אלא לוותה בגבורת ה' שנגלתה בעוצמה בחייהם (ראו פס' 13).

אילו ראיות מעידות על כך שאלוהים חולל שינוי בחייכם? כיצד ראיות אלה גלויות לעין הזולת? האומנם הן גלויות לעין?

אופיים של השליחים (תסל"א ב' 3)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ב' 3. איזו נקודה חשובה מחדד כאן שאול בנוגע למניעים?

בעולם העתיק ידעו שישנן שלוש דרכים עיקריות לשכנע אנשים לשנות את דעותיהם או מנהגיהם. אנשים שופטים את כוחו של טיעון על פי אופיו של הנואם (אתוס ביוונית), את איכותו או הגיוניותו של טיעון המדבר בעד עצמו (לוגוס), ואת כוחו של הנואם לגעת בליבו של המאזין או לעורר בו עניין (פתוס). באיגרת הראשונה אל התסלונים ב' 6-3, שאול מתמקד באופיים של השליחים בתור היבט חשוב בבישור, שהוביל לשינויים הקיצוניים שעשו התסלונים. בפסוקים אלה, שאול מציג את השוני בינו לבין פילוסופים פופולריים בני זמנו, שהמניע להטפותיהם היה לעיתים קרובות רווח אישי (ראו שיעור 3). בפסוק 3, שאול מציג שלושה מניעים פסולים לבישור או לשירות ציבורי.

הראשון הוא "טעות", כלומר, טעות שכלית. מטף עשוי להתרגש מרעיון שהוא פשוט שגוי מיסודו. מטף כזה נוהג אולי בכנות, אבל הוא מרמה את עצמו. אנשים כאלה סבורים שהם עושים שירות טוב לזולת, אבל הם מונעים על ידי רעיונות מוטעים.

השני הוא "מניעים בלתי טהורים". אנשים נמשכים לאנשים שהתפרסמו בזכות כוחם, רעיונותיהם או ביצועיהם. ישנן דמויות ציבוריות שהמניע למעשיהן הוא טובות הנאה מיניות המתלוות לפרסום ולתהילה.

השלישי הוא "רמייה" או "הונאה". במקרה הזה, הדובר מודע לכך שהרעיונות שהוא מציג שגויים, אבל מנסה במודע להוליך שולל את מאזיניו כדי להשיג תועלת לעצמו.

אף אחד מן המניעים הללו לא הניע את שאול וסילא. אילו היו להם מניעים כאלה, התנסותם הקשה בפיליפי הייתה ודאי גורמת להם לחדול לבשר. האומץ שהפגינו בתסלונקי התאפשר אך ורק באמצעות גבורת ה' שפעלה דרכם. כוחה העצום של הבשורה בתסלונקי נבע בין היתר מאופיים של השליחים, שזרח במהלך הבישור. לא היה די בטיעונים הגיוניים ובפנייה אל הרגש. אופיים של המבשרים עלה בקנה אחד עם טיעוניהם. לאמינות כזו יש עוצמה בלתי רגילה בעולמנו, כפי שהייתה לה בעולם העתיק.

הגו במניעים שלכם לכל מעשיכם. עד כמה הם טהורים? באיזו מידה הם חפים מטעויות, הולכת שולל וחוסר טהרה? אם הם אינם טהורים ונכונים כפי שעליהם להיות, כיצד תוכלו להשתנות לטובה? (קיראו גם את דברים י" 16, פיל' ד' 13, תהילים נ"א 1-10).

להשביע את רצון ה' (תסל"א ב' 4-6)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ב' 4-6. תארו את ההבדל בין המניע של שאול לשירות לבין המניעים החומריים והארציים שהוא מציין. מדוע לא תמיד קל לראות את ההבדל? כלומר, כיצד אנשים יכולים להשלות את עצמם בנוגע לטוהר מניעיהם? מדוע קל כל כך לנהוג כך?

הביטוי "משביעים את רצון..." (תסל"א ב' 4), משקף את רעיון המבחן. השליחים אפשרו לאלוהים לבחון את יושרם, הגינותם ומניעיהם. מטרת המבחן הייתה לוודא שהבשורה שבישרו, לא סולפה באמצעות שוני חד בין מה שהטיפו לבין אורח חייהם.

הפילוסופים הנודעים של ימי שאול כתבו על חשיבותה של הבחינה העצמית. לשיטתם, אם ברצונכם לשנות את העולם, עליכם לבחון ללא הרף את מניעכם וכוונותיכם. שאול לוקח את הרעיון הזה צעד אחד קדימה. בנוסף לחשבון הנפש שהוא עורך, הוא נבחן בידי ה'. אלוהים אימת את העובדה שבשורתו של שאול עלתה בקנה אחד עם כוונות ליבו. מן הבחינה הנשגבת ביותר, אלוהים הוא היחיד שראוי להשביע את רצונו.

בני האדם זקוקים לתחושה של ערך כדי לתפקד. לעיתים קרובות אנו מחפשים תחושה של ערך עצמי על ידי צבירת רכוש, הישגים או דעה חיובית של הזולת עלינו. אבל כל המקורות הללו לחיזוק ההערכה העצמית שלנו הם שבירים, ולפיכך זמניים. הערכה עצמית אמיתית ונצחית תמצא אך ורק דרך הבשורה. כשאנו מבינים לאשורו את מות המשיח בעבורנו, מתעוררת בנו תחושת ערך שדבר בעולם הזה אינו יכול לערער אותה.

כיצד תורמים כסוקים 1-6 באיגרת הראשונה אל הקורנתים פרק ב' לשלושת המניעים שנמנו בפסוק 3?

רעיון החנופה ממשיך את הרעיון על השבעת רצונם של בני האדם – מניע המהווה בסיס גרוע לבישור הבשורה. שאול אינו מושפע ממה שאחרים חושבים עליו. זה לא מה שמניע אותו. הוא אף שולל מניע גשמי אחר לשליחותו: כסף. אנשים שבורכו באמצעות שירות של אדם אחר, להוטים בדרך כלל לתרום כספים לשם תמיכה בשירותו. דבר זה עלול לפתות את משרתי ה' לחדול להתמקד במניע היחיד החשוב והוא: לרצות את ה'.

אילו דברים בחייכם משביעים את רצונו של ה'? מדוע? אילו דברים אינם משביעים את רצונו? מדוע?

דאגה עמוקה (תסל"א ב' 7, 8)

לפי האגרת הראשונה אל התסלונים ב' 4, המניע העיקרי לשירותו של שאול הוא שאיפתו לרצות את ה'. איזה מניע נוסף מציג שאול בפסוק הבא? (ראו תסל"א ב' 6-8).

בימינו, כסף, מין ושררה נחשבים בדרך כלל למניעים העיקריים בהתנהגות האנושית, לפחות מבחינתם של אנשים המתעניינים אך ורק בעצמם. באגרת הראשונה אל התסלונים ב' 3-6, שאול משתמש במספר מילים שנועדו לשלול מניעים דומים לשירותו. לבצע כסף, חוסר מוסריות, רמייה וחנופה אין מקום בחיים ובשירות המשיחיים. השליחים פעלו בעיקר מתוך רצון להשביע את רצון ה' בכל מעשיהם.

בפסוק 6, שאול מציין שהשליחים היו עלולים להעיק על התסלונים. בתור שליחים ומורים, הם יכלו לדרוש הכרה במעמדם, לצפות לטובות הנאה כספיות או לדרוש שינהגו בהם כבוד מיוחד. אבל במהלך שהותו בתסלונקי, שאול דחה כל דבר שהיה עלול לערער את מניעיו הטוהרים, או להציב אבן נגף בדרך לעשיית נפשות לאמונה.

למרות שהמניע העיקרי של שאול היה לרצות את ה', בפסוקים 7 ו-8 הוא מציין מניע נוסף, דהיינו, חיבתו הרבה לתסלונים. בפסוק 8 הוא משתמש במילים המביעות אהבה יתרה. מבחינתו של שאול, בישור הבשורה היה הרבה יותר מחובה. שאול מסר את ליבו, נפשו וכל מאודו למען הזולת.

כיצד הקהילות במקדוניה, שתסלונקי הייתה חלק ממנה, נענו לאהבתם של השליחים? (ראו קור"ב ח' 5-1). מה נלמד מכך על חשיבות אופיים של המבשרים?

בשיעור ביום ב' אזכרנו שלוש דרכי שכנוע שהיו מקובלות בימי קדם: אופיו של הדובר (אתוס), ההגיון הטמון בטיעונו (לוגוס), והפנייה אל הרגש או אל העניין של המאזין (פתוס). בפסוקים 4-6, שאול מדגיש כי אופיים של השליחים הוא סיבה טובה ללכת בעקבותיהם. בפסוקים 7 ו-8, אנו מוצאים פנייה אל ה"פתוס", הקשר הרגשי שנוצר בין השליחים לתסלונים. הבשורה מתגלית במלוא כוחה כשהיא נוגעת בלב שומעיה.

חישובו על אופיו של אדם שהשפיע עליכם לטובה מבחינה רוחנית. מה באופיו נגע בכם במיוחד? כיצד תלמדו לחקות את התכונות הללו?

"שלא להיות למשא" (תסל"א ב' 9-12)

מה עוד עשה שאול בזמן שהותו בתסלוניקי חוץ מאשר לבשר את הבשורה?
מדוע? (ראו תסל"א ב' 9, 10).

הרעיון ששאול עבד "יומם ולילה" הוא הגזמה פראית, אם נקבל אותו פשוטו כמשמעו. אבל בברית החדשה ביוונית מופיע רעיון המביע איכות ולא משך זמן. במילים אחרות, שאול אומר כאן שהוא עבד מעל ומעבר לחובתו, וזאת כדי לא להכביד על התסלוניקים; שאול לא רצה ששום מכשול יפריע לבישור שלו בקרבם.

בנוסף, הוא נזהר מאוד בהתנהגותו, וזאת כדי לא לפגוע באיש או באלוהים (ראו תסל"א ב' 10, לוקס ב' 52). שאול והשליחים הקפידו לנהוג עם בני האדם "ללא דופי", וזאת כדי שהבשורה תקבל את מלוא תשומת הלב.

באיזו השוואה משתמש שאול באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ב' 11, 12, כדי לתאר את יחסו אל התסלוניקים? (ראו גם לוקס י"א 13-14). מה נלמד מהשוואה זו?

אב טוב מעניק לבניו אהבה ועידוד, ובה בעת מציב להם גבולות. הוא מתאים את הטיפול והמשמעת לאופיו הייחודי של כל ילד וילד. הוא עשוי לתת לילד תמיכה ועידוד, עונש חינוכי, או להטיף לו מוסר, הכול לפי הנסיבות והאופי של הילד.

ישנה מידה מסוימת של סתירה פנימית בדרך הבישור של שאול. מצד אחד, הוא תמיד משתדל להתאים את גישתו לאופיים הייחודיים של הנסיבות ושל האנשים שבישר להם. מאידך, האוטנטיות חשובה לו מאוד, כלומר, שפיו וליבו יהיו שווים. כיצד יכול אדם להיות אמין ואמיתי, ובעת ובעונה אחת להיות "הכל למען הכל"? (קור"א ט' 22).

המפתח הוא אהבתו של שאול לאנשים שהחזיר בתשובה. הוא עשה כמיטב יכולתו כדי להיראות אמין בעיניהם, אבל בעת ובעונה אחת הבין שהיו דברים שעדיין נבצרו מהבנתם (ראו גם יוחנן ט"ז 12). לפיכך, הוא עבד במלאכת כפיים והתאים את הבישור והלימוד שלו לנסיבות ולאנשים, והכול כדי להימנע מיצירת מחסומים בדרך לקבלתם את הבשורה. אין ספק שלקח רב עוצמה טמון בהקרבה עצמית.

לימוד נוסף: "לא חשוב עד כמה רמה היא משרתו של אדם, מי שליבו אינו גדוש באהבה לאלוהים ולאחיו בני האדם, אינו תלמיד אמיתי של המשיח... אדם כזה עשוי להפגין נדיבות רבה; אבל אם הוא יעניק מן השפע שלו כדי להאכיל את העניים מתוך מניע כלשהו זולת אהבה אמיתית, אלוהים לא יראה את מעשהו בחיוב." (אלן ג'. ווייט, The Acts of the Apostles, עמודים 318, 319).

"בשעה ששאלו הקפיד להציג בפני האנשים שישבו בתשובה בזכותו את התורה המפורשת של הכתובים בנוגע לתמיכה נאותה בעבודת האל... מדי פעם בשעה ששירת במרכזים חשובים בעולם העתיק, הוא עבד למחייתו במלאכת היד שהתמחה בה..."

"באיגרת אל התסלוניםקים נודע לנו לראשונה על עבודת הכפיים ששאל עסק בה כדי להתפרנס בזמן שבישר את דבר ה'." [תסל"א ב' 6, 9; תסל"ב ג' 8, 9]...

"אבל שאל לא ראה בשעות שהקדיש לעבודתו זמן אבוד... הוא העניק לעמיתיו לעבודה הנחיות בעניינים רוחניים, ואף שימש דוגמה של חריצות, שקדנות ויסודיות. הוא היה עובד מיומן ששקד על מלאכתו, תוך שהוא 'נלהב ברוחו ומשרת את האדון.' [רומ' י"ב 11]. " (אלן ג'. ווייט, Gospel Workers, עמודים 234-236).

שאלות לדיון:

- ❶ היזכרו בניסיון קשה שעברתם (סבל פיזי, רוחני, רגשי או כולל). כיצד יכול אדם למצוא שמחה או אומץ בעיצומו של סבל כזה? מדוע קל יותר לדבר על מציאת שמחה ואומץ בנסיבות כאלה מאשר לעשות זאת בפועל?
- ❷ חישבו על אדם שחיו אינם משקפים לחלוטין את טענתו על היותו משיחי. כיצד השפיע אדם כזה על הליכתכם עם האדון?
- ❸ אילו מלכודות אורבות לנו כשאנו נקשרים רגשית לאנשים שאנו מבשרים להם? כיצד נקבע גבולות הולמים למערכות יחסים המתפתחות כשאנו עובדים עם אנשים אחרים או מבשרים להם?

סיכום: בקטע זה, שאל פתח את ליבו וחשף את מניעיו האמיתיים לשירות. המניע החשוב ביותר הוא לרצות את ה', בין אם האנשים שאנו משרתים אותם שבעי רצון, אם לאו. למניעים לא טהורים, כגון כסף, מין ושררה, אין מקום בליבו של אדם הנחוש לרצות את ה'. המניע העיקרי הנוסף לשירות הוא אהבה עזה לאובדים. שני המניעים מתוארים בברור באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ב' 12-1.

חברים לנצח

(תסל"א ב' - 13'ג' 13)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ב' - 13'ג' 13; רומ' ט'
1-5; י"א 12-1, 24-32; מתי כ"ד 9-22; י' 42.

פסוק לשיון: "וְכָךְ יִכְוֶנֶן אֶת לִבְכֶּם לְהִיּוֹת תָּמִים בְּקִדְשָׁהּ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים אֲבִינוּ בְּבֹא
אֲדוֹנֵנוּ יֵשׁוּעַ עִם כָּל קְדוּשָׁיו." (תסל"א ג' 13).

מבט שבועי: שאול ממשיך לשבח את התסלונים על מעשיהם הטובים ותכונותיהם הטובות, ומעודד אותם בעיצומן של הרדיפות שבאו עליהם.

מקריאת הפסוקים הללו עולה שבעיני שאול, התסלונים לא היו רק חברי קהילה; הם היו חבריו. קשר רגשי עמוק נרקם בין שאול לבין המאמינים בתסלוניקי, ושאול מדגיש את חשיבות הקשר הזה בזמן שהוא מבקש לחזק בליבם את אהבתו כלפיהם. על אף שדבריו ודאי כנים, הם גם יעזרו להם לקבל את הביקורת שתבוא במהרה.

שאול פותח וחותרם את הקטע בתפילה. מבחינה מסוימת, כל הקטע נכתב מתוך הגות ותפילה. לב ליבה של התפילה של שאול כאן היא חפצו שהתסלונים יהיו "תמימים בקדושה" בשעת ביאתו השנייה של האדון. (תסל"א ג' 13, ראו גם תסל"א ב' 19, 20).

חברותו של שאול עם המאמינים התסלונים עמוקה יותר מידידות ארצית; היא קיימת מעבר לגבולות הזמן וההיסטוריה של העולם הזה. שאול מחכה בכליון עיניים לבלות עימם את הנצח. תשוקה זו, בחלקה, מעוררת בליבו דאגה רבה לגבי אמונותיהם והתנהגותם, ולכן הוא דן בהן באיגרותיו. שאול אוהב את האנשים הללו, וחפץ שהם יהיו מוכנים לקראת שיבת המשיח.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-11 באוגוסט.

מופת הקהילות ביהודה (תסל"א ב' 13-16)

על פניו, דומה שקטע זה באיגרת (תסל"א ב' 13-16) מהווה חריגה מן הנושאים הקודמים שדנו בהשבעת רצון ה' ובדאגה למאמינים החדשים. (תסל"א ב' 12-1). אולם, בפסוק 13 שאול ממשיך לדון בתגובתם של התסלונים למבשרים ולבשורה שהביאו עימם לתסלוניקי. בפסוק 14, שאול שב לנושא החיקוי. הרדיפות בתסלוניקי הזכירו את רדיפות המשיחיים ביהודה שהתחוללו בשלב מוקדם יותר. מספר יהודים רדפו את היהודים המשיחיים ביהודה. אבל בתסלוניקי, מספר גויים ושכניהם היהודים רדפו בעיקר את הגויים המשיחיים. שאול מראה כאן שרדיפת המשיחיים קשורה לדפוס פעולה רחב יותר. כל האנשים שהולכים בעקבות המשיח יסבלו התנגדות, ואפילו רדיפות.

קראו את הראשונה אל התסלונים ב' 14-16. איזה מסר נפיק מן הקטע הזה לגבינו? מה הוא אינו מלמד בשום פנים ואופן?

שאול חושף כאן את רגשותיו לגבי קבוצת יהודים מסוימת שעקבה אחרי מסלול הבישור שלו, ובכל מקום שהגיע אליו זרעה מחלוקת והתנגדות למבשרים. במרוצת ההיסטוריה, קטעים דומים בכתבי הקודש (ראו גם מתי כ"ג 29-38), סולפו בגדול כדי ל"הצדיק" את רדיפת העם היהודי. אבל זו לא הייתה כלל כוונתו של שאול בקטע. שאול דיבר מפורשות על השלטונות ביהודה (לפעמים, המילה "יהודה" בתסל"א ב' 14 תורגמה ל"יהודי"), אשר שיתפו פעולה עם הרומאים בהוצאתו להורג של ישוע, ועשו הכול כדי למנוע את בישור הבשורה בכל עת שיכלו וככל שעלה בידם. למעשה, דומה שדברי שאול כאן מהדהדים את דברי ישוע בנוגע לאנשים שביקשו להורגו (מתי כ"ג 29-36).

בל נשכח ששאול עצמו היה יהודי. הוא לא השמיץ עם שלם. ישוע היה יהודי. התלמידים הראשונים היו יהודים. יהודים היו אלה שייסדו את הגרעין המקורי של הקהילה המשיחית. שאול ראה בכל יהודי שפגש, כמו סילא, בר-נבא וטימותיאוס, חבר פוטנציאלי לנצח (ראו רומ' ט' 1-5; י"א 12-1, 32-24).

כל אדם עלי אדמות הוא "אדם שהמשיח מת בעדו." (רומ' י"ד 15, קור"א ח' 11). דעה קדומה נגד עמים שלמים אינה הולמת אנשים החיים לרגלי צלב המשיח.

קל להפנות אצבע מאשימה לקהילה המשיחית העולמית על כישלונה בנוגע ליחס שהפגינה כלפי אנשים ממעמדות מסוימים או ממוצא מסוים. ומה איתנו? כמה דעות קדומות גזעניות טמונות בליבנו?

תקוותו ושמחתו של שאול (תסל"א ב' 17-20)

בארבעה עשר הפסוקים, החל מהאיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ב' 17 עד ג' 10, שאול מציג תיעוד כרונולוגי של ריחוקו מן המאמינים התסלוניםקים. נושא החברות שב ומופיע בקטע. תסלוניםקים אלה לא היו רק צאן מרעיתו של שאול, הם היו ידידי אמת. בקטע כולו מפעמים רגשות עזים.

שאול חפץ שהתסלוניםקים יקראו את עצתו הקודמת ואת הביקורת שהעביר על הקהילה (תסל"א ד' ו-ה') לאור אהבתו ודאגתו אליהם. בזכות אהבה זו הוא זכה לייעץ לקהילה בתסלוניםקים. עצות מתקבלות ברצון כשהן מעוגנות באהבה.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ב' 17-20. מהו המסר של שאול כאן, הרלוונטי כל כך גם לימינו?

הפועל העיקרי בפסוק, "מרוחק" (שלרוב מתורגם ל"מנותק" או "קרוע מ...") מקביל רעיונית למושג התיינתמות. כששאול נאלץ לעזוב את תסלוניםקי באופן פתאומי, הוא חווה את אובדן הידידות הזו בצורה עזה כה, כאילו איבד זה עתה את הוריו שנפטרו בפתאומיות. הוא משתוקק לבקר את התסלוניםקים מפאת געגועיו העזים אליהם. הם מרוחקים ממנו גופנית, אך אינם רחוקים מליבו. הוא מאשים את השטן על העיכוב הזה, ומילותיו מהוות אישוש נוסף בכתבי הקודש לממשותו של העימות הגדול.

אולם, כיסופיו של שאול אל המאמינים התסלוניםקים אינם רק נעוצים ביחסיו הארציים והימיומיים עימם; המוקד שלהם הוא אחרית הימים. שאול מצפה בכיליון עיניים לרגע שבו יוכל "להתפאר בהם" בפני ישוע בביאתו השנייה. המאמינים בתסלוניםקי מעניקים תוקף לשירותו למען המשיח, שהרי הם תפארתו, שמחתו ועטרת תהילתו!

שאול חפץ שבאחרית הימים יהיו ראיות שיוכיחו כי חייו חוללו שינוי בחייהם של אחרים. לקח נוסף שנוכל להפיק מן הקטע הוא שעלינו לשמור תמיד על סדרי העדיפויות שלנו. קיומנו בעולם הזה אינו אלא "אד... הנראה לרגע, ואחר כך נעלם." (יעקב ד' 14). אולם, ל"אד" הזה יש השלכות נצחיות. כל דבר נצחי (בעל ערך נצחי ומשמעות נצחית) עמד בראש מעייניו של שאול. אחרי הכול, אם תחשבו באמת על גורלו של העולם, מה באמת חשוב, זולת ישועתם של האובדים?

כיצד אמורים כל מעשינו בעולם להשפיע, במידה זו או אחרת, על ישועתם של האובדים? עם זאת, על אף שנעים מאוד לדבר תיאורטית על האידיאל הזה, האם חיינו עולים בקנה אחד איתו?

ביקורו של טימותיאוס (תסל"א ג' 5-1)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ג' 5-1 ואת מתי כ"ד 9-22. מהו ההקשר הרחב שבו שאול רואה את סבלותיהם של התסלוניקים ואת סבלו שלו?

שאול עצוב כל כך על ריחוקו מהתסלוניקים, עד שהוא מחליט לוותר על חברתו של טימותיאוס באתונה ולשלוח אותו לתסלוניקי כדי לזכות בידיעות ממקור ראשון על מצבם של חבריו. געגועיו העזים אליהם גורמים לו לוותר על נוכחותו התומכת של טימותיאוס, מאשר להישאר ללא ידיעות על שלומם של המאמינים בתסלוניקי.

מכיוון שהמשימה שהוטלה על טימותיאוס הייתה להחליף את מקומו של שאול, שאול עושה כמיטב יכולתו כדי להגביר את סמכותו של טימותיאוס בקהילה בתסלוניקי. הוא מכנה אותו: "אחינו ועמיתנו המשרת את אלוהים בבשורת המשיח". במספר תרגומים יוניים, טימותיאוס מכונה "פועל-עמית של אלוהים". זהו שבח נעלה ביותר. שאול יודע שהמשימה של טימותיאוס תהיה קשה. לכן, הוא עושה כמיטב יכולתו כדי שטימותיאוס יתקבל בתסלוניקי בזרועות פתוחות, כאילו הוא עצמו בא אליה.

מפסוקים 3 ו-4 אנו למדים מה שאול היה אומר לתסלוניקים לו התאפשר לו לבקרם. המילה המסוימת המתארת את סבלם, אופיינית לקטעים מכתבי הקודש על אחרית הימים, כגון מתי כ"ד 9-22. צרות לא תבואנה בהפתעה; כולנו הוזהרנו מפניהן.

הסבל והצרות שיבואו על המשיחיים מזכירים את אירועי אחרית הימים, שבמהלכם כל תלמידי המשיח האמיתיים יידפו (ראו ההתגלות י"ג 14-17). כשהצרות והסבל יגיעו, אנו אמורים לראות בהם התגשמות של הנבואות, ואפילו עידוד, ולא להניח להם לרפות את ידינו. תכלית הנבואה היא לא לספק את סקרנותנו לגבי העתיד, אלא להעניק לנו ודאות וביטחון בקרב האתגרים והקשיים היומיומיים שעיימם אנו מתמודדים.

בפסוק 5, שאול חושף מניע נוסף שגרם לו לשלוח את טימותיאוס לתסלוניקי. הוא מודאג לגבי התסלוניקים וחושש שמא הקשיים שעברו עליהם גרמו להם לאבד את אמונתם. הוא חושש שמא בישורו בתסלוניקי ירד לטמיון, או חלילה, לא הניב שום פרי.

מה נוכל לעשות מדי יום כדי להתכונן לקראת הקשיים והניסיונות הבלתי נמנעים שהחיים מזמנים לנו?

תוצאת ביקורו של טימותיאוס (תסל"א ג' 6-10)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ג' 8-6. טימותיאוס נשלח כדי לעודד את התסלוניקים. אילו בשורות שנכללו בדיווח של טימותיאוס שימחו ועודדו את שאול? כלומר, מה ראה טימותיאוס אצל התסלוניקים, שנחשב טוב כל כך בעיני שאול?

המילים הפותחות את פסוק 6, "אבל כעת", הן נחרצות מאוד. שאול אינו מבזבז זמן; הוא מתיישב וכותב לתסלוניקים. ברגע שהוא שומע את החדשות הטובות מטימותיאוס, הוא כותב מייד את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים.

מה נלמד מן האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ג' 9, 10 על חיי התפילה של שאול? מה נפיק מכך לגבינו?

היעדרן של מילים כמו "תמיד" ו"ללא הרף" (ראו תסל"א א' 2), מעיד על כך שיש משהו חדש בשמחה ובתודה של שאול, מעבר לשמחה התמידית ולתודה התמידית שמילאו תמיד את ליבו כשהתפלל בעבור התסלוניקים. השמחה והתודה שהוא מדבר עליהן באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ג' 9 ו-10, הן תגובה מיידית לבשורות שקיבל מטימותיאוס.

מה היה חסר באמונתם של התסלוניקים? (תסל"א ג' 10). הכתוב אינו מציין זאת כאן. אבל כפי שנראה מאוחר יותר, דאגתו של שאול לאמונתם של התסלוניקים הייתה מעשית ולא תיאולוגית. מפרקים ד' ו-ה' עולה שהיה עליהם לשנות את דרכיהם כדי שחיייהם ואמונתם יעלו בקנה אחד. למרות שהיו בהם אהבה ואמונה, ולמרות "שעמדו איתנים באדון", מאוחר יותר באיגרת נגלה שעדיין היה עליהם לצמוח רבות באמונה.

מדוע תפילה חשובה כל כך בהליכתנו עם ה'? כמה זמן אתם מקדישים לתפילה? מה תלמדו מתשובתכם על החשיבות שאתם מעניקים לתפילה? כיצד תוכלו להגביר ולחזק את חיי התפילה שלכם?

שאל מחדש את תפילותיו (תסל"א ג' 11-13)

ביאתו השנייה של המשיח מהווה תמריץ רב עוצמה לצמיחה רוחנית. בני האדם יתנו את הדין על כל מעשה עוול וכל דיכוי, ויתוגמלו על כל מעשה טוב ועל כל מה שעשו באהבה (ראו מתי י' 42). פירוש הדבר הוא שלכל מעשה שעשינו בחיינו, פעוט ככל שיהיה, יש משמעות בתוכנית הסופית של אלוהים.

אבל מה שחשוב יותר בעיני שאל הוא העובדה שביאת המשיח השנייה תהווה איחוד נפלא בין בני משפחות וחברים, שקשריהם יימשכו לנצח בזכות פועלו של המשיח. זה גם הנושא של השיעור השבועי שלנו. מערכות היחסים של המשיחים לא יתפוגגו לעולם, הם נועדו להתקיים לנצח.

קראו את הראשונה אל התסלונקים ג' 11-13. אילו נושאים כולל שאל בתפילותיו בעבור התסלונקים לאחר שיבתו של טימותיאוס מביקורו אצלם?

התפילה באיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 11-13 נשמעת כמעט כמו ברכה בסיימה של אסיפת תפילה והלל. מובן ששאל משתוקק לשוב לתסלוניקי ולמלא את החסר באמונתה של הקהילה (תסל"א ג' 10). אבל למרות שנבצר ממנו לשוב אליה בעת הזו, הוא עדיין יכול להתחנן בעבורה לה', ולבקש שהתסלונקים יצמחו באמונה וירעיפו שפע של אהבה, לא רק זה לזה, אלא גם לשכניהם ולכל אדם שיפגשו. אהבה זו תהיה מרכיב חשוב באופיים בשעת שיבת המשיח.

הערתו של שאל בסוף פסוק 13, על כך שישוע יבוא "עם כל קדושי", מבלבלת מעט. בברית החדשה המילה "קדושים" מתייחסת בדרך כלל לבני אדם. מאידך, בפסוקי הברית החדשה המתארים את ביאת המשיח השנייה, ישוע מלווה במלאכים ולא בבני אדם (מתי כ"ד 30, 31; מרקוס ח' 38; י"ג 27). אם כך, מיהם אותם "קדושים" המוזכרים בפסוק?

פתרון הסוגיה טמון בהבנה על כך ששאל מאמץ בפסוק 13 את לשונו של הנביא זכריה בפרק י"ד פסוק 5, ומחיל את הדברים על ביאתו השנייה של ישוע. "הקדושים" בתנ"ך נחשבים למלאכים (ראו גם דברים ל"ג 2 ודניאל ז' 10). אולם, הברית החדשה מעניקה למילה "קדושים" משמעות חדשה: הקדושים הם בני אדם שקדושתם נובעת מישוע. אבל באיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 13, שאל שב להגדרה התנ"כית של המילה "קדושים", המיוחסת למלאכים השרויים בנוכחותו של האל. מלאכים קדושים אלה ילוו את ישוע, האדם-האל, בשובו לעולם.

לימוד נוסף: "הגעתם של סילא וטימותיאוס ממקדוניה לקורנתוס, בזמן ששאל ביקר בעיר, עודדה מאוד את רוחו של השליח. הם הביאו עימם בשורות טובות על אמונתם ואהבתם של האנשים שקיבלו את האמת בשעת ביקורם של מבשרי הבשורה בתסלוניקי. ליבו של שאל יצא אל המאמינים הללו, אשר בעיצומם של מבחנים ורדיפות המשיכו לדבוק באלוהים." (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 255).

"אהבת אמת שמיימית אינה אנוכית ואינה ברת שינוי. היא אינה תלויה בשבח מבני אדם. ליבו של אדם הזוכה לקבל את חסד האל, שופע אהבה לאלוהים ולבני האדם שהמשיח מת בעבורם. ה"אני" שלו אינו נאבק כדי להשיג הכרה. הוא אינו אוהב את בני האדם משום שהם אוהבים אותו ומרצים אותו, או מפני שהם מעריכים את מידותיו הטובות, אלא משום שהם שייכים למשיח שרכש אותם. אם מניעיו, דבריו או מעשיו אינם מובנים כהלכה, הוא אינו נעלב, אלא ממשיך במגמת חייו. הוא עדין, מתחשב ועניו, ועם זאת שופע תקווה ותמיד בוטח בחסדו ובאהבתו של אלוהים." (אלן ג'י. ווייט, Christ's Object Lessons, עמודים 101, 102).

שאלות לדיון:

- ❶ בציטוט האחרון שלעיל ובמקומות רבים אחרים, אלן ווייט משתמש בביטוי: "נשמות שהמשיח מת בעבורן." האם ניתן להחיל אותו על כל בני האדם בעולם? האם הוא חל רק על המאמינים במשיח? אם המשיח מת בעבור כל בני האדם, מדוע לא כולם נושעו?
- ❷ איזו חשיבות יש לסוג הקשר שלכם עם אח באמונה בבואכם לתת לו עצה או ביקורת? מה נלמד מן הדוגמה של שאל בקטע הלימוד השבוע? איזה לקח נפיק מכך, העשוי לסייע לנו במתן שירות לזולת?
- ❸ אהבתו של שאל למאמינים בתסלוניקי גלויה וברורה. אהבה זו משקפת את האהבה שישוע הפגין כשהתהלך בדמות בשר ודם עלי אדמות. אהבה היא מרכיב עוצמתי בריכוך לבבות ובקירוב אנשים לאמונה ולקבלת חסד האל. כיצד נלמד לאהוב את הזולת ביתר שאת? כיצד נלמד להפגין טוב יותר את האהבה הזו?

סיכום: באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ב' -13 ג' 13, שאל מתאר אירועים ורגשות מן התקופה שחלפה מאז שהוכרח לעזוב את תסלוניקי, ועד שובו של טימותיאוס לקורנתוס עם החדשות הטובות על הקהילה בתסלוניקי. הנקודה ששאל מחדד בפרק היא הקשר החזק שלו עם המאמינים התסלוניקים.

לחיות בקדושה

(תסל"א ד' 12-1)

שבת אחר הצהריים

קראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ד' 12-1; מתי כ"ה 34-46; בראשית ל"ט 9; יוחנן י"ג 34, 35.

פסוק לשינון: "הן אלהים לא קרא אותנו לטמאה, כי אם לקדשה." (הראשונה אל התסלונקים ד' 7).

מבט שבועי: על אף שמיניות האדם היא מתת אל, בדומה ליתר המתנות שה' הרעיף עלינו, ניתן לעשות בה שימוש לרעה.

שלושת הפרקים הפותחים את האיגרת הראשונה אל התסלונקים מתמקדים בעיקר בעבר. אולם, בפרקים ד' ו-ה', שואל דן בעתיד. אמונתם של המאמינים התסלונקים לקתה במספר חסרים (תסל"א ג' 10), ושואל חפץ לעזור להם למלא אותם. האיגרת תתחיל בתהליך הזה, אבל דברים רבים יותר יושגו כששואל והתסלונקים יפגשו.

בראשית פרק ד' באיגרת הראשונה אל התסלונקים (פס' 1), שואל משיא לתסלונקים עצה מעשית שתועיל להם בחיי היומיום. הוא עושה זאת על סמך קשר הידידות שלו עמם, שתואר בשלושת הפרקים הראשונים באיגרת. התחום העיקרי של דאגתו (אך לא היחיד), בפסוקים שנלמד השבוע, עוסק בהתנהגות מינית לא ראויה. על אף ששואל אינו מציין את הגורם המסוים שהניע אותו לתת את האזהרה הזו, הוא מדבר מפורשות על הצורך להימנע מהתנהגות מינית לא מוסרית. הוא מדבר כאן בלשון נוקבת ביותר, וטוען שמי שדוחה את הוראותיו אלה, למעשה אינו דוחה אותו, אלא את אלוהים. כל שעליכם לעשות הוא לבחון את הסבל שהתנהגות מינית לא ראויה ממיטה על אנשים רבים כל כך, כדי להבין מדוע ה' מדבר באמצעות שואל בשפה נוקבת כל כך בנדון.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-18 באוגוסט.

שיפועו עוד ועוד (תסל"א ד' 1)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 11-13 ו-ד' 1-18. כיצד תוכנו של פרק ד' מרחיב את הדיבור על חלקים מסוימים בתפילת שאול באיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 11-13? מה הקשר בין תפילת שאול לבין דבריו מלאי ההשראה לתסלונקים?

תפילת שאול באיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 11-13 כוללת מספר מילות מפתח המבשרות את תוכנו של פרק ד' 1-18 באיגרת. לשון התפילה היא: "והאדון ירבה וישגה את האהבה בקרבכם" ואת הקדושה בקרבכם, וזאת כדי להכין אתכם לקראת ביאתו השנייה. כל הנושאים הללו מכוונים אל קטעים מסוימים שנכללו בפרק ד'.

בפסוקים שנלמד בשיעור היום (תסל"א ד' 1, 2), שאול מרחיב את הדיבור על המילים "ירבה וישגה את האהבה בקרבכם", שאותן כתב באיגרת הראשונה אל התסלונקים ג' 12, על אף שהדבר אינו גלוי לעין במרבית התרגומים המודרניים. תכליתם של תרגומים מודרניים של כתבי הקודש היא להקל על הבנת הנקרא בעזרת שפה מודרנית, אך בדרך זו הם עלולים בשוגג להסוות או לבטל הקשרים שהיו ברורים וגלויים לעין בשפת המקור. לפי התרגום החדש של החברה לכתבי הקודש, ההשוואה אינה ברורה מאלה, שכן בפרק ג' 12 נאמר: "ירבה וישגה את האהבה בקרבכם". (שגה=גדל, עלה, שגשג). ואילו בפרק ד' פסוק 1 נאמר: "התקדמו עוד יותר". לעומת זאת, בתרגום דליץ לפרק ד' פסוק 1 נאמר: "כן תוסיפו וכן תרבו עוד", משפט המתחבר לכתוב בפרק ג' 12. בשני המקומות שאול מזמין את התסלונקים להרעף שפע של אהבה איש על רעהו ולכל אדם באשר הוא.

שאול החל בביסוס אמונתם של התסלונקים על יסודות האמונה המשיחית בשעה שהיה עימם, אבל עכשיו הוא מבקש, בהשראת רוח הקודש, להשלים את החסר באמונתם (תסל"א ג' 10), ולהעניק להם תובנות רבות יותר. התוצאה תהיה שהם ישפועו עוד ועוד במעשיהם ובאהבתם, כלומר, חיייהם יעלו בקנה אחד עם ייעודם.

שאול פותח את פרק ד' במילים: "לבסוף, אחי...". הוא בונה את פרקים ד' ו-ה' על הפרקים הקודמים, שבהם ידידותו עם התסלונקים היא הבסיס לעצה המעשית שהוא עומד לתת להם. התסלונקים החלו את דרכם המשיחית ברגל ימין, ועכשיו הוא רוצה שהם ימשיכו לצמוח באמונה ובאמיתות שלמדו ממנו. שני האזכורים של ישוע בקטע (תסל"א ד' 1, 15) מעניינים במיוחד. הם מצביעים על כך ששאול מסר לתסלונקים את דבריו של ישוע (שמאוחר יותר נכללו והונצחו בארבעת הבשורות). שאול הציע להם הרבה יותר מעצה טובה. ישוע בכבודו ובעצמו ציווה על ההתנהגות ששאול עודד אותם לאמץ. בתור עבד המשיח, שאול חלק איתם את האמיתות שהוא עצמו קיבל מן המשיח.

שובו וקיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 1. מה פירוש הדבר "להתנהג ולמצוא חן בעיני ה'?" כיצד נוכל לשאת חן בעיני ה'? האם לבורא היקום באמת אכפת מהתנהגותנו? כיצד יוכלו מעשינו "לרצות את ה'?" אילו משמעויות עולות מן המשובה שנתתם לשאלה?

”וזהו רצון האלוהים: שתתקדשו” (תסל”א ד’ 3)

הכתוב באיגרת הראשונה אל התסלונקים ד’ 3-8 מהווה פסקה רעיונית שלמה. אלוהים קורא למאמינים בתסלוניקי להתקדש. רצון ה’ לכל אחד ואחד מהם הוא ”קדושה” ו”התקדשות” (תסל”א ד’ 3, 4, 7). משמעות הקדושה בעיני שאול מובהרת בקטעים הבאים. כל מאמין אמור ”להתרחק מן הזנות”, ”להתקדש”, ו”לקחת אישה בקדושה ובכבוד” (פסוקים 3, 4). שאול חותם את הפסקה עם שלושה מניעים לחיי קדושה: א. ה’ נוקם על כל המעשים הללו, ב. הוא קורא אותנו לקדושה, ו-ג. הוא מעניק לנו את רוח הקודש כדי שתסייע לנו (תסל”א ד’ 6-8). בשיעור היום ובשני השיעורים הבאים, נבחן את הקטע הזה לעומק.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד’ 3 ו-7. מה הקשר בין שני הפסוקים? מהו המסר הבסיסי בשניהם, וכיצד הוא רלוונטי לנו?

פסוק 3 נבנה על בסיס פסוק 1, שבו שאול מזכיר לתסלוניקים כיצד עליהם ”להתהלך”, כלומר, ”להתנהג” או ”לחיות”. המילה ”להתהלך” בעברית תנ”כית מתארת התנהגות מוסרית יומיומית. בפסוק 3, שאול מציג מונח עברי נוסף, ”קדושה”, כדי לתאר את הצמיחה הרוחנית ואת החיים הרוחניים.

הגדרה אופיינית של קדושה היא ”להיות מוקדש או נבדל לתכלית קדושה”. אבל שאול נותן למונח זה באיגרתו משמעות מסוימת יותר. התסלוניקים יחיו בקדושה בשעת שיבת האדון (תסל”א ג’ 13). בפרק ד’, שאול מציג רעיון המדגיש תהליך ולא תוצאה: התקדשות. רצון ה’ הוא שנעסוק בתהליך זה (תסל”א ד’ 3).

שאול אינו דוגל בבשורה שאינה מבוססת על תורת מוסר. תלמידי המשיח נדרשים לשמור על התנהגות מסוימת. פסוק 7 מציג את ההפך מקדושה: טומאה. שאול מבהיר זאת בפסוק 3 באומרו: ”שתתרחקו מן הזנות” (תסל”א ד’ 3). המילה היוונית לחוסר מוסריות מינית היא ”פורניה”, שממנה נגזרות מילים מודרניות כגון ”פורנוגרפיה” וכדומה, המציניות פעילות מינית מחוץ לנישואים.

בשעה שגאולה נרכשת בחסד ה’ באמצעות אמונה, החיים המשיחיים אמורים להיות חיי צמיחה, חיים של חתירה מתמדת לשלמות שהובטחה לנו במשיח.

מתת המינויות היא ראייה חותכת לאהבתו של ה’ אלינו. אולם, במתת זו נעשה שימוש לרעה רב כל כך, שבעיני רבים היא הפכה לקללה ולמקור של סבל רב וצער רב. אילו בחירות ניטול, שסייעו לנו להתגונן מפני נזק פוטנציאלי העלול להיגרם לנו כתוצאה משימוש לרעה במתת זו?

לא כדרך הגויים (תסל"א ד' 4, 5)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 4, 5. איזה מסר מצאתם בפסוקים אלה? כיצד הם מדברים אליכם באופן אישי?

על אף שפילוסופים של המוסר שאוזכרו בשיעור 3 גינו צורות רבות של מתירנות מינית, לגויים ככלל לא היו שום סייגים להתנהגות המינית בימיו של שאול. לפי קיקרו, הנואם הפגני הנודע, "אם מישוהו סבור שצריך לאסור על הצעירים לנהל פרשיות אהבה אפילו עם יצאניות, אין ספק שהוא מחמיר מאוד... אבל השקפה זו מנוגדת לא רק למתירנות של הדור הזה, אלא גם למנהגים ולהקלות של אבות אבותינו. שכן, מתי לא היה זה מנהג שכיח? מתי גינו אותו? מתי אסרו עליו?" (צוטט בידי אברהם מלהרב בספרו, The Letters to the Thessalonians, The Anchor Bible, vol. 32B (New York: Doubleday, 2000), עמ' 235, 236).

בימינו, אנשים רבים רואים באיסורים ובסייגים מוסריים מכל סוג שהוא דבר חסר טעם. לשיטתם, פסוקים כמו אלה באיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 4, 5, היו רלוונטיים בעיקר לזמן אחר ולמקום אחר. אבל למעשה, בעולם העתיק לא רווחו איסורים מיניים רבים יותר מאשר בימינו. המסר של שאול לא היה מתקבל בימי בחברה כולה, כמו גם בימינו אנו.

פתרוננו של שאול לסוגיית המתירנות המינית הוא שכל אדם "יידע לקחת אישה בקדושה ובכבוד". (תסל"א ד' 4). בתרגום אחר נאמר: "ישמור על כליו בקודש ובכבוד". (תרגום זלקינסון). משמעות הביטוי "ישמור על כליו" אינה ברורה. אם המילה "כלי" מתייחסת לאישה (מונח שרווח בימי קדם לגבי האישה, ראו פטר"א ג' 7), אזי שאול אומר כאן שכל אדם חייב להינשא בנישואים כשרים ומהוגנים כדי להימנע ממתירנות מינית.

אולם, מרבית התרגומים המודרניים מייחסים את המילה "כלי" לגופו של הגבר. במקרה כזה, משמעות הביטוי "ישמור את כליו" תהיה: "שולט על גופו".

בכל מקרה, שאול תוקף ומגנה את המתירנות המינית שרווחה בדורו. משיחיים אינם אמורים להתנהג כמו "הגויים". הנורמה בחברה בכללותה אינה אמורה להיות הנורמה שלנו. יחסי מין הם קדושים; הם הוקדשו ונועדו לבני זוג בקשר של נישואים. באיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 6, שאול מבדיר שאין להתייחס ליחסי מין כלאחר יד. כשאדם מקיים יחסי מין שלא על פי הערכים שכוננו בידי ה', אין מנוס מן ההרס שמעשיו אלה יניבו. מי מאיתנו לא ראה בחיי הזולת, או בחייו שלו, עד כמה הרסנית היא מתת זו כשמשתמשים בה לרעה?

בהתאם לתכנית ה' (תסל"א ד' 6-8)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 6-8. מה אומר כאן שאול על חוסר מוסריות מינית?

גבר שנהג לקיים יחסי מין לפני שנישא, אמר לרועה הקהילה שלו: "כשהייתי צעיר, למדתי לראות במין ובאהבה את אותו הדבר. אבל כשהתחתנתי, גיליתי שמין לפני הנישואים הורס לא רק את גופך (לקיתי במחלת מין), אלא גם את מוחך. למרות שאנו משיחיים עכשיו, אשתי ואני נאלצים להתמודד עם התנהגויות רגשיות ומנטליות שהבאתי אליה לנישואים מחיי הקודמים." האיסורים המופיעים בתנ"ך ובברית החדשה, לא ניתנו לנו מפני שה' רוצה למנוע מאיתנו הנאות. להפך, איסורים אלה מגינים עלינו מן הנזק הגופני והנפשי המתחולל כתוצאה מחוסר מוסריות מינית. אנו נמנעים מהתנהגויות מיניות כאלה מפני שחשוב לנו להשפיע לטובה על חייהם של אחרים. (ראו גם מתי כ"ה 34-46).

בסופו של דבר, יחסי המין משפיעים על הקשר שלנו עם ה'. הגויים שאינם מכירים את ה', חיים "בתאוות זימה" (תסל"א ד' 5). התנהגות לא מוסרית נובעת מאי ידיעת ה'. מי שמתעלם מתורת כתבי הקודש בנושא, מואס לא רק בתורת ה', אלא אף בקריאתו של ה' ואפילו באלוהים עצמו. (תסל"א ד' 8).

מצד שני, אם נחיה על פי תוכניתו של אלוהים, יחסי המין ימחישו בפנינו את האהבה הצרופה המעוגנת בהקרבה עצמית שה' הרעיף עלינו באמצעות המשיח. (ראו גם יוחנן י"ג 34, 35). יחסי מין הם מתנה מאלוהים, וכאשר מפיקים מהם הנאה בהתאם לרצונו בעבורנו, הם מדגימים לפנינו בעוצמה רבה את סוג האהבה שאלוהים רוחש לאנושות, ואת סוג הקרבה שהוא חפץ לשרות בה עם חסידיו.

באיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 7 נאמר כי עלינו לחיות "בקדושה". מהי לדעתכם משמעות הדבר? האם מדובר כאן על דבר מה שהוא הרבה יותר מהתנהגות מינית גרידא? אם השבתם בחיוב, מה עוד הוא עשוי לכלול?

עסקו בעניינכם (תסל"א ד' 9-12)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 9-12 ו-ג' 11-13. אילו היבטים מקטע הלימוד הקודם מאשש שאל בקטע הנוכחי?

היוונים משתמשים במספר מילים נרדפות ל"אהבה", שתיים מהן נכללו בברית החדשה. ארוס (שאינה מופיעה בברית החדשה), היא מילה יוונית שממנה נגזרת המילה ארוטיקה. היא מתייחסת להיבט המיני של האהבה. אגפה היא המילה היוונית לאהבה הרווחת ביותר בברית החדשה, שכן היא מתייחסת לאהבה המתבטאת בהקרבה עצמית, אהבה שאינה תלויה בדבר. לרוב מייחסים אותה לאהבת המשיח אלינו, כפי שהתבטאה במותו על הצלב בעבורנו. מילה יוונית נוספת לאהבה היא פילוס, שפירושה "אהבת אחים". מילה זו מודגשת בפסוקי השיעור היום. שאל מזכיר למאמינים התסלונקים את מה שהם כבר יודעים על אהבת אחים. המילה היוונית פילוס נגזרת ממילה שממנה העיר פילדלפיה קיבלה את שמה. בעולם הגוי, המילה פילדלפיאס התייחסה לאהבה בקשרי דם. אולם, הקהילה המשיחית הרחיבה את המשמעות הזו כדי לכלול בה אהבה לאחים ולאחיות באמונה, המהווים את משפחת הקהילה המשיחית שאנו בוחרים בה ולא נולדים לתוכה. אהבת אחים או אהבה משפחתית זו מתוארת בידי ה', ובכל פעם שהיא מובעת הלכה למעשה, היא מהווה נס של חסד ה'.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונקים ד' 11, 12. תארו במילים שלכם את אזהרתו של שאל למאמינים התסלונקים בנוגע לעסקים ולעבודה בעיר.

דומה שבקהילה התסלונקית היו לא מעט עצלנים ואנשים בעייתיים. התלהבות מביאתו השנייה הקרובה של המשיח הובילה אולי חלק מחבריה לעזוב את עבודתם ולהיות תלויים בחסדי שכניהם הגויים. אבל להיות מוכן ומזומן לבשר את הבשורה בכל עת, אין פירושו לנהוג בעצלות, לתחוב את האף בענייני הזולת או להפריע לזולת או לשכנים. ישנם אנשים שלא ביקרו מעולם בקהילה משיחית, והדרך היחידה שבה הם יכולים לקבל מושג על הקהילה היא הרושם שהם מקבלים מהתנהגותם של משיחיים בחיי היומיום. פתרונו של שאל לבעייתם של המאמינים התסלונקים היה לעודדם ל"השתדל" (לשאוף) לא לכוח או לשררה, אלא "לִחְיֹת בְּהֶשְׁקָט" (ד' 11), כלומר, לעסוק בענייניהם. הוא אף ממליץ להם לעבוד בעבודת כפיים. בעולם העתיק, מלאכת כפיים הייתה הדרך העיקרית להתפרנס. בימינו, שאל היה ודאי אומר לנו: "פרנסו את עצמכם ואת משפחתכם וחסכו קצת כדי לעזור לנזקקים."

כיצד נוכל ליישם את דברי שאל בפסוקים אלה בחיינו, כבר עתה?

לימוד נוסף: אהבה היא יסוד טהור וקדוש, אבל תשוקה שטופת תאוה, לא תיכנע לרסן ולא תישמע להיגיון. היא עיוורת לתוצאותיה; היא לא תשתכנע מסיבה ותוצאה. (אלן ג'י. ווייט, Mind Character, and Personality, כך 1, עמ' 222).

"[אהבה] היא טהורה וקדושה. אבל תשוקת הלב הגשמי היא עניין אחר לחלוטין. בשעה שאהבה טהורה מביאה את אלוהים בסוד תוכניותיה ושרויה בהרמוניה עם רוח הקדוש, תשוקה היא עיקשת, פזיזה, לא הגיונית, מתנגדת לכל רסן והופכת את מושא בחירתה לאליל. אולם, חסד ה' מופגן בכל הליכותיו של אדם הניחן באהבה אמיתית." (אלן ג'י. ווייט, The Advent Review and Sabbath Herald, 25 בספטמבר, 1888).

"אנשים שאינם רוצים ללכת שולל אחר תחבולות השטן וליפול בפיתוייו, חייבים להגן היטב על חושיהם; עליהם להימנע מלראות, לקרוא או להקשיב לדברים העלולים לעורר בהם מחשבות לא טהורות. הבה נישמר פן נניח לשכלנו להגות באורח אקראי בנושאים שאויב נשמתנו עלול להציג בפנינו. הלב חייב תמיד לעמוד על המשמר, אחרת יצר הרע יתעורר בו, והנשמה תנדוד באפלה." (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 518).

שאלות לדיון:

7

1 בציטוט האחרון שלעיל, אלן ווייט מדברת על "שמירה על החושים" שלנו. המשמשים ערוץ תקשורת לנשמה. מהן חלק מן הדרכים המעשיות שבהן יוכלו המאמינים לבצע זאת? אילו השלכות יש לעיקרון זה בנוגע לבחירות שאנו נוטלים בתחום החינוך והבידור?

2 באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים שאול מרבה להשתמש בביטוי "עוד ועוד" כדי לתאר את הצמיחה באופי המשיחי ובהתנהגות המשיחית. מה יוכלו הקהילות לעשות כדי לעודד את הצמיחה הזו ביתר שאת?

3 אם איש צעיר יבקש מכם למנות שתי סיבות מעשיות לכך שעליו "לחכות עם יחסי המין עד לנישואים", מה תאמרו לו? מדוע?

סיכום: בשנים עשר הפסוקים הראשונים של פרק ד', שאול מתמודד עם שתי סוגיות שהן אולי הסוגיות הקשות ביותר הרווחות במרבית הקהילות, במיוחד בקהילות עירוניות. מיניות היא עניין פרטי מאוד, עם זאת, סכנה רבה נשקפת לקהילה כאשר היא מתעממת עם אי מוסריות מינית. חשובה לא פחות היא התדמית של הקהילה בעיני העולם, כלומר, כיצד היא מצטיירת בעיני הזולת, כדוגמת שכנים וחברים לעבודה של המאמינים. הנחיותיו של שאול בעניינים אלה חשובות היום בדיוק כפי שהיו חשובות לזמנו.

המתים השייכים למשיח

(תסל"א ד' 13-18)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ד' 13-18; מוה"ש י"ז 3; קור"א ט"ו 20-23, 51-58; יוחנן ה' 28, 29; התג' כ' 4-6.

פסוק לשיון: "שִׁכְן הָאָדוֹן עִצְמוֹ יִרְדּ מִן הַשָּׁמַיִם בְּקִרְיָאָה שֶׁל פְּקָדָה, בְּקוֹל שׁוֹר הַמִּלְאָכִים וּבְשׁוּפָר אֱלֹהִים, וְהַמֵּתִים הַשְּׂיִיכִים לְמִשְׁיַח יְקוֹמוּ וְרָאשׁוּנָה." (תסל"א ד' 16).

8

מבט שבועי: שאול מעניק למאמינים התסלונים (ולנו) תקווה גדולה לעתיד: הבטחה על ביאת המשיח השנייה.

בשיעור השבוע (תסל"א ד' 13-18), שאול מגיב על אי הבנה תיאולוגית שרווחה בקרב המאמינים בתסלוניקי. על אף שהטעות הזו לא לגמרי ברורה לנו, היו בתסלוניקי מספר חברי קהילה שחששו לגורלם הנצחי של אחים באמונה שמתו לפני שיבת המשיח. דומה שהמחלוקת הייתה בנוגע להבדל בין מאמינים שמתו לפני שיבת האדון לבין מאמינים שיהיו בחיים בשעת שיבתו. השבוע נבחן את הפרטים הידועים לנו על מה שגרם לשאול לכתוב את פסוקים 12-18 בפרק ד' באגרתו הראשונה אל התסלוניקים. בקטע זה, שאול לא רק מתקן אי הבנות שהתעוררו במאה הראשונה, אלא אף מעניק קרקע מוצקה, שדור המאמינים הראשון יוכל לעמוד עליה איתן. עמוס הנביא מכריז: "כִּי לֹא יַעֲשֶׂה אֲדֹנָי יְהוִה, דָּבָר, כִּי אִם גְּלָה סוּדוֹ, אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים." (עמוס ג' 7). באמצעות שירות הנבואה של שאול השליח, ה' גילה לנו אמיתות נפלאות בנוגע לביאת המשיח השנייה. בזמן שנלמד את הפסוקים הללו, הבה נהגה ברוח של תפילה בתקווה המדהימה הטמונה בהם בעבורנו.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-25 באוגוסט.

המצב בקהילת תסלוניקי

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ד' 18-13. רישמו את הרמזים בקטע, המעידים על תורות השקר שרווחו בקהילה בתסלוניקי, וגרמו צער מיותר לאנשים שהאמינו בהן.

בקרבת היהודים בימי שאל השליח רווחו של דעות והשקפות בנוגע לאחרית הימים. אחת ההשקפות הללו התגנבה לתוך הקהילה בתסלוניקי. על אף שאיננו יודעים בוודאות מהי, דומה שהרעיון היה שעל אף שכל חסידי ה' יזכו ל"עולם הבא", רק אלו מהם שיחיו באחרית הימים יינשאו השמיים. אבל חסידי ה' שמתו לפני אחרית הימים, יקומו לתחייה ויישארו בעולם. המשיחיים שדגלו באמונה זו האמינו שלא טוב למות לפני אחרית הימים, שכן זה אומר שתהיה הפרדה בין המאמינים שיילקחו לשמיים לבין המאמינים שיישארו עלי אדמות. אם התסלוניקים, ששאל כתב אליהם, יחיו עד אחרית הימים, הם יעלו לשמיים בשעת ביאתו השנייה של ישוע, אבל אז הם יאלצו להשאיר את יקיריהם בעולם (ראו תסל"א ד' 13, 14). לכן, אין זה מפתיע ששאל פותח את הקטע שלהלן באיגרת הראשונה אל התסלוניקים (ד' 18-13) בהערה על הבורות שרווחה בקהילה, במקום לומר לחבריה: "הרי אתם יודעים היטב", כפי שעשה עד כה. (ראו תסל"א ה' 2, ד' 2).

בנוגע לנבואה על ביאת המשיח השנייה, היו דברים חשובים שהקהילה לא ידעה עליהם, והיו דברים אחרים שהיה עליהם לזנוח.

כשאנו חושבים על נבואות, עלינו לזכור כי הנבואות לא ניתנו כדי לספק את סקרנותנו לגבי העיתוי והפרטים הקשורים לאירועי אחרית הימים; לנבואה יש תכלית אתית ומוסרית, ומטרתה ללמד אותנו לחיות. היא נועדה להעניק לנו עידוד ומטרה, במיוחד בעיצומם של קשיים, סבל ואובדן. כשאנו מבינים את נבואות כתבי הקודש לאשורן, בכוח לחולל שינוי בחיינו. במילים אחרות, על אף שחשוב להאמין כמו אדוונטיסט (כלומר, להאמין בנבואות כתבי הקודש), חשוב יותר לחיות כמו אדוונטיסט.

מה זה אומר "לחיות כמו אדוונטיסט"? הביאו את תשובתכם לשיעור בשבת.

עצב מהול בחוסר תקווה (תסל"א ד' 13)

לפי האגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 13, מה הייתה מטרתו של שאול בכתיבת פסוקים 18-13? מדוע אמור קטע זה להיות משמעותי כל כך מבחינתנו היום?

מדוע המאמינים בתסלוניםקי נעצבו אל ליבם כאנשים "שאינן להם תקווה"? קרוב לוודאי שהגורם העיקרי לכך היה הזמן הקצר שבילו בחברת שאול. אנו יודעים ששאול דיבר על מותו ותקומתו של ישוע (מה"ש י"ז 3). הייתה גם ראייה לכך שהוא דיבר על אירועי אחרית הימים, על אף שהייתה אולי אי הבנה לגבי משנתו. אבל סביר להניח שלא היה לו די זמן כדי להבהיר סוגיות הקשורות לתחיית המאמינים.

היבט נוסף הוא הרקע האלילי של מרבית המאמינים ששאול כתב אליהם (תסל"א א' 9). על אף שדתות המסתורין של אותה התקופה תיארו את חיי העולם הבא, מרבית עובדי האלילים חיו ללא תקווה לחיים אחרי המוות. דוגמה נוקבת לכך מצויה במכתב מן המאה השנייה: "אירנה לטנופריז ופילו, תנחומיי. אני מתאבלת ובוכה על האחד שהלך מאיתנו, כפי שהתאבלתי על ידימס. עשיתי את כל הדברים ההולמים... ועם זאת, נגד דברים כאלה איש אינו יכול לעשות דבר. לכן, נחמו איש את רעהו. עודדו זה את זה. עלו והצליחו." (צוטט בספרו של אדולף דייסמן *Light From the Ancient East* (New York: George H. Doran Company, 1927), עמ' 176).

אירוני הדבר שהאגרת שצוטטה לעיל, שנשלחה לאם ששכלה את בנה, מסתיימת במילים הזהות לאלו שבאגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 18. וזאת על אף השוני המהותי ביניהן. עודדו זה את זה, גם אם אתם נטולי תקווה? איזה הבדל חד מן הדברים ששאול כותב לתסלוניםקים! התכלית של שאול בקטע מובעת במשפטים הסותרים, המופיעים בראשית ובסוף הפסקה. שאול כותב לתסלוניםקים כדי שלא יתעצבו אל ליבם כמו אנשים שאינן להם תקווה (תסל"א ד' 13). הוא חפץ שהאמת לגבי ביאתו השנייה של ישוע תעניק להם סיבות טובות ומהוללות לנחם ולעודד איש את רעהו בשעת אבל ואובדן (תסל"א ד' 18).

מישהו אמר פעם: "בטווח הארוך, בכל מקרה כולנו מתים." מנקודת מבט אנושית גרידא, זה נכון. אבל מנקודת המבט של כתבי הקודש, השקפה זו היא קצרת רואי במיוחד. מהי התקווה הכבירה שיש לנו במשיח בטווח הארוך, וכיצד נלמד לשאוב ממנה עידוד כאן ועכשיו?

מוות ותקומה (תסל"א ד' 14)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 14. איזו תקווה מציע שאול בנוגע למתים?

בפסוק 14, שאול מציע פתרון למאמינים הסובלים מעצב המהול בחוסר תקווה. הוא מתאר את המאמינים שמתו כ"ישני עפר... הישנים באמצעות ישוע". במקור ביוונית, שאול אומר שהם "נרדמו באמצעות ישוע". השינה היוותה דימוי שכיח למוות בתקופת הברית החדשה, אך הביטוי המקובל למוות המאמינים הוא "ישנים במשיח". דוגמה טובה לכך הוא הביטוי: "המתים השייכים למשיח". (פס' 16).

סוגיה נוספת שנדונה כאן היא הרעיון ש"אלוהים יביא יחד איתו" את "הישנים באמצעות ישוע". ישנם אנשים הסבורים שמשמעות הפסוק היא שהמאמינים שמתו במשיח (והם מניחים שעלו לגן עדן כשמתו), ישובו לעולם עם ישוע בשעת שיבתו. אבל פרשנות זו סותרת את משנתו של שאול בפסוק 16, שלפיה תקומת המשיחיים המתים תתרחש בביאת המשיח השנייה, לא לפני כן.

כיצד מסייעת לנו האיגרת הראשונה אל הקורינתים ט"ו 20-23, 51-58, להבין את הנקודה ששאול מחדד באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 14?

נוכל להבין את דברי שאול אם נשים לב לנקודה העיקרית שהוא מחדד. שאול משווה בין מותו ותקומתו של ישוע למוותו ותקומתו של תלמיד המשיח. לשיטתו של שאול, תחייתו של ישוע שאירעה לא מזמן, הייתה הערובה לכך שכל המאמינים יקומו לתחייה בשעת ביאתו השנייה של המשיח (ראו גם קור"א ט"ו 20-23). התיאולוגיה של שאול היא עקבית. "אם אומנם מאמינים אנו שישוע מת וקם לתחייה", הוא אומר (תסל"א ד' 14), "עלינו להאמין גם בתקומתם של כל האנשים שמתו בתור מאמינים אמיתיים בישוע."

לפיכך, שאול משתמש בביטוי "הישנים באמצעות ישוע" באותו האופן שבו הוא מדבר על "המתים השייכים למשיח" בפסוק 16. הנקודה שהוא מחדד בעבור התסלוניםקים היא שאחיהם ואחיותיהם המתים לא יישארו בעולם הזה בשעה שהמאמינים שיחיו בשעת שיבת המשיח, יעלו השמימה. הכול יעלו השמימה יחדיו (ראו גם יוחנן י"ד 3-1). אלוהים לא "יוריד מן השמיים" את המשיחיים שיקומו לתחייה בביאת ישוע; הוא "יביא" אותם מן הקבר, ויעלה אותם לשמיים יחד עם המאמינים שנותרו בחיים. כפי שתחייית ישוע קדמה לעלייתו לשמיים, כך גם יקרה לחסידיו המסורים.

לקום עם המשיח (תסל"א ד' 15, 16)

בדבריו באיגרת הראשונה אל התסלונים ד' - ה' 13, שאול מסתמך על התורה שלימד ישוע עלי אדמות. ישנן למעלה משתים עשרה הקבלות בין פסוקים הדנים באחרית הימים לבין אמרות של ישוע שתועדו בבשורות מתי, מרקוס ולוקס. אבל כששאל מדבר על "דבר האדון" באיגרת הראשונה אל התסלונים ד' 15, הוא מתייחס לאמרה של ישוע שלא נכללה בארבעת הבשורות, אבל הונצחה על ידו למעננו (דוגמה מפורשת לדבר דומה נמצאת בספר מעשי השליחים כ' 35).

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ד' 15, 16. לפי שאול, מה יקרה בשעת שיבת המשיח? (ראו גם ההתגלות א' 7; מתי כ"ד 31; יוחנן ה' 28, 29; מה"ש א' 11-9).

ביאתו השנייה של ישוע תתרחש ברעש ובקול גדול. היא תלווה בפקודה רועמת בקולו של שר המלאכים ובשופר האלוהים. הכול ישמעו ויראו את האירוע הכביר הזה. (ראו התג' א' ז 7; מתי כ"ד 31; יוחנן ה' 28, 29; מה"ש א' 11-9).

אבל המפתח להבנת דברי שאול הוא סדר האירועים בשעת ביאת המשיח. המאמינים בתסלוניקי האמינו שמוות שאירע לפני שיבת המשיח יתבטא בעמדת נחיתות כלשהי בחיי הנצח, קרוב לוודאי ניתוק פיזי מן המאמינים שיחיו עד שיבת ישוע.

בקטע זה שאול מבטיח לתסלוניקים שלמאמינים החיים אין שום "יתרון" על פני המאמינים המתים. אלו שמתו במשיח הם הראשונים שיקומו לתחייה (ראו התג' כ' 4-6). תחייתם תתרחש לפני שהמאמינים החיים יעלו לפגוש את ישוע בעננים (תסל"א ד' 17). הצדיקים שמתו יקומו לתחייה ויזכו לחיי נצח לצד הצדיקים שיחיו בשעת שיבת האדון.

מקטע זה ניתן להסיק שהמאמינים אינם עולים לשמיים בשעת מותם. אילו לימד שאול את התסלוניקים שיקריהם שנפטרו נמצאים כבר בשמיים, מדוע הם התעצבו אל ליבם? תחת זאת, התקווה ששאול מציע להם כאן היא הידיעה שתחיית המתים בשעת שיבת האדון תאחד אותם עם אהוביהם המתים.

חישובו על אירועי ביאתו השנייה של המשיח: ישוע בא בענני השמיים לעיניהם של כל בני האדם, המתים קמים לתחייה, המאמינים החיים בשעה זו זוכים לחיי נצח, וכולם נלקחים יחדיו לשמיים. מבחינה אחת, מדובר ברעיון שערורייתי, שכן הוא מנוגד לשכל הישר, לניסיון העבר ואפילו למה שהמדע מלמד אותנו. אולם, עלינו להאמין באמיתה זו; אחרת, אין לנו שום תקווה. אם אתם יכולים לבטוח באדון בנוגע לדבר נשגב כזה, כיצד לא תבטחו בו לגבי הדברים ה"פזמונים" שעימם אתם מתמודדים?

עודדו זה את זה (תסל"א ד' 13, 17, 18)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 13, 17, 18. מהי התכלית האולטימטיבית של הקטע בנוגע לביאת המשיח השנייה?

כאמור, הנבואה לא ניתנה כדי להשביע את סקרנותנו לגבי העתיד, אלא כדי ללמדנו כיצד לחיות בהווה. בעיני שאול, לסדר אירועי אחרית הימים יש השלכות מעשיות לגבי חיי היומיום של תלמידי המשיח. נבואה היא בעלת ערך כשהיא משפיעה על יחסנו לה' ולזולת. במקרה הזה, שאול ביקש להשתמש באירועי אחרית הימים כדי לנחם ולעודד את האנשים שאיבדו את יקיריהם.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 16, 17. אילו היבטים חשובים מתורת כתבי הקודש על ביאת המשיח השנייה לא נכללו בפסוקים אלה? (ראו יוחנן י"ד 1-3, מתי כ"ד 31, מעשי השליחים א' 9-11).

לפי קטע זה, המאמינים יחברו אל ישוע בעננים כדי לחיות עימו לנצח. הנושא המרכזי הוא האיחוד עם האחים המאמינים וההתאחדות עם ישוע. הפסוקים אינם מציינים את המקום שאליו יילקחו המאמינים לאחר המפגש עם ישוע בעננים, על אף ששאלו אינו אומר שבביאת המשיח השנייה ישוע והמאמינים יירדו מן השמיים לארץ וימשלו בה. למעשה, לפי קטע זה, הקדושים נעים אך ורק כלפי מעלה. תחילה, המשיחיים המתים יקומו לתחייה, ואז, המשיחיים שקמו לתחייה והמשיחיים שיוותרו בחיים, יעלו יחדיו לפגוש את האדון בעננים. שאול מעניק מידע נוסף באיגרת הראשונה אל הקורинתים ט"ו 23, 24. כאן הוא עורך השוואה מרשימה בין חווייתו של ישוע לבין מה שיחוו "השייכים למשיח". ישוע קם לתחייה ועלה לשמיים בתור "פרי הביכורים", משמע, שכל "השייכים למשיח" יחוו חוויה זהה. היעד המיידי של הקדושים מתברר במקום אחר, לא בכתבי שאול. מדברי ישוע ביוחנן י"ד 3-1 עולה שכאשר הוא יבוא, הוא ייקח את תלמידיו למקום שבו הוא שוכן (השמיים). הוא לא יבוא כדי לחבור אליהם במקום שבו הם חיים (האדמה). מסיבה זו, האדוונטיסטים מאמינים שבמהלך אלף השנים לאחר שיבת ישוע (התג' כ' 4-6), הצדיקים יחיו עם ישוע בשמיים, הרשעים ימותו, והשטן יהיה אסור עלי אדמות ולא יוכל לפתות או להציק לאיש. רק בתום אירועי אלף השנים ישובו החסידים אל הארץ (החדשה) ויחיו בה (פטר"ב ג' 13, התג' ג' 12).

באיזו מידה שונה התקווה האולטימטיבית שלנו מכל תקווה גשמית שהיא? האם היא יכולה בכלל להיות אחרת? אחרי הכול, איזו תקווה ממשיית ארוכת טווח יכול העולם הזה להציע לנו? כיצד נלמד לא להיות מעורבים כל כך בהבלי העולם הזה, שבכל מקרה אינם מציעים לנו שום תקווה?

לימוד נוסף: "רבים מפרשים את הפסוק הזה [תסל"א ד' 14] בכך שישני העפר [המתים] יירדו יחד עם המשיח מן השמיים. אבל שאול מתכוון לכך שכשם שהמשיח קם לתחייה מהמוות, כך אלוהים יעיר את הקדושים המתים, יוציאם מקברותיהם וייקח אותם עימו לשמיים." (אלן ג'. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 259).

"התסלונים קיבלו בשקיקה את הרעיון שהמשיח עומד לבוא כדי לשנות את חסידיו שנשארו בחיים ולקחתם אליו. הם שמרו בזהירות על חיי חבריהם ויקיריהם, שמא ימותו ויאבדו את הברכה שייחלו לקבל בעת ביאת האדון. אבל יקיריהם נלקחו מהם בזה אחר זה, והתסלונים הביטו בצער רב בפעם האחרונה בפניהם של חבריהם המתים, וכמעט אפסה בליבם התקווה לפגוש אותם בעולם הבא.

"כשאגרת שאול נפתחה והוקראה, שמחה גדולה ונחמה רבה באו על הקהילה בזכות המילים שחשפו את המצב האמיתי שבו שרויים המתים. שאול הראה להם שהמאמינים שיוותרו בחיים בשעת ביאת המשיח, לא ילכו לפגוש את אדונם לפני המאמינים המתים, השייכים למשיח." (עמ' 258).

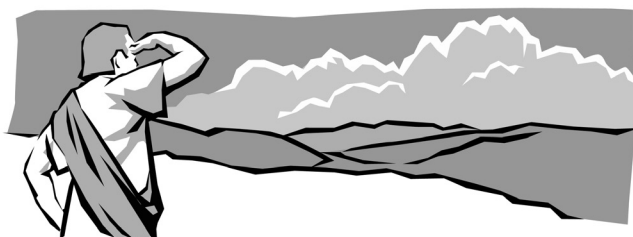
שאלות לדיון:

- ❶ דונו בכיתה במשמעות הביטוי "לחיות כאדונוניסטי". מהן חלק מן האמונות הייחודיות לנו, האמורות להשתקף באורח חיים שונה?
- ❷ הגו בחטא הקדמון, בתכנית הגאולה ובהבטחה לחיי נצח. מה עשה ישוע שמפיה בנו תקווה וביטחון בכך שהמוות לא ישרר לנצח? אילו סיבות יש לנו לבטוח בפועלו בעבורנו? כיצד תחיית המשיח מפיחה בנו תקווה גדולה יותר, שגם אנו נקום לתחייה אם נמות לפני שיבתו? כיצד נשאב נחמה מתוכנית הגאולה, במיוחד כשהמוות נראה סופי כל כך, מוחלט כל כך ואכזרי כל כך?
- ❸ הקריאו בכיתה בקול רם את הפסוקים ללימוד השבוע, ושוחחו על משמעותם, על הרגשות שהם מעוררים בכם, ועל התקווה וההבטחה הטמונים בהם.

סיכום: בקטע הלימוד השבוע, שאול מתקן מספר אי הבנות בנוגע למצב שבו שרויים המתים ולאירועים שיתרחשו בעת ביאת המשיח השנייה. כשישוע ישוב, תחילה, המתים השייכים למשיח יקומו לתחייה, ואז כל המאמינים יינשאו יחדיו כדי לפגוש את ישוע באוויר. המאמינים יכולים לשאוב נחמה גדולה מן הידיעה שהנחם בינם לבין יקיריהם הוא זמני בלבד.

אירועי אחרית הימים

(תסל"א ה' 1-11)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ה' 1-11, בראשית ג' 13-24, ישעיהו י"ג 6-9, לוקס כ"א 34-36, אל הרומים א' 18.

פסוק לשינון: "אֲבֵל אֲנִי, אֲשֶׁר בָּנִי הַיּוֹם אֶנְחֶנּוּ, נִהְיָה נָא מִפְּנֵחִים, וְלָבַשׁ אֶת שְׂרִיזֵן הָאֲמוֹנָה וְהָאֱהָבָה וְנִחְבֹּשׁ כְּמוֹבַע אֶת תְּקוּת הַיְשׁוּעָה." (האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 8).

מבט שבועי: ממשותה של שיבת המשיח קוראת לנו לעמוד תמיד על המשמר ולהיות מוכנים.

בפסוקים שנלמד בשיעור השבוע, ביאת המשיח השנייה ממשיכה להיות הנושא המרכזי, אבל כאן המוקד משתנה. שאול אינו מציג פרטים בנוגע לשיבת ישוע, אלא בעיקר מכריז על הצורך של המאמינים להיות תמיד מוכנים ומזומנים לבואו של האדון (ולדין שייעשה אז). הקטע הקודם היה מעודד; באחרית הימים התוצאות יהיו הרבה יותר חיוביות ממה שהתסלונים ציפו. עכשיו, כשהם מבינים טוב יותר את טיבה של שיבת המשיח, השאלה היא כיצד ייערכו ויתכוננו אליה. דומה שהסוגיה בקהילה בתסלונקיי הייתה קשורה לתיאולוגיה שדגלה ב"שלום וביטחון" (וגרמה להם לחוש שאננים), בשילוב עם חישובי קיצים שנערכו בידי חלק מחברי הקהילה לגבי מועד ביאת המשיח השנייה. בעזרת הנבואות, התסלונים קיוו להצליח לנבא את מועד התרחשות אירועי האחרית הימים, ולפיכך, לדעת מתי להתכונן. כתוצאה מכך, חלק מהם יכלו לחיות ללא תחושת דחיפות.

מי מאיתנו אינו יכול להזדהות איתם? ככל שאנו ממשיכים לחיות בעולם הזה, קל לנו יותר לאבד את תחושת הדחיפות הזו. מכאן הצורך לשים לב לדברי שאול בקטע.

□ לימדו את השיעור לקראת שבת, ה-1 בספטמבר.

שני פנים למשפט ה'

קיראו את בראשית ג' 24-15. כיתבו מהן הדרכים השונות שבהן ה' שפט את אדם וחווה, הן לחיוב והן לשלילה.

על אף שהמילה משפט אינה מופיעה באיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה' 11-1, הקטע דן בעיקרון במשפט האלוהי. שאול חפץ שהמאמינים בתסלוניקי יהיו מודעים לכך שמשפט ה' אינו מתרחש אך ורק בשמיים ואינו מוגבל לאחרית הימים בלבד, אלא יש לו השלכות ממשיות בחיי היומיום שלהם.

אנשים רבים בימינו חשים שלא בנוח לגבי נושא המשפט. הם אינם אוהבים את האיום הטמון בו או את השלכותיו השליליות. אבל רעיון המשפט המקראי רחב בהרבה מאיום, הרשעה או גזר דין גרידא. למשפט ה' יש גם היבט חיובי. מעשי חסד ואדיבות יומיומיים לא יעברו על סדר היום בעיני ה', אלא יתגמלו על ידו (לדוגמה, ראו מתי י' 42). אלוהים רואה את כל מעשינו, הן הטובים והן הרעים, ולכולם יש משמעות בתוכניתו הסופית.

שני הפנים במשפט האלוהי נחשפים בסיפורים המוקדמים ביותר בתנ"ך. בגן עדן, לאחר שאדם וחווה חטאו, ה' דן אותם לכף חובה והרשיע אותם. זהו ההיבט השלילי של משפט ה'. לחטאם של אדם וחווה יהיו השלכות על ההולדה, עבודת האדמה ומקום המגורים שלהם. בעת ובעונה אחת, אלוהים דן אותם לכף זכות. ברוב רחמיו, הוא עטה אותם בעורות כדי שלא יינזקו ויסבלו יתר על המידה מן האקלים המשתנה מחוץ לשערי גן העדן. והעיקר, עורות אלו מסמלים את צדקת המשיח שתכסה גם את חטאם. ה' אף מעורר שנאה בינם לבין השטן, ומבטיח להם שהמשיח יגבר על השטן למענם.

על פי פרק ד' בבראשית, ה' דן את קין לכף חובה וגוזר עליו חיי נוודות בגלות. אבל הוא אף דן אותו לכף זכות: הוא מטביע אות על מצחו כדי שאיש לא יהרוג אותו. בזמן המבול, ה' דן את האנושות לכף חובה וגוזר

עליה שמד בהרס שיחולל המבול, אבל הוא גם דן אותה לכף זכות כשהוא מעניק לה את הקשת בענן, המסמלת דרך מילוט. (ברא' ו'-ט' 17).

על פי פרק י"א בבראשית, ה' מערבב בין השפות ומפזר את בני האדם על פני האדמה (היבט שלילי). היכן מתגלה כאן ההיבט החיובי במשפט ה'? הוא טמון בייעוד של אברהם להיות ברכה ל"כל משפחות האדמה" (ברא' יב' 3), כשהכוונה היא לכל אותם בני אדם בבבל שה' הפיץ על פני הארץ שנים רבות קודם לכן (ברא' י"א 9).

כיצד מזכה אותנו קורבן התמורה של המשיח במשפט ה'? כיצד הוא גורם לה' לדון אותנו לכף זכות? מדוע עלינו לזכור תמיד את האמיתה החשובה הזאת בשעה שאנו תוגים במשפט ה'?

יום ה' יבוא לפתע פתאום (תסל"א ה' 3-1)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 1-3 ואת מעשי השליחים א' 6, 7. מהי משמעות הביטוי "עיתים וזמנים" המופיע בפסוקים אלה?

המונח "יום ה'", מופיע לעיתים קרובות בפסוקים מן התנ"ך הדנים במשפט ה'. הוא מתאר התערבות מכרעת על ידי ה', שתתרחש ב"אחרית הימים". "יום ה'" ימשש יום נקמה וענישה על חוסר הציות של עמים ואנשים (ישעיהו י"ג 9-6, ירמיהו מ"ו 10, יחזקאל ל' 12-2). בפסוקי הלימוד היום, שאול משלב בין המונח המקראי הזה לבין ההקבלה שהציג ישוע על "יום ה'" שיבוא כגנב בלילה (מתי כ"ד 43, לוקס י"ב 39).

שלושת ההיבטים ששאול משלב כאן: יום ה', גנב בלילה וצירי לידה, ממחישים את אותה נקודה – ביאת המשיח השנייה תתרחש באופן פתאומי ובלתי צפוי, והרשעים לא יוכלו להימלט ממנה. אחרית הימים אינה הזמן להתכונן לקראת הסוף. הזמן להתכונן לאחרית הימים הוא כאן ועכשיו. אולם, פסוק 4 מבהיר ששאול אינו נוזף בתסלוניםקים. הם כבר יודעים שיום ה' יבוא כגנב בלילה. אבל אנשים אחרים, אלה שקוראים: "שלום וביטחון", הם אלה שיופתעו מן השמד הממשמש ובא. על פי מעשי השליחים א' 6, 7, התלמידים שואלים את ישוע מהו המועד של אירועי אחרית הימים בתולדות העולם. אבל ישוע אינו מספק את סקרנותם בנוגע לנושאים הללו. המועד המדויק של אחרית הימים אינו מעניינם. הוא משיב להם: "לא לכם לדעת עיתים וזמנים שקבע האב" (פס' 7). ניתן לראות שהביטוי "עיתים וזמנים" קשור לחישובי קיצים. ניסיונות כאלה לנבא את מועד אחרית הימים זוכים לתשומת לב, אבל מבחינה רוחנית אין להם שום תועלת. להפך, הם מחבלים במטרה. הם גורמים אכזבה כשמועד שהוכרז עליו חולף או כשחל עיכוב והמועד הצפוי רחוק מדי.

אילו הקבלות קיימות בין הכתוב בלוקס כ"א 34-36 לבין הכתוב באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 11-1?

על פי לוקס כ"א 34, אנשים רבים מנסים להימלט מלקיחת אחריות רוחנית באמצעות צריכת אלכוהול ושעשועים. אנשים אחרים מתכוונים אולי להתכונן רוחנית לקראת אחרית הימים, אבל דאגות החיים וחרדות שונות מסיחות את דעתם. אולם הפתאומיות שבה יבוא הקץ, משמעה שתבוא עת שבה לא תימצא שום דרך מילוט לשאננים או לאנשים שדעתם הוסחה על ידי הבלי העולם או דאגות החיים. בפסוקים הבאים בעקבות דברי ישוע בלוקס כ"א 34-36, טמונה דרך מילוט לאנשים שיעמדו על המשמר.

כיצד נחיה עם תחושת דחיפות, כלומר, עם המודעות לביאתו הקרובה של ישוע, ועם זאת, לא נהפוך קנאים או קיצוניים מדי? כיצד נמצא את האיזון הנכון? הביאו את תשובתכם לשיעור.

יתרונו של המאמין (תסל"א ה' 4, 5)

בפסוקים הפותחים את פרק ה', שאול דן במצבם של אנשים שמסיבה כלשהי אינם מוכנים ליום ה'. המאמינים התסלונים ידעו היטב שביאת המשיח היא ודאית; רק המועד המדויק שלה אינו ידוע. ההפתעה תהיה טרגית מבחינתם של אנשים שלא התכוננו. ישנם אנשים שאינם מוכנים מפני שהם אינם מאמינים בביאת המשיח השנייה; אחרים אינם מוכנים מפני שהם סבורים שיוכלו לדחות את הקץ, עד שיבואו אירועים שישכנעו אותם כי אחרית הימים ממשמשת ובאה, ורק אז הם יתכוננו לקראתה.

זה קרה בשלהי שנות החמישים. איש צעיר שמע מטיף שאמר שישוע יחזור בשנת 1964, ולכן הקהילה צריכה להתכונן. הצעיר החליט שמפני שנותרו עדיין מספר שנים עד למועד הזה, הוא לא יטרח להתכונן מבעוד מועד, אלא יתחיל אולי להתכונן ב-1962. במילים אחרות, לכוונה של המטיף לעורר ולחזק את תחושות הדחיפות בקהילה הייתה השפעה הפוכה על הצעיר. מובן שעכוב כזה הוא מסוכן, מפני שאינכם יודעים אם עדיין תהיו בחיים בסוף היום. הבשורות הטובות הן שאיננו צריכים לדעת מתי ישוע יבוא כדי להיות מוכנים לבואו כבר עכשיו.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 4, 5. מהי המשמעות הרוחנית של דימויים כגון: יום ואור, לילה וחושך? אילו היבטים בחייכם תוכלו לתאר כאור ואילו כחושך? הגו במשתמע מתשובתכם.

9

בפסוקים אלה, שאול מציג סדרה של הפכים, החל מ:יום/לילה, חושך/אור (וכלה ב:שבר/הימלטות בפסוק 3). הכופרים יופתעו מאירועי אחרית הימים, אבל המאמינים לא יופתעו. מדוע? מפני שהכופרים חיים בלילה. כתבי הקודש משמשים נר לרגלנו ואור המאיר את דרכנו. ("נר לרגלי דברך ואור לנתיבתי" תהילים קי"ט 105). הנבואה ניתנה כדי שיהיה ברשותנו מספיק מידע כדי להתכונן רוחנית לקראת הבאות.

הכנה לקראת ביאת האדון השנייה כרוכה בהקדשת זמן רב ללימוד ולהגות בדבר ה'. למעשה, הכנה זו משולה לאגירת אוצר בשמיים. הכנה משמעה כניעה יומיומית לה'. הסחות דעת רבות קיימות בעולמנו היום, החל מהסחות בעבודה, גלישה באינטרנט, דוא"ל, שלל אמצעי בידור ושפע של כדורים ודרכים אחרות לשינוי מצב הרוח. פנייתו של שאול נוגעת אלינו דרך מסדרונות הזמן. הניחו בצד את הסחות הדעת. הציבו את דבר ה' בראש מעייניכם. הגו יומם ולילה, ואירועי היומיום לא יסיחו את דעתכם ולא יפתיעו אתכם, גם אם העיתוי שלהם אינו צפוי.

ערנות מתמדת (תסל"א ה' 8-6)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 8-6. כיצד מסייע לנו הדימוי של שיכור/פיכח להבין טוב יותר את ההכנה לקראת ביאת המשיח השנייה?

שאלו פותח את פסוק 6 במילה "לכן". בפסוק הקודם הוא קבע שתלמידי ישוע האמיתיים "הם בני האור ובני היום". בפסוקים בלימוד היום, שאלו ממשיך עם הדימוי הזה כדי להאיץ בתסלוניםקים להיות כמה שיותר מוכנים לקראת שיבת ישוע. בשעה שפסוק 7 מהווה מעין מאמר מוסגר, פסוקים 6 ו-8 מעודדים את התסלוניםקים להתעורר ולהיות ערים, מפוכחים וחמושים לקראת האתגרים הבאים.

ראשית, שאלו מציג את הניגוד של שינה/עוררות. משום שהמאמינים הם "בני היום", עליהם לא לישון, שכן הלילה נועד לשינה. מובן ששאלו כותב כאן בשפה אלגורית. שינה כאן היא דימוי לעצלות רוחנית או לחוסר עניין רוחני (לעומת זאת, בפסוק 10, השינה היא דימוי למוות). הביטוי "אל נא נישן" ביוונית אומר: "אל תתחילו אפילו" להירדם. שאלו מניח שהתסלוניםקים כבר ערים, אבל מעודד אותם להמשיך להיות ערים ולעמוד על המשמר. הוא מעודד אותם להיות פכחים ומפוכחים ולא שיכורים. בימי קדם, פכחות הייתה סמל להיגיון ולצלילות הדעת. שאלו רוצה שהתסלוניםקים יהיו מעמיקי מחשבה וזהירים בהבנתם את כתבי הקודש. ישנם אנשים המשתמשים בכתבי הקודש כדי להעלות השערות או לקבוע תאריכים. אך שאלו רוצה שהמאמינים יהיו ממוקדים במשמעויות ובהשלכות של כתבי הקודש לגבי הכנתם הרוחנית. הדימוי של שיכור/פיכח עשוי גם להצביע על סוג האיפוק ששאלו קורא לתסלוניםקים לשמור עליו באיגרת הראשונה ד' 12-1.

שעות היום מקושרות לערנות ופכחות בעוד שהלילה מיועד לשינה. (ובנוסף, בדרך כלל בני האדם משתכרים בלילה). אבל בפסוק 8, שאלו עובר לדימוי אחר: חייל בחיל משמר. שומרים צריכים להיות ערים ודרוכים בכל שעה ביום ובלילה. לכן, חיילים אמורים לעלות על המאמינים בערנותם, בדריכותם ובעמידתם על המשמר. אך שאלו מצפה מן המשיחיים לעלות על חיילים בחיל משמר כשמדובר בהכנה לקראת ביאת המשיח השנייה. בדומה לחיילים, המשיחיים אמורים ללבוש את כלי נשקם לפני התייצבות בעמדותיהם.

קחו את דברי שאלו בפסוקים אלה כאילו נכתבו אליכם ורק אליכם באופן אישי. כיצד הייתם מתרגמים את המילים הללו למעשים? כלומר, אילו תחומים בחייכם זקוקים לשינוי כדי שתוכלו לפעול לפי דברי שאלו?

עודדו איש את רעהו (תסל"א ה' 11-9)

כאמור, באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 11-1, שאול העלה סדרה של ניגודים כדי להמחיש את שני הפנים במשפט ה' בעת שיבת ישוע. בקטע הלימוד היום (תסל"א ה' 11-9), שאול דן בהבדל שבין זעם וישועה. המאמינים יכולים להיות סמוכים ובטוחים בישועתם גם באחרית הימים, שכן המשיח הוא ביטחונם בהיותם בני האור.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 11-8. מהו המסר העיקרי בפסוקים אלה? על איזו תקווה מדבר כאן שאול, ומדוע ביכולתנו להחזיק בה ולקוות שתתגשם לגבינו? כיצד נחשפת הבשורה בפסוקים אלה?

רבים בימינו חשים שהמונח המקראי לזעם האל משקף בעיקר את התרבות התנ"כית מאשר את האמת על אלוהים. אולם זוהי טעות. אמנם נכון הדבר שבכתבי הקודש ה' התאים את אמינותיו למגבלות השפה האנושית, אבל הרעיון של זעם ה' אינו מוגבל לכתבים הקדומים של התנ"ך; הוא מופיע רבות גם בברית החדשה, כולל בדברי ישוע (לוקס כ"א 23; ראו גם יוחנן ג' 36), בכתבי שאול (רומ' א' 18, תסל"א א' 10) ובחזיונות ספר ההתגלות (התג' ו' 16, 17; ט"ו 1). לכן, לא נוכל להתעלם בשאננות מן הרעיון הזה; אין ספק שהוא מביע דבר מה חשוב ביותר על אודות ה' ותוכנית הגאולה שלו.

למרות שלא נוכל להתעמק כאן בנושא, עלינו להבהיר שזעם ה' אינו זעם אימפולסיבי וחסר היגיון. דרכיו של אלוהים אינן דרכינו (ראו ישעיהו נ"ה 8, 9). הרעיון המקראי של זעם ה' דומה יותר להזדקקותה של מדינה לדין צדק כדי לטפל בפורעי חוק המתעללים בזולת ועושים עוול לאחרים. מי שיתמידו ברשעתם, ייענשו ויושמדו. משום שכולנו חיללנו את תורת ה', כולנו אמורים לצאת מורשעים בדין הצדק של ה', אלמלא עמדה לנו זכותו של המשיח שחי, מת וקם לתחייה בעבורנו.

אלה הן הבשורות הטובות שהאיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 11-8 מבשרת לנו. תכליתו של אלוהים בעבורנו היא להעניק לנו חסד וישועה, ולא "זעם" ועונש. במשיח, ה' העניק לנו את ההגנה שאנו זקוקים לה כדי שלא נאבד במשפט ה'. מסיבה זו, שאול לימד שזעם ה', כשמבינים אותו לאשורו, הוא דווקא סיבה טובה להתעודד ולא לפחד (תסל"א ה' 11). במשיח איננו צריכים לעולם להתמודד עם זעם ה', שכן ישוע התמודד על הצלב עם זעם ה' בעבורנו.

נו, אם כבר מדברים על בשורות טובות!

לימוד נוסף: "עמידה על המשמר היא צו השעה. ליבנו מלא רמייה; אנו שבירים וחלשים, והשטן מתכוון להשמידנו. לפעמים איננו עומדים על המשמר, אבל אויבנו אינו מתבטל לעולם. לכן, משום שאנו מודעים לדריכותו חסרת הלאות, הבה לא נישן כפי שעושים אנשים אחרים, אלא נעמוד דרוכים, 'ערים ומפוכחים.' (אלן ג'י. ווייט, Testimonies for the Church, כרך 5, עמ' 409). ישנם אנשים הסבורים שעליהם לעבור תקופת מבחן ולהוכיח לאדון שהם תיקנו את דרכם לפני שיוכלו לבקש לעצמם את ברכותיו. אבל... ישוע אוהב שאנו באים אליו בדיוק כפי שאנחנו – חוטאים, חסרי ישע, תלתיים. אנו טוענים להיותנו ילדי האור, לא ילדי הלילה או האופל; לכן, איזו זכות יש לנו לפקפק בו?" (אלן ג'י. ווייט, Selected Messages, כרך 3, עמ' 150).

"רבים מן האנשים המתיימרים להיות משיחיים, חיים למען העולם. אמונתם מצליחה בקושי לרסן את תאוותיהם ואת הנאותיהם; בזמן שהם מתיימרים להיות בני האור, הם מתהלכים בחשכה, ולמעשה הם בני הלילה ובני האופל." (אלן ג'י. ווייט, Testimonies for the Church, כרך 1, עמ' 404). "העולם השקוע בהשגת מטרותיו האנוכיות ומתנהג כאילו אין אלוהים, יחוה השמדה פתאומית ולא יצליח להימלט... בשעה שהאנשים יעסקו בריקודים, היללות, שתייה, עישון והתמכרות לתאוותיהם החייתיות, הם ילכו כצאן לטבח." (אלן ג'י. ווייט, Evangelism, עמ' 26).

שאלות לדיון:

- 1 שאלו את הכיתה: אם המשיח ישוב מחר, האם תהיו מוכנים? דונו בתשובות ובנימוקים שיעלו חברי הכיתה.
- 2 עיברו על התשובות שנתתם לשאלה המופיעה בסוף השיעור ביום ב'. כיצד נשמור על תחושת דחיפות, ובעת ובעונה אחת נתפקד "בצורה נורמלית" בחברה?
- 3 באיזו מידה משמש הדגש האדוונטיסטי על אחרית הימים גורם חיובי או שלילי בחייכם? האם השקפותיכם על אחרית הימים השתנו במשך הזמן? מדוע חיוני כל כך להבין את תוכנית הגאולה ואת הצדקתנו באמצעות אמונה בלבד, כדי להבין לאשורם את אירועי אחרית הימים?

סיכום: באיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 1-11, שאל קורא למשיחיים למחויבות מוחלטת כדי להתכונן לקראת ביאתו השנייה של ישוע. כשאנו מקבלים את הבשורה, אנו הופכים לילדי האור. כשאנו חיים על פי הבשורה באמונה, תקווה ואהבה, אנו נעשים דומים יותר ויותר לישוע. אם אנו מוכנים למות היום למען המשיח, נהיה מוכנים לקראת ישוע אילו ישוב אלינו היום.

חיי הקהילה

(תסל"א ה' 12-28)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"א ה' 12-28, מתי ה' 43-48, אל הגלטים ה' 22, אל הפיליפים ד' 4, יוחנן ט"ו 4-6.

פסוק לשינון: "אַל תִּלְלְלוּ בְּנִבְאוֹתַי; בְּחֶנּוּ כָּל דָּבָר וְהַחֲזִיקוּ בְּטוֹב." (האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה' 20, 21).

מבט שבועי: שאול מעניק למנהיגים ולחברי הקהילה בתסלוניקי הן עצות מעשיות מאוד והן עצות רוחניות בנוגע לדרך שבה עליהם להתייחס איש לרעהו. שאול חותם את איגרתו הראשונה אל התסלוניקים בשבע עשרה אזהרות (תסל"א ה' 12-22), ובעקבותיהן תפילת סיום (תסל"א ה' 23-27). בשיעור השבוע נדון בשלוש אזהרות הנוגעות ליחסם של חברי הקהילה אל המנהיגים (תסל"א ה' 12, 13). בעקבות אזהרות אלה מעניק שאול שש הוראות בנוגע לדרך שבה מנהיגי הקהילה אמורים לנהוג בצאן מרעיתם. בשבעת הפסוקים הבאים מופיעות שמונה אזהרות קצרות (תסל"א ה' 16-22). ניתן לחלק אותן לשתי קטגוריות: שלוש עצות בנוגע להתנהגות משיחית ראויה (תסל"א ה' 16-18), וחמש עצות בנוגע לדרך שבה עלינו להתייחס לתובנות חדשות המגיעות אלינו בצורה של נבואות (תסל"א ה' 19-22).

בתפילה החותמת את האיגרת, שאול מסכם את הנושא העיקרי בה: המאמינים בתסלוניקי ובכל מקום אחר אמורים לצמוח בקדושה עד ביאת המשיח השנייה. במילים אחרות, הם אמורים לחיות כל יום ויום בצפייה דרוכה ולהיות מוכנים לשיבת האדון. מבחינה מסוימת, האם ישנו מסר אמיתי ועכשווי יותר מזה?

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-8 בספטמבר.

תגובה לשירות (תסל"א ה' 12, 13)

שני הפסוקים העומדים בלב ליבו של שיעורנו היום, באים בעקבות אזהרת הסיכום שלמדנו בשיעור הקודם: "עודדו זה את זה ובנו איש את אחיו." (תסל"א ה' 11). עידוד המאמינים ובנייתם מתרחש בקהילות המקומיות, בתהליך של עשיית תלמידים לאדון והדרכתם. השיעור היום מתמקד בדרך שבה התלמידים אמורים להגיב על מאמצי מוריהם ומנהיגיהם.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניקים ה' 12, 13. מהי הנקודה העיקרית ששאל מחדד כאן, וכיצד ניישם אותה בחיינו? כיצד תאהבו יותר את האנשים ה"מנהיגים אתכם באדון"? כיצד תתמכו בהם ביתר שאת? כיצד תשתפו איתם פעולה רבה יותר?

מהמבנה של פסוק 12 ביוונית עולה שהמשפטים בחלקו השני של הפסוק מתייחסים לאותה קבוצת אנשים: מנהיגי הקהילה בתסלוניקי. שאול קורא לחברי הקהילה "להכיר" במנהיגים הללו, כלומר, לשים לב אליהם, לכבדם ולהוקירם. מה שאומר, שייתכן שחלק מחברי הקהילה לא סרו למשמעתם.

למילה להזהיר נלוות קונטציות של הוראה, הזהרה, נזיפה או אפילו "להכניס שכל בקדקודו של אדם". שאול מודה כאן שמנהיגי הקהילה צריכים לפעמים לנקוט "יד קשה באהבה" עם צאן מרעיתם. סוג מנהיגות כזה, לא תמיד מתקבל בברכה. אולם, שאול מבקש מחברי הקהילה להוקיר ולהעריך את מנהיגיהם דווקא בשל הקשיים שהם מתמודדים איתם (פסוק 13). שאול חפץ שכל חברי הקהילה יחיו בשלום זה עם זה.

לשון הפסוקים הללו משקפת אסטרטגיות קדומות להתמודדות עם בני אדם. המנהיגים בימי שאול ידעו שהתמודדות עם בני אדם היא עבודה רגישה. המנהיגים התבקשו לאבחן בזהירות את מצבם של כל אחד ואחד מצאן מרעיתם, לבחון ברגישות האם תלמיד פתוח לתוכחה ולתיקון, לבחור את העיתוי הנכון וליישם את הפתרון ההולם. ובעיקר, המנהיגים נדרשו לבחון את עצמם לפני שינסו לתקן את הזולת. שאול הוסיף לכך היבטים נוספים. לגבי המשיחי, אלוהים הוא מופת המנהיגות, ומטרת המנהיגות בקהילה היא להנהיג קהילה שחבריה חיים בשלום, קדושה וטהרה, והם טובים וראויים בעיני ה'.

בכמה מן התרבויות ישנה נטייה לחוסר אמון במנהיגים ולקריאת תגר על המנהיגות. באחרות, קיים ציון עיוור למנהיגים. כיצד משתקף היחס למנהיגות בתרבות ובחברה בארץ בקהילה שלכם?

הענקת שירות (תסל"א ה' 14, 15)

בפסוקים 12 ו-13, שאול דן בדרכים שבהן חברי הקהילה אמורים להתייחס אל מנהיגיהם. בקטע הלימוד היום (תסל"א ה' 14, 15), שאול פונה אל מנהיגי הקהילה ומראה להם איך לנהוג בצאן מרעיתם.

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 14, 15. כיצד מזהיר שאול את מנהיגי הקהילה לגבי יחסם לחברי הקהילה? שימו לב לעקרונות כאן. כיצד ניישם אותם בחיינו, יהיה אשר יהיה תפקידנו בקהילה? כיצד ניישם אותם במקום העבודה, בבית, בשעת משחק ובשעות הפנאי, ובכל מקום שבו נימצא? (ראו גם מתי ה' 43-48).

שאול עודד את המנהיגים בקהילת תסלוניקי להוכיח "את ההולכים בטל". (תסל"א ה' 14). אותם "הולכי בטל" היו חברים שסירבו לעבוד ולפרנס את עצמם. ההתמודדות איתם הייתה קשה, עלה הצורך להתעמת איתם.

לעומת זאת, שאול מורה למנהיגים לעודד "את הנכאים", לתמוך בחלשים ולהיות "סבלניים עם כל אדם" (תסל"א ה' 14). "הנכאים" הם אנשים חסרי ביטחון עצמי או תחושת ערך עצמי. הם חרדים ודואגים לגבי דברים רבים. הם ביישניים ורכי לבב. אבל לאלוהים איכפת מאנשים כאלה; לכן, המנהיגים אמורים לעודדם.

"החלשים" הם אנשים בעלי קשיים מוסריים ורוחניים. קל להולכים שולל, הם מתייאשים בקלות מכל קושי ופחדים מן הלא מוכר. ייתכן שליבם נמצא במקום הנכון, אבל הם חסרי ידע, ועברם רודף אותם ומציק להם. הם זקוקים לעזרה כדי לשרוד.

שאול מדריך את מנהיגי הקהילה להיות סבלניים עם כל אדם. שלוש העצות הראשונות בפסוק 14 דנות במצבים מסוימים, אך סבלנות אמורה לאפיין תמיד את מנהיגותו של רועה הקהילה. קרוב לוודאי ששאול ממשיך לחשוב על המנהיגים כשהוא כותב את פסוק 15. כשמנהיגים שעוזרים לאנשים מותקפים בידי אנשים שועים לאזהרותיהם, הם עלולים להתפתות לנקום בהם. אבל כשמנהיגי הקהילה נוקמים, הדבר מעיד על כך שמנהיגותם אינה נובעת מרוחו של המשיח. מנהיגות משיחית טובה חייבת לראות תמיד את טובת הזולת ולחתור להיטיב עם כל אדם.

בפסוקים 12-15 מודגשת חשיבות השמירה על הכבוד והסבלנות ביחסים שבין מורים לתלמידים בקהילה. אך בל נשכח שבאיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 11 נאמר: "עודדו זה את זה ובנו זה את זה." לפעמים, גם המנהיגים זקוקים ללימוד, עידוד ותמיכה.

התנהגות משיחית חיובית (תסל"א ה' 18-16)

לפי האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 12-15, משיחיים צריכים ללמוד לקבל ולתת ביקורת בונה. הדבר יכול להתרחש אך ורק בתוך מערכת יחסים. הנקודה היא שכל משיחי חייב לתת דין וחשבון לזולת, ולהסכים לקבל דין וחשבון מזולתו.

קראו את האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 16-18. אילו שלושה דברים נחשבים בעיני שאול כרצונו של ה' לגבי כל מאמין? מדוע כל אחד ואחד מהם חשוב כל כך? (ראו גם אל הגלטים ה' 22, אל הפיליפיים ד' 4).

גלן קון, מטיף אדוונטיסטי מוערך, אהב לומר שבכתבי הקודש יש הרבה יותר מצוות המורות לנו לשמוח מאשר לשמור את קדושת השבת. ועם זאת, רק לעיתים רחוקות אנו שמים את הדגש הראוי על שמחה. חיי שמחה הם אחד מפירות הרוח (ראו גלט' ה' 22, פיל' ד' 4). זאת ועוד, שמחת רוח הקודש מוענקת לנו גם כשאנו סובלים (תסל"א א' 6).

שאול היה ודאי מופת של תפילה תמידית. כפי שלמדנו, האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 16-18, כן שאול מזמין את הקוראים ללכת בעקבות המופת שלו. הודיה היא גישה משיחית נוספת ששאול הפגין בחייו (תסל"א א' 2, תסל"ב א' 3). בלב ליבה של הכפירה בה' שאפינה את עובדי האלילים, טמון חוסר בהכרת תודה. (רומ' א' 21). תומס ארסקין טוען כי "בברית החדשה, דת היא חסד ואתיקה היא הכרת תודה." (צוטט בידי פ. פ. ברוס, בספרו: 1977, Apostle of the Heart Set Free UK: The Paternoster Press), עמ' 19). מעניין לציין כי ביוונית המילים "שמחה" ו"הכרת תודה" נגזרות משורש זהה. המפתח לשמחה אלוהית היא רוח של הכרת תודה לאלוהים.

פיקחו את עיניכם. מתנות האל מקיפות אותנו, אנו פשוט שוכחים להודות לו בעבורן, לעיתים קרובות משום שאנו מתמקדים בקשיים ובמאבקי החיים. אם נקפיד לטפח רוח של הודיה והכרת תודה לאלוהים, נתהלך עימו בקרבה רבה יותר וחינו יהיו גדושי שמחה.

עירכו רשימה של עשרה דברים שאתם מודים עליהם לאלוהים. היו ספציפיים. עכשיו, שאו תפילה קצרה על כל אחד ואחד מהם. שימו לב לשינויים שיתחוללו בהשקפתכם ובגישתכם. תרגיל זה עשוי להראות לכם כמה חיונית היא הכרת תודה בהליכתנו עם ה'.

"בחנו כל דבר" (תסל"א ה' 19-22)

"אל תכבו את הרוח; אל תזלזלו בנבואות; בחנו כל דבר והחזיקו בטוב. התרחקו מן הרע על כל צורותיו." (האיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 19-22). מה אומר לנו כאן שאול? כיצד נוכל ליישם את דבריו בחיינו? מהו "הרע על כל צורותיו", שעליכם לעבוד קשה כדי להתרחק ממנו?

באיגרת הראשונה אל התסלונים ה' 15-12 שאול מזהיר את הקהילה. בפסוקים 19-22, שאול מציג אזהרה מסוג אחר, העוסקת במתנת הנבואה. בשני הצווים (בנוסח "אל תעשה") ששאול מציג בראש הפסקה: "אל תכבו את הרוח" ו"אל תזלזלו בנבואות" (תסל"א ה' 19, 20), הוא אומר בעיקרון לתסלונים לחדול לעשות משהו שהם עשו בקביעות. על אף שאיננו יודעים לאילו נבואות בדיוק שאול התכוון כאן, דומה שהוא הורה לתסלונים להיות פתוחים יותר לאור, ובעת ובעונה אחת לבחון כל תובנה חדשה לאחר שווידאו שהיא אכן אור אמיתי (קור"ב י"א 14).

ישנן דרכים שונות להרוס את מתנת הנבואה. אחת מהן היא "לכבות את הרוח". אנו עושים זאת כשאנו מתעלמים מנביא אמת או מתנגדים לפועלו. שימו לב להתנגדות הרבה, אפילו בקרב שורותינו אנו, למתנת הנבואה שהוענקה לנו באמצעות חייה ושירותה של אלן ג'י. ווייט. דרך נוספת להרוס את מתנת הנבואה היא לקבל את הנבואה, אך לפרש אותה לא נכונה, או ליישמה שלא כהלכה. זהו משהו שאנו האדוונטיסטים צריכים להישמר מפניו. ניתנה לנו מתנה נפלאה; חבל שנהרוס אותה על ידי שימוש לא נאות.

דרך שלישית לחבל במתנת הנבואה היא לראות באנשים שלא קיבלו את מתנת הנבואה נביאים, או לראות בכתבים שלא נכתבו בהשראת ה' כתבים נבואיים. הקהילה חייבת לעמוד תמיד על המשמר, ולבחון כל דבר כדי לראות אם המסר הנבואי בונה את הקהילה.

איזו השפעה יש לשירות הנבואה של אלן ג'י ווייט על חייכם? הביאו את תשובתכם לשיעור בשבת.

קדושה באחרית הימים (תסל"א ה' 23-28)

קיראו את האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ה' 23, 24. מה פירוש הדבר להיות בעל "קדושה שלמה" ו"להיות ללא דופי" בשעת ביאת האדון? האם איננו אמורים להיות קדושים וללא דופי גם עכשיו?

בקטע הלימוד להיום, שאל שב לשפת התפילה. סגנונו כאן דומה לזה שבאיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ג' 11-13. הנושא המרכזי אף הוא זהה: להיות בעלי "קדושה שלמה ולהיות ללא דופי" בביאת המשיח השנייה. שאל דן תחילה במה שהתסלוניםקים אמורים לעשות (תסל"א ה' 12-22), ואז הוא עובר לדבר על מה שאלוהים מחולל בנו (קדושה) ולמעננו (ביאת המשיח השנייה).

לעיתים קרובות, המאמינים חלוקים בדעותיהם לגבי משמעות הפסוק בנוגע לטבע האדם וסוג האופי האמור לאפיין אותנו בעת שיבת ישוע. להלן נתמקד בדברים שניתן לומר מפורשות על בסיס פסוק זה.

שאל אומר כאן שאלוהים פועל במאמין כולו. כל היבט בחייו אמור להיות מושפע מן הקדושה בשעה שביאת המשיח ממשיכה ובאה. שאל אומר: ה' יקדש אתכם "קדושה שלמה, ותישמר שלמות רוחכם, נפשכם וגופכם." כשהזכיר את המילים גוף, נפש ורוח, הוא לא ניסה להיות מדעי ומדויק לגבי ההיבטים השונים באדם (לפי התפיסה המקראית, נפש וגוף הם יחידה שלמה אחת, לא חלקים שונים המתקיימים בנפרד). להפך, הוא אמר שעלינו להכניע לה' כל חלק בגופנו ובנפשנו. אלוהים אמור לשלוט על כל מחשבותינו, רגשותינו ומעשינו.

תפילת שאל מתחילה בהווה ונמשכת לביאת המשיח השנייה. הוא מתפלל שהמאמינים יישמרו ללא דופי עד ביאת אדוננו. הוא מתפלל ששלמות התמסרותם לה' תישמר עד אחרית הימים. לפי האיגרת, המאמינים התסלוניםקים היו רחוקים מרחק רב מאידיאל השלמות הזה, אבל מה שהיה בהם היה ראוי להישמר עד ביאת ישוע. והעיקר, שאל התפלל שהם ימשיכו לצמוח בחסד באמצעות הקשר שלהם עם ישוע (ראו גם יוחנן ט"ו 4-6).

10

לימוד נוסף: "כנער" ישוע ביצע את מלאכתו בשמחה ובקפדנות. סבלנות רבה ורוחניות רבה נדרשו כדי לקיים את התורה בבית ובמקום העבודה, לשאת את המתחים של חיי המשפחה ועסקי היומיום, ובעת ובעונה אחת להתמקד במתן כבוד והלל לה'. כאן סייעה לו עובדת היותו המשיח. ישוע מעולם לא היה עמוס מדי בחרדות ארציות, עד שלא נותר לו פנאי או כוח לדברים רוחניים. לעיתים קרובות, הוא הביע את שמחת ליבו בשירת מזמורי תהילים ושירים שמימיים. לעיתים קרובות שמעו אנשי נצרת את קולו נישא בהלל ובהודיה לאלוהים. הוא התייחד עם השמיים באמצעות שירה; וכשעמיתיו התלוננו על עייפות מרוב עמל, הם התעודדו מן המנגינה המתוקה שבקעה משפתי. דומה שההלל של ישוע גירש את המלאכים הרעים ומילא את המקום בריח ניחוח, משל היתה זו קטורת. ליבם של השומעים נסחף בעקבות המנגינה הנפלאה, והם יצאו מגלותם הארצית ועלו אל מעונם השמימי. " (אלן ג'י. וויט, *The Desire of Ages*, עמ' 73). "אין דבר המקדם יותר את בריאות הגוף והנפש מאשר רוח של הכרת תודה והלל. זוהי חובה חיובית המסייעת לנו להתגבר על עצבות, מורת רוח, מחשבות רעות ורגשות שליליים, בדיוק כמו החובה להתפלל." (אלן ג'י. וויט, *The Ministry of Healing*, עמ' 251).

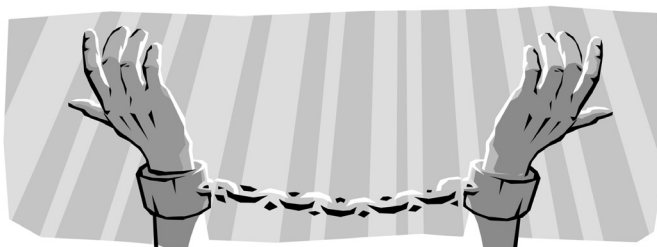
שאלות לדיון:

- ❶ עיברו בכיתה על התשובות שנתתם לשאלה האחרונה בשיעור ביום ד'. חישבו כיצד השפיעה אלן וויט על הקהילה שלנו כמכלול, וכיצד השפיע שירותה על חייכם האישיים.
- ❷ כיצד משפיעות הגישות הרווחות בתרבות בארץ כלפי סמכות, על גישתנו כלפי סמכות בקהילה? הגו לעומק ברעיון. האם התרבות בארץ מסיתה אותנו להפגין חוסר כבוד כלפי סמכות, או דווקא להפגין יחס של כבוד יתר? כיצד נמצא את האיזון הנכון?
- ❸ כיצד תוכל קהילתכם להיטיב ללמד ולהדריך מאמינים חדשים בעיצוב אופיים החדש וצמיחתם הרוחנית? איזה סוג של הכשרה למנהיגות רוחנית נדרש כאן?

סיכום: בקטע הלימוד השבוע (תסל"א ה' 27-12), שאול דן במגוון נושאים, אך מתמקד במיוחד באיכות הרוחנית של חיי הקהילה. המאמינים בקהילה אמורים להדריך איש את אחיו, לחיות בשלום ולהיות מלאי שמחה והודיה. הם אמורים גם להיות פתוחים לאמינות חדשות, במיוחד אמינות נבואיות, ועם זאת, להיות זהירים מאוד לגבי רעיונות חדשים. והעיקר, שאול קורא למאמינים להיכנע לה' כניעה מוחלטת בכל תחום בחייהם האישיים, ולשמור על עיניהם צופיות לקראת שיבת ישוע.

הבטחה בדבר רדיפות

(תסל"ב א' 1-12)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"ב א' 1-12, יוחנן א' 18, רומ' ב' 5, י"ב 19, התג' ט"ז 4-7, כ' 1-6, יוחנן י"ד 3-1.

פסוק לשינון: "לִכְךָ אֲנִי גַם מִתְפַּלְלִים בְּעֵדְכֶם בְּכָל עֵת, שְׁאַלְהִינוּ יַעֲשֶׂה אֶתְכֶם רְאוּיִים לְקִרְיָאתוֹ, וּבְגִבּוּרָתוֹ יִמְלֵא כָּל שְׂאִיפָה טֹיְבָה וַיִּשְׁלִים כָּל מַעֲשֶׂה אֱמוּנָה." (האיגרת השנייה אל התסלוניקים א' 11).

מבט שבועי: ביאת המשיח השנייה היא שיאה של התקווה המשיחית. היות שהתכתבות הייתה עשויה לארוך זמן רב, קהילה שביקשה לשוחח עם שאול הייתה צריכה לעקוב אחר מסעותיו ולשלוח אליו מסר. אין ספק שלרוב, זה לא היה תהליך קל. לאחר יצירת הקשר, שאול היה מנציח את תשובתו לעוזרו, ושולח אותה חזרה לקהילה באמצעות שליח. התהליך היה עשוי לקחת חודשים רבים. בינתיים, אמונות שגויות ותורות שקר היו עלולות לחדור לקהילה ולהתפשט בה.

דומה שדבר דומה קרה בתסלוניקאי, כאשר בעיות חדשות התעוררו בקהילה. בעיות אלה היו אפילו עלולות להחריף במקרה שעצותיו של שאול באיגרת הראשונה יושמו שלא כהלכה. האיגרת השנייה אל התסלוניקים היא ניסיונו של שאול לתקן את המצב.

הנקודה ששאול מחדד בדברים שנלמד השבוע היא: בעת ביאת המשיח השנייה, המאמינים יינצלו בידי ה' באמצעות המשיח שיתגלה "מן השמיים עם מלאכי עוזו באש להבה." (תסל"ב א' 7, 8). פסוקי הלימוד השבוע מעניקים מידע נוסף על שיבתו.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-15 בספטמבר.

ברכת שלום חדשה

"מאת שאול וסילגוס וטימותיאוס, אל קהלת התסלוניםקים אשר באלהים אבינו ובאדון ישוע המשיח: חסד ושלום לכם מאת האלהים אבינו והאדון ישוע המשיח." (תסל"ב א' 1, 2). איזו תקווה ואיזו הבטחה טמונות בברכה פשוטה זו? כמה תיאולוגיה, כמה תקוות וכמה הבטחות שולבו בה? כיצד נלמד להיאחז בתקוות ובהבטחות הללו?

כהרגלו, שאול מדבר על חסד ושלום. מבחינה מסוימת, קיימת זיקה בין השניים. האם ההכרה בחסד ה' וההבטחה למחילה במשיח אינן אמורות להביא שלום לחיינו? לכן, יהיו אשר יהיו נסיבות חיינו, חשוב שנקדיש זמן כדי להגות בגאולה הנפלאה שניתנה לנו ובחסד המוצע לנו, על אף שאיננו ראויים להם. האם ישנה דרך טובה מזו לחוות את השלום שהובטח לנו? עלינו לחדול להתרכז בעצמנו, ולהתמקד בישוע ובכל מה שנחלנו בזכותו.

השוו בין האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 1 לבין האיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 1, 2. קיים הבדל קל בניסוח. איזו משמעות טמונה בו?

11

קיים הבדל קל בניסוח ברכות הפתיחה בשתי האיגרות. באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים א' 1 נאמר: "באלוהים האב", ואילו באיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 1, 2, נאמר: "באלוהים אבינו". שאול מוסיף לדברי האיגרת מגע אישי. ישנם מאמינים החשים קרובים אל ישוע, אבל חוששים מפניו של אלוהים האב. שאול מבטיח לתסלוניםקים שהם יכולים לבטוח לחלוטין בקשר שהם מקיימים עם אבינו שבשמיים, בדיוק כמו בקשר שלהם עם ישוע. ישוע בא לעולם כדי להראות לנו מיהו האב.

קראו את יוחנן א' 18 וי"ד 7-11. איזו הבטחה ואיזו תקווה נשאב מפסוקים אלו, במיוחד לאור הכתוב באיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 1, 2?

הבעת התודה של שאול (תסל"ב א' 3, 4)

לשאול הייתה נטייה לכתוב משפטים ארוכים במיוחד. הקטע באיגרת השנייה אל התסלוניקים א' 10-3 מהווה משפט אחד ארוך, הדן בעיקר באירועים הקשורים לביאת המשיח השנייה. אולם לב ליבו של המשפט אינו מתמקד בביאת המשיח השנייה, אלא במתן תודה: "חייבים אנחנו להודות עליכם לאלוהים בכל עת." (תסל"ב א' 3). דברי שאול בנוגע לביאת המשיח השנייה (תסל"ב א' 10-6), מהווים חלק מן הסיבה לכך שהוא מודה לאלוהים על המאמינים התסלוניקים.

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלוניקים א' 3, 4. איזה עיקרון רוחני חשוב טמון בפסוקים אלה בנוגע לסוגיית האמונה? מה קורה לאמונה שאינה צומחת?

"חייבים אנחנו להודות עליכם לאלוהים..." (פס' 3). המילה "חייבים" היא הפועל העיקרי באיגרת השנייה אל התסלוניקים א' 10-3. שאול חש חובה להודות לאלוהים עבור התסלוניקים, שכן אמונתם הלכה והתחזקה. בד בבד גברה אף אהבתם איש לרעהו. לפיכך, שני הפעלים מופיעים בהווה: "חייבים [אנחנו]" ו-"[אמונתכם] גדלה". כלומר, צמיחתם באמונה ובאהבה הייתה עקבית ומתמשכת. צמיחה כזו היא הבסיס לקהילה בריאה. בדומה לצמח, אם הקהילה לא תצמח רוחנית, היא תקמל ותגווע.

בשני הפרקים הבאים באיגרת, שאול מותח ביקורת נוקבת על הקהילה. אבל הוא יודע שכדי שאנשים יוכלו להיבנות מביקורת, הם זקוקים תחילה לעידוד ולאישוש רב. הוא מעניק אותם בפרק הראשון באיגרת.

אחת הסיבות לדברי השבח והעידוד של שאול היא שהקהילה בתסלוניקי המשיכה לסבול רדיפות. הוא משבח את המאמינים התסלוניקים במיוחד על סבלנותם בשעת צרה. הוא אינו מדבר על אמונה, תקווה ואהבה, אלא על אמונתם, תקוותם וסבלנותם. משום שהמילה "סבלנות" מחליפה את המילה "תקווה", שאול יכול להתחיל להרחיב את הדיבור על ביאת המשיח השנייה. תוצאת התחזקות האמונה, האהבה והסבלנות של התסלוניקים היתה הגבורה והאומץ שעזרו להם להתמודד עם הצרות והרדיפות שבאו עליהם. הדבר הפך מקור לגאווה בעיני השליחים, שמעתה ואילך התגאו בהם על אהבתם וסבלנותם בכל הקהילות שבהן ביקרו. התסלוניקים הפכו מופת של מחויבות משיחית "תחת אש".

כיצד עשויים צרות וניסיונות לחזק את אמונתנו? בעת ובעונה אחת, מי מאיתנו לא נאבק כדי לשמור על אמונתו דווקא בשעת קשיים ומבחנים?

סבל הוא אות לאחרית הימים (תסל"א א' 5, 6)

הקטע באיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 10-5 ביוונית מזכיר את התנ"ך. (מרבית המשיחיים במאה הראשונה לספירה קראו בתנ"ך בתרגום השבעים). באיגרת השנייה אל התסלוניםקים ישנן התייחסויות רבות יותר לתנ"ך מאשר באיגרת הראשונה.

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 5, 6. מה אומר כאן שאול? אילו הבטחות טמונות בדבריו?

משמעה של המילה "אות" בפסוק 5 היא: "סימן ברור" או "הוכחה". מה מוכיחות הרדיפות והצרות המוזכרות בפסוק 4? אין ספק שהן אינן מהוות ראיות למשפט ה' נגד חסידיו. להפך, הן מהוות אות למשפט שייצרך בעתיד, "משפטו הצודק של ה'", שבו חסידיו יזוכו, ואילו רודפיהם יחוו את אותן צרות שהמיטו עליהם.

טמון כאן מסר בעבורנו. אלימות מולידה אלימות, ומי שנוקטים אלימות כלפי הזולת צריכים לחשוש מן העתיד. משפט ה' יתקן את המצב. אלוהים יגמול טובה לחסידיו וינקם מרודפיהם. יום יבוא שבו הרודפים יאלצו להתמודד עם דין ה', אבל האנשים שנעשה להם עוול בשל אמונתם, יכולים להביט בביטחון אל משפט ה' בעתיד. ביום זה יתגלה בבירור כי הם זכו לחסד ה'. הברית החדשה מעודדת את המאמינים להפגין חסד, חמלה ומחילה לזולת. אבל כשמעשים כאלה נדחים על הסף ומתוגמלים בקללות, מכות ומעצרים, מעודד לדעת שחוסר הצדק לא ישרור לנצח. לפיכך, קדושי ה' מוזמנים להתאזר בסבלנות (ראו גם ההתגלות י"ד 12).

לכן, באיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 5, 6, שאול מזכיר לתסלוניםקים הנרדפים כי "משפטו הצודק של ה'" שייצרך בעתיד, יפגין את העובדה שהוא מקבל אותם כאן ועכשיו, ומוצא אותם ראויים למלכות השמיים. יתרה מכך, האמונה והסבלנות שהפגינו בשעת צרות ורדיפות, מעידות כי אלוהים בחר אותם. בדרך זו, סבל משיחי יכול להוות מקור לשמחה (תסל"א א' 6, 7). הוא מהווה ראיה ממשית חותכת לצד שאלינו נשתייך בביאת המשיח.

על פי פסוק 5, משפט הצדק של ה' מתבטא בכך שה' מקבל את המאמינים התסלוניםקים ומוצא אותם ראויים למלכותו. על פי פסוק 6, משפט הצדק של ה' מתבטא בהרשעה ובהשמדה של רודפיהם. בשני המקרים, משפט ה' שייצרך באחרית הימים ישפוט את ההתנהגות הנוכחית.

האם קרה שאנשים פגעו בכם על לא עוול בכפכם, אבל לא קיבלו שום עונש על מעשיהם? אם התנסיתם בכך, איזו נחמה תשאבו מההבטחות על משפט ה' בפסוקים שלעיל? אפשר גם להסתכל על זה אחרת: האם פגעתם בזולת שלא בצדק, או עשיתם עוול לזולת והצלחתם להתחמק מעונש (לפחות עד היום)? אם השבתם בחיוב, כיצד אתם מבינים את ההבטחות על משפט ה' באחרית הימים?

אש ואבדון (תסל"ב א' 7-9)

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 7-9. מהי הסיבה העיקרית להשמדת הרשעים בשעת ביאת המשיח השנייה? כיצד עלינו להבין את הפסוקים הללו, לאור העובדה שאלוהים שופע אהבה, חסד ומחילה כה עצומים?

אנשים רבים אינם מוצאים את לשון הפסוקים הללו לרוחם. לדידם, מילים וביטויים כגון "להשיב נקם", "עונש" או "לגמול צרה", אינם הולמים את אלוהי האהבה, החסד והרחמים. אבל עונש ונקם הם נושאים רווחים בכתבי שאול (רומ' ב' 5, י"ב 19). שאול אומר מפורשות: צדק ה' יתגלה יום אחד במלוא עוצמתו.

ומדוע לא? כל ממשל טוב בימינו חייב לאכוף את החוק ולהפעיל כוח כדי לרסן את הרשע. על אף שכוח אינו תמיד אלים (לדוגמה, כשהמשטרה עוצרת אתכם על עבירת תנועה או כשרשות המסים עורכת ביקורת על העסק שלכם), במספר מקרים, במיוחד כשהעוברים על החוק הם פושעים הנוקטים אלימות, יש להגיב ביד קשה. ממשל טוב מצליח לרסן את הרוע כדי שהאזרחים יחיו יחדיו בשלום. לעיתים קרובות, רוע צרוף לא ייכנע מרצון. ככל שהרוע ברוטלי וכוחני יותר, כך נדרש כוח רב יותר לשם ריסונו.

הדימויים בקטע זה אינם נאים, אבל הם מבטיחים לנו שאלוהים ינקוט בכל האמצעים כדי להביא קץ לאלימות ולדיכוי.

קיראו את ההתגלות ט"ז 4-7, ואת דניאל ז' 21, 22. מה נלמד מפסוקים אלה, המקביל לדברי שאול באיגרת השנייה אל התסלוניםקים?

ישוע מבין היטב את מחיר הסבל, שכן הוא חווה אותו על בשרו. נוכל לבטוח בו שיעשה דין צדק, ועם זאת, לא יפריז בהשמדה. הצדק האלוהי ימיט סבל, אך אפילו לא טיפה אחת יותר מן הנדרש. אם אנו יכולים לבטוח באלוהים בכל דבר, אנו יכולים לבטוח במשפט הצדק שלו, שיחשוף חוכמה, צדק והגינות, הנבצרים היום מבינתנו.

תכלית הקטע הזה היא לא לשמוח בנקמה שה' יגמול לרשעים, אלא לאזור באומץ את הנרדפים והמדוכאים. יום דין הצדק של ה' ממשמש ובא. איננו צריכים לקחת את החוק לידינו.

לכבד ולהאדיר את המשיח (תסל"ב א' 10-12)

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלוניםקים א' 10-12. מה פירוש הדבר שישוע המשיח יכולד בקדושו?

הפסקה בקטע הלימוד השבוע (תסל"ב א' 3-10) [שכאמור מהווה משפט אחד ארוך], מעניקה לנו מספר פרטים חשובים על ביאת המשיח השנייה. כשישוע ישוב, הוא יגמול צרה לרודפים ויעניק מנוחה לנרדפים (ראו תסל"ב 6, 7). הוא יבוא מן השמיים בחברת מלאכים רבי עוצמה (תסל"ב א' 7). הוא יבוא באש להבה, יעשה דין צדק ויניקם מכל מי שמאסו בה' ובבשורת ישוע המשיח (תסל"ב א' 8). או אז, הרשעים יישמדו (תסל"א א' 8, 9), ואילו הצדיקים יביאו כבוד למשיח (תסל"ב א' 10). אירועי ביאתו השנייה של המשיח יכינו את העולם לקראת תקופת אלף השנים, שבמהלכה האדמה תישאר שוממה (התג' כ' 1-6). על אף שהקטע שנלמד השבוע אינו מבהיר מה יקרה לצדיקים, באיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ד' 16, 17 נאמר שהנושעים יחברו לישוע באוויר בשעת שיבתו. על פי יוחנן י"ד 3-1, ישוע ייקח עימו את הצדיקים לשמיים.

כיצד מורה שאול למאמינים להתכונן לקראת ביאתו השנייה של ישוע? (תסל"ב א' 11).

בפסוק 10, לאחר ששאול סיים לדבר על הרשעים, הוא שב לדון בגורלם של הצדיקים בעת ביאת המשיח השנייה. על פי פסוקים 10-12, תהילתו של ישוע מופגנת באופיים המופתי של המאמינים. שאול שמח שתפילותיו ומאמציו למען התסלוניםקים יוכחו נכונים בעת שיבת המשיח (ראו תסל"א ב' 19, 20).
שאול נעדר כאן לקראת פרק ב' באיגרת, בו יטען כי יום ה' טרם הגיע. אילו יום ה' הגיע, המאמינים היו חוזים באש להבה שמימית, בהשמדת הרשעים ובתהילה ובכבוד הרב שישוע היה זוכה להם לעיני הכול.

בקטע הלימוד היום, שאול עובר בקלות מאלוהים לישוע ומשתמש לסירוגין בשני השמות. לפי דבר ה' ורוח הקודש, ישוע הוא אלוהים. תורה זו חשובה מאוד בעינינו. ככל שישוע גדול יותר, כך גדולה יותר ישועתו, וכך ברורה יותר התמונה שאנו מקבלים על אלוהים כשאנו הוגים בחייו, מותו, תקומתו ושיבתו של ישוע המשיח. אם ישוע הוא אלוהים, אזי אבינו שבשמיים הוא בדיוק כמוהו.

כיצד נמשיך לעסוק בעניינינו בחיי היומיום, ועם זאת נצפה וניחל לביאת המשיח השנייה? מדוע קל כל כך לשכוח בתוך תלאות ושמחות היומיום את ביאתו השנייה של המשיח? כיצד נלמד לשמור תמיד את ההבטחה המדהימה הזו לנגד עינינו בכל מעשינו ועיסוקינו מדי יום, ולהקדיש לה את הזמן, תשומת הלב וכובד הראש שהיא ראויה להם?

לימוד נוסף: "כתבי הקודש נכתבו בידי אנשים שכתבו תחת השראה, אולם הם אינם מבטאים את דרך החשיבה וההבעה של אלוהים. הללו נבעו מבני אנוש. אנשים טוענים לפעמים שביטוי כלשהו אינו אופייני לאלוהים. אבל אלוהים אינו מעמיד את עצמו למבחן במילים, בהגיגון וברטוריקה של כתבי הקודש. כתבי הקודש היו כתבניו של אלוהים, ולא העט של אלוהים..."
 "לא המילים של כתבי הקודש מלאות השראה; האנשים שכתבו אותן היו חדורי השראה. השראה אינה חודרת למילות האדם או להתבטאויותיו, אלא פועלת על האדם עצמו, שנמצא תחת השפעת רוח הקודש, המעוררת בלבו מחשבות ורעיונות. אבל המילים מוטבעות בחותם המחשבה של הכותב. המחשבה האלוהית היא דיפוזית (מפצפצת). אבל כשהמחשבה האלוהית והרצון האלוהי חוברים למחשבת האדם ולרצונו, הופך מוצא פיו של האדם לדבר האלוהים." (אלן ג'. ווייט, Selected Messages, כרך 1, עמ' 21).

"ההוראות ששלח שאול לתסלוניקים באיגרתו הראשונה בנוגע לביאת המשיח השנייה, עלו בקנה אחד עם הלימוד שלימד אותם. אולם חלק מן האחים התסלוניקים לא הבינו כראוי את דבריו... באיגרתו השנייה, שאול ביקש לתקן את חוסר ההבנה בנוגע למשנתו, ולהציג בפניהם את עמדתו האמיתית." (אלן ג'. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 264).

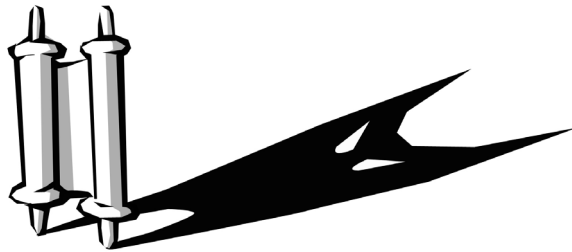
שאלות לדין:

- 1 האם האמת של כתבי הקודש נחשפת בלימוד שיטתי של כל מילה ומילה בכתובים, או בלימוד של נושאים כלליים המופיעים לכל אורכם של כתבי הקודש? ואולי יש זמן ומקום לכל אחת מן השיטות הללו? דונו בתשובותיכם.
- 2 קיראו את הציטוט שלעיל מדברי אלן ווייט בנוגע לאופן שבו פועלת השראה. כיצד הוא מסייע לנו להבין את ה"היבט האנושי", הנחשף מדי פעם בכתבי הקודש?
- 3 האם המחשבה על ביאת המשיח השנייה מפחידה אתכם, או מפיחה תקווה בלבכם? מה אומרת תשובתכם על הקשר שלכם עם ה' או על הבנתכם את הבשורה, או על שניהם?
- 4 למרות שיש אמת ברעיון שמבחינים וקשיים מחזקים את האמונה ומחשלים את אופיינו, מה תאמרו לאנשים שהמבחינים שהם עוברים לא רק גורמים להם להיות מרירים, מלאי טינה וזעם (במילים אחרות, הם אינם בונים את אופיים), אלא גורמים גם לאיבוד אמונתם?

סיכום: בפרק הפותח את האיגרת השנייה, שאול מביע שמחה על דבקותם של המאמינים התסלוניקים באמונה במשיח חרף הסבל הרב שעבר עליהם. הוא מעודד אותם בכך שהוא מצביע על המהפך הגדול שיקרה למאמינים בעת שיביתו השנייה של ישוע. לא משנה מה קורה עכשיו, יש לנו תמיד את ההבטחה שאלוהים יעשה דין צדק.

צר המשיח (תסל"א ב' 1-12)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"ב ב' 1-12, מתי כ"ד 1-14, זכריה ג' 1, דניאל ח' 11-18, מו"ש ב' 22.

פסוק לשינון: "אַל יִטְעָה אֶתְכֶם אִישׁ בְּאֵיזָה אֶפֶן שֶׁהוּא, שֶׁכֵּן לֹא יִגִּיעַ אִם לֹא תִהְיֶה בְּרִאשׁוֹנָה הַעֲזִיבָה וַיִּתְגַּלֶּה אִישׁ הָרָשָׁע, בֶּן הָאֲבִדוֹן," (האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב' 3).

מבט שבועי: בשעה ששאל מתקן את תורת השקר של התסלוניקים על אירועי אחרית הימים, הוא חושף את האמת על הולכת שולל באחרית הימים. לצד מילות העידוד והשבח שלו ותוכחותיו, הוא כותב על אירועי אחרית הימים, ובכללם אירוע השיא באחרית הימים: ביאת המשיח השנייה.

בקטע הלימוד השבוע, שאל ממשיך לדון באחרית הימים, אך כאן הוא שם דגש שונה. ראשית, הוא כבר פירט באוזני התסלוניקים את האירועים הללו כשהיה עימם. שנית, מטרתו בקטע היא לשמש להם רועה טוב: להרגיע אותם, לשכנעם להתאזר בסבלנות בנוגע לאירועי אחרית הימים, ולהזהירם מפני תורות שקר המופצות בהקשר לנושא זה.

הקטע הפותח את הלימוד השבועי (תסל"א ב' 1, 2), כולל מילים מסוימות המחזירות אותנו לאיגרת הראשונה אל התסלוניקים ד' 13-11, כגון: ביאת האדון (תסל"א ד' 15), "אסיפתנו אליו" (תסל"א ד' 17, ו"יום האדון" (תסל"א ה' 2). במידה מסוימת, קטע הלימוד השבוע מבהיר את דבריו הקודמים של שאל. הוא חושף בהם אמיתות שגם אנו זקוקים להבין לאשורן.

□ **קיראו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה-22 בספטמבר.**

הבעיה (תסל"ב ב' 3-1)

מהו הנושא העיקרי ששאל דן בו בפרק ב' באיגרת השנייה אל התסלוניםקים? כיצד מילים אלו רלוונטיות לגבינו היום? כיצד אנו מתמודדים עם אתגרים דומים בקהילתנו בנוגע לאירועי אחרית הימים (חישובי קיצים, תיאוריות קונספירציה וכדומה), למרות ההבדל שקיים בחיינו ובתקופתנו? איזה עיקרון דומה אנו מוצאים כאן, שגם איתו אנו מתמודדים? (תסל"ב ב' 3-1).

אין בקטע כל ראייה ברורה לכך שהקהילה העלתה שאלות בנוגע לביאת המשיח השנייה. שאלו מעלה את הסוגיה בעצמו. הרעיון בדבר "אסיפתנו אל המשיח" מזכיר את הדברים ששאל כתב באיגרת הקודמת (תסל"א ד' 15-17).

בדברי שאלו בקטע מהדהדת האזהרה שישוע עצמו נתן לתלמידיו (מתי כ"ד 13-1). המאמינים התסלוניםקים איבדו את עשתונותיהם "מהר מדי", בעקבות מידע מבלבל שקיבלו בזמן הקצר שחלף מאז ששאל כתב להם את איגרתו הראשונה.

שאלו אינו מציין את המקור המסוים שגרם לבלבול. ייתכן שהוא עצמו לא ידע מהו. כשהוא אומר: "איזו התבטאות של רוח" (תסל"א ב' 2), קרוב לוודאי שהוא מתייחס לנבואה או לתורה נבואית ששמעו מנביא שקר, או לאי הבנה שהתעוררה בעקבות איגרתו הראשונה. מקור אפשרי נוסף עשוי להיות תורה כלשהי שעברה מפה לאוזן בין חברי הקהילה. כששאל מזכיר "איזו איגרת שכביכול נשלחה מאיתנו", הוא מתייחס לאיגרת שזויפה בשמו, או לאי הבנה של אחת מאיגרותיו המקוריות.

על אף שרועה הקהילה עשוי לשמור על צאן מרעיתו בשבע עיניים, ישנן דרכים רבות המאפשרות לרעיונות שקריים להכות שורש בקהילה. לפעמים קל יותר לחברי הקהילה לקבל דיווח או שמועה מאשר לבחון בקפדנות את הכתובים. לפעמים רעיונות חדשים עשויים להתבסס במידת מה על הכתובים, אבל למעשה הם סותרים את תורת כתבי הקודש.

דומה שזו הייתה הבעיה בתסלוניםקי. התסלוניםקים ידעו דברים נכונים רבים על ביאת המשיח השנייה ועל האירועים שיקדמו לה, אך הם נטו להקצין תורה זו או אחרת. הם לא שעו לאזהרת האדון בנוגע לחיפוש אחר סימנים לשובו. (מתי כ"ד 4-8). כתוצאה מכך, הם קוננו מרות על העיכוב שחל בשיבת ישוע (תסל"א ד' 13-15). מפרק זה עולה שכנראה הם הגיעו למסקנה כי הם מצויים בעיצומם של אירועי אחרית הימים.

12

תשובתו הקצרה של שאול (תסל"ב ב' 3, 4)

בזמן הקצר שחלף מאז חיבור האיגרת הראשונה אל התסלוניםקים ועד לחיבור האיגרת השנייה, חברי הקהילה בתסלוניםקי היו נבוכים מדברים ששאול כתב באיגרתו הראשונה, ולא ממש הבינו את משמעותם. הם הגיעו למסקנה שביאת המשיח השנייה ממשמשת ובאה, או שהיא כבר הגיעה בדרך מסתורית כלשהי (תסל"ב ב' 2). שאול משיב בקצרה על הסוגיה: "זה לא יכול להיות נכון, מפני שדברים רבים כל כך טרם התרחשו". המבוכה שהתעוררה בקהילת תסלוניםקי גרמה לשאול לכתוב את ההסבר המקיף ביותר שלו על אירועי אחרית הימים. אלמלא עשה כן, הסבר זה לא היה נשמר למעננו.

קראו את האיגרת השנייה אל התסלוניםקים ב' 3, 4. מה אומר לנו כאן שאול על "איש הרשע"? אילו עקרונות טמונים בפסוקים, התורמים להבנתנו את הדברים ששאול דן בהם?

פסוקים 3 ו-4 במקור היווני מהווים משפט לא שלם. המשפט "כאילו הגיע יום ה'", אינו מופיע במקור, אלא הוסף במרבית התרגומים. שאול מונה את האירועים שחייבים להתרחש לפני שיבת ישוע. תחילה צריכה להתרחש "העזיבה" (ביוונית "אפוסטסיה", כלומר, כפירה). רק אחר כך "יתגלה איש הרשע". התגלות "איש הרשע" המתוארת באיגרת השנייה אל התסלוניםקים ב' 10-8, מיוחסת לפועלו של השטן ממש לפני שיבת ישוע (נבחן זאת לעומק בשיעור ביום ד'). אבל לפני התגלותו של "איש הרשע" תבוא תקופה של "סוד" ושל עיכוב (תסל"ב ב' 6, 7). פסוק 4 מתאר את "איש הרשע" (או "איש החטאה") כדלקמן: הוא פועל במשך זמן מה בחשאי ומגלה את עצמו רק בסוף. הוא מתנגד לה', מרומם את עצמו מעל ה', יושב בהיכל ה' ומכריז על עצמו כעל אלוהים. הפסוק גדוש רמיזות תנ"כיות. איש הרשע מזכיר את השטן המתואר בזכריה ג' 1. בכך שהוא מתנשא מעל אלוהים ותופס את מקומו בהיכל השמימי, הוא מזכיר את הקרן הקטנה בנבואת דניאל פרק ח'. כשהוא מצהיר על עצמו שהוא אלוהים, הוא מזכיר את השטן בישעיהו י"ד וביחזקאל כ"ח, ואף מצביע על אותו כופר המתואר בדניאל י"א 36-39. וכך, תיאורו של "איש הרשע" כולל היבטים שונים המצביעים הן על השטן והן על שליח רשע מטעמו, הפועלים במהלך ההיסטוריה המשיחית.

באילו דרכים מתווכחותו אנו עלולים להחזיק בגישה דומה לזו שתהיה ל"איש הרשע" המתואר כאן?

"המעכב" (תסל"ב ב' 7-5)

לפי דברי שאול, מהם שני הדברים שאפיינו את המצב בעולם בזמן שחיבר את האיגרת? כיצד מתגלה העימות הגדול בפסוקים אלו? (תסל"ב ב' 6, 7).

כשמשלבים את שני הפסוקים הללו עם הפסוק שקדם להם, ניתן לראות ששאול מציג שלושה שלבים בהיסטוריה העולמית, מימיו ועד אחרית הימים. השלב האחרון יתחיל בביאת המשיח השנייה. לפניו תהיה ההתגלות של "איש הרשע" (תסל"ב ב' 3), המכונה גם "איש החטאה". לפני השלב הזה תבוא עת של מסתורין ("סוד") ועיכוב (תסל"ב ב' 6, 7). חרף רצוננו להבין את דברי שאול לאשורם, קיימות מספר אי ודאויות בפסוקים אלה. הכוח המעכב מתואר בפסוק 6 כחסר מין (דבר), ואילו בפסוק 7 הוא מתואר כזכר (גבר). "איש הרשע" (זכר) המוצג בפסוק 8 מתואר בפסוק 7 כדבר ("סוד הַרְשָׁע"). בנוסף, לפי תרגומים אחדים, לא ברור אם הכוח המעכב יסולק או יסלק את עצמו. בתרגום החדש מופיעה הגרסה הנכונה: "עד שיוצא". מיהו אותו מעכב, או כוח מעכב, על פי פסוקים אלה? הוא קיים בימי שאול; הוא מתבטא בקיום התורה (כוח המרסן את הרשע, פס' 7); הוא נמצא במשימה אלוהית במסגרת הזמן האלוהי; הוא בעל כוח רב שדי בו כדי לרסן את פועלו של השטן (פס' 9).

על פי קטעים אחרים מן הברית החדשה, מה מעכב את ביאת המשיח השנייה?
(עיברו על מתי כ"ד 14; מרקוס י"ג 10; ההתגלות י"ד 6, 7).

על פי מרבית כתבי הברית החדשה, האירועים שיובילו לביאת המשיח השנייה יבואו בעקבות ההכרזה הסופית של הבשורה (מתי כ"ד 14; מרקוס י"ג 10; ההתגלות י"ד 6, 7). לפיכך, במקרה כזה ייתכן שהכוח המעכב ששאול מדבר עליו הוא ה' בכבודו ובעצמו, אשר מעכב את אירועי אחרית הימים, עד שכל בני האדם יקבלו הזדמנות לשמוע את הבשורה.

כמה ריסון דרוש לכם? כלומר, בזמן שאתם מתמודדים עם פיתוי, כיצד תלמדו לדרוש את גבורת ה' שתרסן אתכם ותמנע מכם לעשות את הרע?

12

התגלות צר המשיח (תסל"ב ב' 10-8)

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלונים ב' 10-8. כיצד אנו מבינים את האירועים הללו? מה חשוב בהם, בעיקר בהקשר לביטוי: "מפני שלא קיבלו את אהבת האמת"?

"איש הרשע" אוזכר באיגרת השנייה אל התסלונים ב' 3, 4. לאורך ההיסטוריה המשיחית הוא פעל כדי להרוס את תורת ה' (במיוחד את השבת), ולערער ולהפיל כוחות וסמכויות השייכים למשיח בלבד. בקטעים מכתבי הקודש, כגון דניאל ז' 25-20 (הקדן הקטנה), וספר ההתגלות י"ג 7-1 (החיה העולה מן הים), כוח זה (איש הרשע) פועל לאחר נפילת האימפריה הרומית האלילית, כשבידו הן סמכות דתית והן סמכות חילונית, המאפשרות לו לרדוף את חסידי ה'. הכוח היחיד בהיסטוריה ההולם את כל התיאורים המפורטים בנבואות אלה הוא האפיפיורות. פרשנים רבים בימי הביניים, ואפילו בימינו, זיהו במוסד האפיפיורות את צר המשיח. (רק בשתי המאות החולפות זנחו מרבית המשיחיים את הפרשנות הזו, צעד מעניין כשלעצמו לאור הבנתנו את אירועי אחרית הימים). זיהוי זה של האפיפיורות עם צר המשיח, הולם את התיאור המופיע באיגרת השנייה אל התסלונים ב' על "איש הרשע": הוא יהיה הן זכר (אדם), והן דבר-מה חסר מין (כוח או מוסד).

בפסוק 7 מופיע תיאור הולם לאופן פועלו של "איש הרשע": "סוד הרשע", כלומר, הוא פועל בחשאי. אבל באחרית הימים, ממש לפני ביאת המשיח השנייה, תתרחש מרידה גלויה יותר וחובקת עולם יותר באלוהים ובתורתו. המשיך קיומם של כוחות המרי הללו, הן לפי קטע זה והן לפי מקומות אחרים בכתבי הקודש (דניאל ז' וההתגלות י"ג), מעיד על כך שלאפיפיורות יהיה תפקיד מכריע גם באחרית הימים.

איזו פעולה שעשה אלוהים במרוצת ההיסטוריה תזוּף במהלך ביצוע "תרמית הרשע" הסופית? (השוו בין תסל"ב ב' 9 לבין מה"ש ב' 22)

קטע הלימוד היום חושף בפנינו צורך כביר יותר של המשיח, המסתתר מאחורי צר המשיח הפועל בקרב העמים במהלך ההיסטוריה. השטן עצמו הוא אבי כל השקרים מקדמת דנה ועד אחרית הימים. עם שיבת המשיח הממשמשת ובאה, אירועי אחרית הימים יאיצו בשטן לנקוט צעד נואש אחרון. הוא יבוא לעולם בכבודו ובעצמו, מלווה באותות ומופתים שונים, כדי לחקות את שירות הכהונה של ישוע עלי אדמות (ראו השיעור ביום ו'). באמצעות מופתי שקר הוא ינסה להסב את תשומת לב בני האדם מן הבשורה (חיי, מותו ותקומתו של ישוע), ואפילו מאירוע ביאתו השנייה של המשיח.

הגו ברעיון על "אהבת האמת". כיצד אנו "מקבלים" את אהבת האמת? מדוע אהבת האמת חשובה כל כך לכל אדם שאינו חפץ ללכת שולל אחר תרמית רוחנית כלשהי, במיוחד באחרית הימים? כיצד נלמד, אפילו כאן ועכשיו, לקבל "את אהבת האמת"?

אמת ושקר (תסל"ב ב' 10-12)

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלונים ב' 10-12. מדוע אלוהים מניח לאנשים רבים כל כך ללכת שולל? לפי פסוקים אלו, מהו הדבר שהרשעים סירבו לקבל?

אנשים רבים מתקשים בהבנת פסוק 11. שאלו אומר כאן מפורשות: "אלוהים שולח להם מדוחים להטעותם להאמין לשקר." (תסל"ב ב' 11). תגובתנו הטבעית לפסוק היא: איך ייתכן שאלוהי האמת ישלח הטעיה? איך ייתכן שהוא יפעל כמו השטן באחרית הימים? (השוו את תסל"ב ב' 11 עם תסל"ב ב' 9).

בקטע השיעור היום, שאלו מסיט את המסך ומעניק לנו מבט חטוף על העימות הגדול המתרחש בין המשיח לשטן, שהשלכותיו גדולות יותר מאשר רק על העולם הזה ותולדותיו. השטן האשים את אלוהים בכך שהוא רודן, שקרן ונוהג בחוסר היגיון. במשבר האחרון הגדול בתולדות העולם, אלוהים "ישלח" הטעיה לאנשים שבחרו בשקר על פני האמת. בדרך זו ייחשפו תוצאות הבחירות הקודמות שהם נטלו ("לא האמינו לאמת, אלא חפצו בעוולה", פס' 12). ה' פשוט יניח להם לשאת את פרי הבאושים של מעשיהם הרעים. אירועי אחרית הימים חושפים בבירור לפני כולם את אופיו והלך רוחו של השטן ושל כל מי שהולך בעקבותיו.

הולכת השולל תתחיל כשבני האדם יסרבו לקבל את אהבת האמת. הגאולה המוצעת לנו בבשורת המשיח עומדת מאחורי התגלות הכוחות באחרית הימים, וזאת לפי האיגרת השנייה אל התסלונים ב'. האפיפורות הרסה את בשורת ישוע המשיח באמצעות תורתה, דרכיה ומנהגיה. מלאכה זו תימשך עד שתיחשף על ידי אירועי אחרית הימים, המתוארים באיגרת השנייה אל התסלונים ב' 12-8. וכך, הכרזת הבשורה האחרונה (מתי כ"ד 14; ההתגלות י"ד 6, 7) תקדם הן למשפט הסופי והן לתרמית, אשר יתרחשו באחרית הימים.

בסופו של דבר, יהיו אשר יהיו גילוייו של העימות הגדול, הן הפוליטיים והן הרוחניים-דתיים שיתרחשו עלי אדמות, בשורת ישוע המשיח, ולא אירועים פוליטיים, הייתה מאז ומתמיד סלע המחלוקת העיקרי בין הטוב לרע במרוצת ההיסטוריה המשיחית. צר המשיח חושף את אופיו האמיתי כשהוא חומס את שלטונו של ישוע בשמיים וגוזל את חייו ואת מותו. לכל יתר השחקנים בדרמה הזו יש תפקידי משנה.

קיראו בתשומת לב את האיגרת השנייה אל התסלונים ב' 12. מהי הסיבה המרכזית לכך שבני האדם לא קיבלו את האמת? האם חוויתם את העיקרון הזה בחייכם? כלומר, כיצד ה"הנאה" שהפקתם מן החטא סגרה את מוחכם לאמת, אפילו בדרך מתוחכמת?

לימוד נוסף: "שאלו השליח הזהיר את הקהילה לא לצפות לביאת המשיח בימיו. הוא כתב להם: 'שכן לא יגיע [יום ה']", אם לא תהיה בראשונה העזיבה ויתגלה איש הרשע'. (השנייה אל התסלונים ב' 3). רק לאחר הכפירה הגדולה והתקופה הארוכה של שלטון 'איש הרשע', נוכל לצפות לביאת אדוננו. 'איש הרשע', המכונה גם 'בן האבדון' או 'הרשע', ש'סוד הרשע' מיוחס לפועלו, מייצג את האפיפיורות, אשר כפי שחזתה הנבואה, תשמור על עליונותה במשך 1260 שנה." (אלן ג' ווייט, The Great Controversy, עמ' 356).

"גולת הכותרת במעשה ההתעיה הכביר תהיה כשהשטן בכבודו ובעצמו יתחזה למשיח... בלשון נועם רכה וחומלת הוא מציג חלק מאותן אמיתות שמיימיות רחומות שהמשיח ביטא בשפתיו; הוא מרפא את בני האדם ממחלותיהם, ואז, בדמותו של המשיח שהתחזה לו, הוא מכריז על כך שהעביר את השבת ליום ראשון, ומצווה על כולם לשמור על קדושת היום שהוא בירך... רק מי שלומדים בשקדנות את כתבי הקודש וקיבלו את אהבת האמת יהיו מוגנים מפני ההתעיה הכבירה הזו שתולק שולל את העולם כולו." (עמודים 624, 625).

"בשעה שאתם נושאים את מסר הבשורה, אל תדברו סרה בקהילות אחרות, אפילו לא בכנסייה הקתולית. מלאכי ה' רואים בקרב הזרמים והפלגים הללו אנשים רבים שניתן להגיע אל ליבם, אבל אך ורק בזהירות רבה. לפיכך, הבה ניזהר בלשוננו... אלה הם נושאים שהשתיקה יפה להם. אנשים רבים הולכו שולל. לפיכך, דברו את האמת באהבה ובמילות אהבה." (אלן ג' ווייט, Evangelism, עמ' 576).

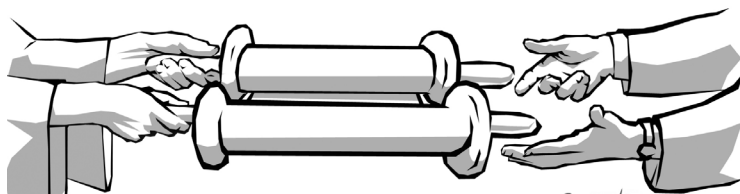
שאלות לדיון:

- 1 אנשים רבים מאמינים בימינו שהאפיפיורות השתנתה, ומבחינות מסוימות זה נכון. אולם, בנוגע לסוגיות הבסיסיות של תורת הגאולה, האפיפיורות עדיין מבקשת לתפוס את מקומו של המשיח ולחמוס את פועלו בעבורנו. היא עדיין מהווה את אותו כוח מעכב שתואר בנבואה. כיצד נעמוד איתנים בעמדתנו בנוגע לרומי, עמדה המבוססת על כתבי הקודש, ובעת ובעונה אחת נעשה זאת באהבה, נועם ואורך רוח משיחיים?
- 2 כקהילה, אנו מתעמתים תמיד עם מחשבי קיצים, המציעים לנו תאריכים חדשים לאירועי אחרית הימים, טבלאות חדשות ותיאוריות קונספירציה חדשות לגבי כח זו או אחרת. על אף שעלינו להישאר פתוחים לאור חדש, כיצד עלינו להתמודד עם אתגרים כאלה?

סיכום: כששאלו תיקן חלק מהשקפותיהם המוטעות של התסלונים לגבי אירועי אחרית הימים, הוא הנחיל לנו אמיתה יקרה מפז בנושא. אולם, עלינו לזכור תמיד כי הסוגיה המכרעת של אחרית הימים אינה חישוב מועדי האירועים או פרטי האירועים, אלא באיזה צד בעימות הגדול אנו בוחרים לצדד.

לשמור על מסירותה של הקהילה

(תסל"ב ב' - 13'ג' 18)

שבת אחר הצהריים

קיראו את הפסוקים הבאים לקראת השיעור השבועי: תסל"ב ב' - 13'ג' 18, מעשי השליחים י"ז 11, לוקס י' 25-28, מתי ז' 24-27, י"ח 15-17.

פסוק לשינון: "לפניה, אחי, עמדו עמידה איתנה והחזיקו במסורות שלמדתם הן על ידי דברים שאמרנו והן על ידי אגרת שכתבנו." (האיגרת השנייה אל התסלוניקים ב' 15).

מבט שבועי: על אף ההבטחות הכבירות והנפלאות שקיבלנו לגבי העתיד, עלינו להתמודד עם אתגרים ומאבקים יומיומיים בקהילה. הקהילה בתסלוניקי לא הייתה יוצאת דופן מבחינה זו.

קהילות דומות לצמחים. כשצמח אינו גדל ומשגשג, הוא קמל ומת. במילים אחרות, שינוי הוא חלק בלתי נפרד מחיי הצמחים, כפי שה' יעד כשברא אותם. בדומה, קהילה שאינה משתנה וצומחת, תגווע ותחדל להתקיים. אבל לא כל שינוי הוא לטובה. שינוי עלול להרחיק אותנו מן הנקודה שבה אנו נמצאים. שינוי עלול לגרום לנו לאבד את תכלית ה' לחיינו. הקהילה האדוונטיסטית חייבת במיוחד לעמוד על המשמר, שכן מסר האמת הזה מוכרז אך ורק על ידיה! זוהי אחריות כבדה הרובצת על כולנו כאחד, הן על המנהיגים והן על המאמינים מן השורה, וחשוב שלא נשכח זאת לעולם.

אלוהים הוביל את הקהילה לאור גדול יותר באמצעות התגלות והנחיית רוח הקודש, שסייעה לחברי הקהילה להגיע להסכמה כללית. אור העבר מסייע לקהילה לנווט את דרכה דרך ים השינויים והתמורות הבוגדניים. דבריו האחרונים של שאול אל התסלוניקים מעניקים לנו הנחייה מלאה השראה בתקופה המכרעת שבה אנו חיים.

□ לימדו את השיעור השבועי לקראת שבת, ה- 29 בספטמבר.

מסורים לה' בזכות בחירתו (תסל"א ב' 17-13)

לשון הפסקה מזכירה לנו את התפילה ששאל נושא בראשית האיגרת הראשונה אל התסלונים. זה כאילו ששאל שב לנקודה שממנה התחיל, וזאת כדי לחתום את שתי איגרותיו במסקנה טבעית ומתבקשת. שאל מביע כאן את דאגתו וחפצו שהמאמינים בתסלונים לא יסטו מן הדרך שהנחיל להם.

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלונים ב' 17-13. מדוע מודה שאל לאלוהים על התסלונים? מה הוא מבקש מהם לעשות, על פי פסקה זו? כיצד דבריו אלה רלוונטיים כל כך גם לנו, החיים באחרית הימים?

חיייהם של התסלונים שימשו ראיה לשאל על כך שאלוהים בחר בהם בתור ביכורי ישועה, ככתוב: "מראשית בחר בכם אלוהים לישועה" (פס' 13). על אף שהגאולה היא מתנה, המאמין חווה אותה באמצעות התקדשות על ידי רוח הקודש וקבלת האמת באמונה. חיי המאמין הם הרבה יותר מחוויה אישית; הם מעוגנים היטב באמת.

מסיבה זו, שאל מודאג לגבי התסלונים, וחפץ שהם ידבקו במסורות שעברו אליהם, הן בעל פה והן דרך האיגרות. אחיזתם של אנשים באמת מתרופפת עם הזמן. מסיבה זו עלינו לקבל תמיד חיזוק ממי שמלמדים אותנו ומטיפים לנו.

בראשית דרכה של הקהילה, למסורת שבעל פה הייתה עדיפות על פני מסורת כתובה. מסורת בעלפה נתונה פחות לסילוף בשוגג. טון הדיבור ומחוויותיו של הנואם מעבירים את כוונת הדברים באופן ברור יותר מאשר דרך המילה הכתובה. מסיבה זו, דרשה והטפה ממשיכות לשמש דרך של תקשורת שלעולם אינה יוצאת מן האופנה.

אולם מסורת כתובה, כמו זו הטמונה באיגרותיו של שאל, נתונה פחות לסילוף מכון בידי אנשים המבקשים לשנות את הבשורה ולהתאימה למטרותיהם. המילה הכתובה מעניקה תורה בטוחה ומבוססת, שבאמצעותה כל אדם יכול לבחון תורות שנמסרו בעלפה. בספר מעשי השליחים, אנשי בראה צוינו לשבח, שכן הם שילבו בין קבלת מסרים שנמסרו בעלפה, עם בחינה מדוקדקת של הכתובים (מה"ש י"ז 11).

שובו וקיראו את פסוקי הלימוד להיום. כוחות רבים פועלים ללא הרף בניסיון להסיטנו מן האמת. בחנו כיצד השתניתם במשך הזמן. האם השינויים שחלו בכם חושפים התבססות איטית אך יציבה באמת, או שמא התרחקות איטית אך יציבה מן האמת? במילים אחרות, באיזה כיוון נעים חייכם?

ביטחון לנוכח רוע (תסל"א ג' 5-1)

בעולם בימינו, אנשים רבים צוחקים מן הרעיון של שטן אמיתי. הם סבורים שהשטן הוא מיתוס, שריד של דעות קדומות שרווחו בתקופה שקדמה למדע. בעיניהם, טוב ורע אינם אלא תוצאות אקראיות של סיבה ומסובב; ישנם אנשים הסבורים שטוב ורע הם רעיונות המבוססים על תרבות, וכי הם רלוונטיים אך ורק לזמנים מסוימים ולמקומות מסוימים.

אבל כתבי הקודש מזהירים מפורשות שהשטן הוא אמיתי. במקומות מסוימים בעולם, דווקא עדיף לשטן להיות נסתר מן העין או לשמש דמות נלעגת של שד אדום בעל קרניים. הקריקטורה גורמת לאנשים לחשוב שהשטן אינו אמיתי, וזה בדיוק מה שהוא רוצה. ("השטן גם לי לעשות את זה!" כך נהג ללעוג אחד הברדנים המפורסמים).

קראו את האיגרת השנייה אל התסלוניקים ג' 1-5. למרות האתגרים שעלינו להתמודד איתם בחיי האמונה, שאול מביע כאן בעבורנו תקווה. על מה מבוססת תקווה זו? מהו התנאי שעליו נוכל להיות בטוחים בהיאחזותנו בה? (ראו גם לוקס י' 25-28, דברים ח' 1).

שאול פותח את הקטע עם בקשה לתפילה (בדומה לתסל"א ה' 25). הוא מבקש מן התסלוניקים שיתפללו שהבשורה תופץ במהרה באמצעות פועלו, ואף תכובד. הוא גם רוצה שהם יתפללו שהוא ועמיתיו ינצלו מידי אנשים רעים (תסל"ב ג' 2). הלשון שבה הוא משתמש מעידה על כך שהוא חשב על אנשים מסוימים, שייתכן שגם מקבלי האיגרת הכירו.

שאול משתמש במשחק מילים כשהוא מבהיר כי "לא לכל בני האדם אמונה" (או מחויבות לאלוהים), "אבל נאמן האדון" (כלומר, ישוע הוא נאמן, ניתן להסתמך עליו, והוא מעניק לנו אמונה ומחויבות). האדון הנאמן יחזק את המאמינים בתסלוניקי, וישמור עליהם מן הרע ומן השטן. הבשורות הטובות הן שעל אף שהשטן חזק מאיתנו, האדון חזק בהרבה מן השטן, ואנו יכולים למצוא באדון ביטחון וגבורה.

שאול חותם את הקטע (תסל"ב ג' 4, 5) בשבח נוסף לתסלוניקים, ונושא תפילה למענם. הוא בטוח שהם עושים את שביקש מהם, ושימשיכו לעשות זאת חרף התנגדות השטן והאנשים ההולכים בדרכו. שאול שב ומתפלל ומקווה (תסל"ב ג' 5) שהאדון יכוון אותם "לאהבת אלוהים ולסבלנות המשיח".

אפילו בעיצומם של מבחנים וסבל, איגרותיו של שאול תמיד גדושות אמונה, תקווה וביטחון. כיצד נלמד להחזיק באמונה כזו, תקווה כזו וביטחון כזה, בלא הבדל עד כמה קשים חיינו לפעמים?

הכתובים והמסורת (תסל"ב ג' 6-8)

כשישוע חי עלי אדמות, הברית החדשה טרם נכתבה. הכתובים שישוע למד ולימד היו ספרי התנ"ך. אבל כבר מראשית דרכו, ישוע לימד שציות לדבריו הוא הדבר הנכון ביותר שתלמידיו יכולים לעשות (מתי ז' 27-24). דבריו ומעשיו של ישוע המשיכו לשמש תורה ומופת לקהילה בשנים שבאו לאחר מכן (תסל"ב ד' 15, מה"ש כ' 35, קור"א י"א 26-23). ואז, באמצעות השראת רוח הקודש, השליחים הונחו לפרש נכונה את דברי ישוע ואת מעשיו (יוחנן ט"ו 26, 27; ט"ז 13-15). לפני שדור המשיחיים הראשון עבר מן העולם, כתבי השליחים נחשבו שווים בסמכותם ובתוקפם לכתבי הנביאים, ולפיכך ניתן היה לכנותם "כתובים" (פטר"ב ג' 2, 16).

קיראו את האיגרת השנייה אל התסלוניקים ג' 6-8, 14. לפי פסוקים אלה, מהי האמיתה ששאל מציג כאן? מה משתמע ממנה?

בזמן ששאל הגיע לתסלוניקי, הקהילה הקדומה ראתה בדברי ישוע ובתורות השליחים סמכות עליונה. "מסורת" בימי הברית החדשה לא היתה בהכרח מילת גנאי; היא התייחסה לדבריו ולמעשיו של ישוע כפי שהקהילה זכרה אותם, וכן לתורות שבעלפה ולכתבי השליחים. מבחינתם, מסורת הייתה זהה לכתבי הקודש בעינינו: היא ראויה לשבח ויש לציית לה. בעיני התסלוניקים, מסורת לא היתה אך ורק תוכן האיגרות של שאל; היא כללה את כל מה ששאל אמר להם בזמן שהותו בתסלוניקי, וכן את מעשיו, ששימשו להם מופת. העובדה ששאל עבד קשה בתסלוניקי כדי לפרנס את עצמו, הראתה להם שעשה זאת מתוך אהבה אליהם "כדי שלא להיות עליהם למשא" (תסל"א ב' 9); אבל זו הייתה גם "מסורת" שהוא ציפה שילכו בעקבותיה.

שאל לא היה עצלן כשחי בקרבם, והוא "לא אכל לחם חנם מאיש". הוא עמל "יומם ולילה" כדי לא להעיק על איש. כל מי שחי בתסלוניקי ונהג בדרך אחרת, לא התנהג כראוי. בדומה, הגדרתו של שאל לאנשים בעייתיים, לא הוגבלה למי ששימשו גורם מפריע בקהילה או בחברה; הוא הרחיב אותה וכלל בה כל אדם שלא הלך בעקבות תורות, מסורות או מנהגי השליחים.

פסוקים אלה חושפים את חשיבות מעשיו של שאל בעיני התסלוניקים. על אף שקיבל את האמת ישירות מה' והתמנה לשליח בידי ישוע המשיח (גלטי א' 1), הוא שימש עדות חיה, הן באמצעות חייו ומעשיו והן באמצעות מוצא פיו. עד כמה מטיבים חיינו לשקף את האמיתות שנחלנו?

עבודה ואכילה (תסל"ב ג' 9-12)

באיזו בעיה מסוימת נתקל שאול בקהילה בתסלוניקי? (תסל"ב ג' 9-12).

בפסוקים אלו, שאול מחיל את מופת ההתנהגות שלו לגבי מצב מסוים שהתעורר בקהילה, כאשר קבוצה גדולה של חברים התנהגה שלא כיאות (תסל"ב ג' 6, 11). שאול הזכיר את הבעיה באיגרתו הקודמת ודן בה בעדינות (תסל"א ד' 11, 12; ה' 14), אבל כאן הוא משתמש בשפה נוקבת יותר.

כשליח, שאול יכול היה לבקש מן הקהילה לספק לו משכורת, קורת גג ומזון. אבל לפי האיגרת הראשונה אל התסלוניקים, הוא שימש מופת בקרבם כשעמל "יומם ולילה" כדי לא להעיק עליהם (תסל"א ב' 9). בדרך זו הוא שימש מופת של אהבה. אבל לפי האיגרת השנייה אל התסלוניקים ג' 8, הוא גם עמל "יומם ולילה" כדי לשמש מופת של עמל, כדי שכל אדם יתפרנס בעצמו וידאג לכל צרכיו.

אך שאול לא רק שימש דוגמה מופתית בהתנהגותו, אלא אף דן בסוגיה. בזמן הקצר ששהה עם התסלוניקים נהג לחזור (בלשון ציווי) על הפתגם: "מי שאינו רוצה לעבוד, גם אל יאכל." (ג' 10). עם זאת, יש לשים לב שבקטע זה שאול אינו מתכוון למתוח ביקורת על המאמץ לעזור לנזקקים ולאנשים שאינם מסוגלים לדאוג לעצמם. אחרי הכול, ישוע בכבודו ובעצמו השאיר אחריו מופת רב עוצמה של חמלה כלפי אנשים שנסיבות חייהם הותירו אותם חסרי ישע או חסרי כול.

אדרבא, דבריו של שאול כוונו לקבוצה של אנשים בקהילה שהיו עצלים מרצון, אותם כינה "הולכי בטל". לדבריו, הם התערבו בענייני הזולת, עסקו בהבלים ולא דאגו לעצמם (תסל"ב ג' 11). בדומה לחלק מן הפילוסופים בעולם הקדום, מאמינים אלה העדיפו את חיי הבטלה על פני חיי עמל. ייתכן שבילו את זמנם בדיונים תיאולוגיים, או מתחו ביקורת על התנהגות הזולת במקום לעבוד ולהתפרנס. שאול מצווה עליהם "בשם ישוע המשיח" ללמוד מן הדוגמה שנתן, ולהרוויח את זכות הדיבור בקהילה על ידי כך שיתפרנסו וימלאו תחילה את צורכיהם (ג' 12).

מדהים לגלות שאפילו בראשית דרכה של הקהילה המשיחית, שאול נאלץ להתמודד עם בעיות רבות כל כך בקרב חבריה. כיצד אמורה עובדה זו להגן עלינו (ובמיוחד על חברים חדשים) מן הציפייה שקהילותינו יתמלאו באנשים צדיקים? והעיקר, כיצד נשמש מופת וכוח מניע בקהילתנו, חרף החולשות והמגרעות שלנו?

חשבו על אנשים שעזבו את הקהילה, ועל הסיבות שגרמו להם לעשות זאת. האם יש ביניהם מישהו שתוכלו ליצור איתו קשר, להתיידד איתו מחדש, לשרת אותו ולנסות לחבר אותו מחדש לקהילה? התפללו ובקשו מאלוהים להזדריך אתכם כיצד לבצע את זה.

אהבה קשוחה (תסל"ב ג' 15-13)

לפי מתי י"ח 15-17, כיצד אמורה הקהילה לנהוג עם אח שהודח מן הקהילה?

משמעת בקהילה היא אחת הסוגיות הקשות ביותר שהקהילה המשיחית מתמודדת איתה. לעיתים קרובות, חבר הקהילה הסורר הוא אח, בת, אב, אם או חבר טוב של מישהו בקהילה. ישנם חברים בקהילה המסרבים לחנך את חברי הקהילה למשמעת, ואילו אחרים מעדיפים לנקוט יד קשה. כיצד אמורה הקהילה לגלות את רצון ה' בקרב אינטרסים מנוגדים רבים כל כך? בבשורת מתי י"ח, ישוע מציג תהליך קל וברור לטיפול באחים סוררים. ראשית, שיחה בארבע עיניים בין האח הפגוע לבין האח החוטא. מן ההקשר עולה שמטרת השיחה היא מחילה, ככל שהדבר מתאפשר (מתי י"ח 21-35). שנית, האח הפגוע ייקח איתו שניים-שלושה חברי קהילה אחרים כדי למנוע בלבול לגבי הדברים שיצהירו כל אחד מן הצדדים. רק לאחר נקיטת שני הצעדים הראשונים, אפשר יהיה להביא את העניין לפני הקהילה. ואז, אם החוטא לא יישמע לקהילה, הוא יהיה לה "כגוי וכמוכס." (מתי י"ח 17).

לפנינו בעיה של ממש. מה זה אומר לנהוג במישהו כאילו היה גוי או מוכס? ישנן לפחות שתי אפשרויות. מצד אחד, ייתכן שישוע קורא כאן לקהילה להרחיק את החוטא, כפי שהגויים והמוכסים הורחקו מן החברה בישראל הקדומה. מאידך, ייתכן שזו קריאה להתייחס לאנשים נידחים ומנוודים כפי שישוע התייחס לגויים ולמוכסים (באהבה ובחמלה).

מה יש לשאול השליח לומר בנוגע למשמעת בקהילה? (תסל"ב ג' 15-13)

יישום נאות של הכתוב במתי י"ח ובאיגרת השנייה אל התסלונים ג' לחיים בימינו הוא אתגר רציני. בחלק מן המקרים, המחילה מרככת את ליבו של הפוגע ומביאה עימה שלום וריצוי לקהילה. במקרים אחרים, חוטאים שהקשו את ליבם עשויים להגיב אך ורק לאהבה שהיא קשוחה מספיק כדי להתעמת איתם ולהענישם. מסיבה זו, האספה הכללית אינה מדיחה אף חבר קהילה. עדיף שתהליכים עדינים כאלה יתרחשו בקהילה מקומית שבה החבר הסורר מוכר היטב, ולפיכך היא תיטיב לטפל בעניין.

אהבה קשוחה אינה רשיון להתעללות. לפי פסוק 15, יש לראות במאמין שהקהילה מוכיחה אותו ומחנכת אותו למשמעת, בן משפחה. הקהילה חייבת להיות מודעת לכך שהחוטא הוא אח באמונה "שהמשיח מת בעדו." (רומ' י"ד 15, קור' א' ח' 11).

כיצד חוויתם חינוך למשמעת בקהילתכם? כיצד תשמור הקהילה על איזון בין עימות לבין קבלה?

לימוד נוסף: "המאמינים בתסלוניקי סבלו מאוד מאנשים שחברו לקהילה והיו בעלי רעיונות ותורות קיצוניים. חלקם היו 'הולכי בטל שאינם עובדים כלל, אלא מתעסקים בהבלים'. הקהילה אורגנה כיאות, וחלק מחבריה מונו לכהן בתור רועי, זקני ושמשי הקהילה. אבל חלק מחברי הקהילה היו עקשנים ופזיזים וסירבו להיכנע לאנשים שכיחנו במשרות סמכותיות בקהילה." (אלן ג'י. ווייט, The Acts of the Apostles, עמ' 261).

"כששאלו שהה בתסלוניקי, הוא לא התפרנס אך ורק מעמל כפיו... (אל הפיליפים ד' 16). על אף שקיבל סיוע כספי, הוא הקפיד לשמש מופת של חריצות לתסלוניקים, וזאת כדי שאיש לא יוכל להאשימו בחמדנות, וכן כדי שבעלי השקפות קיצוניות בנוגע לעמל כפיים יקבלו דרכו תוכחה מעשית." (עמודים 348, 349).

"המנהג של תמיכה בגברים ונשים הולכי בטל, על ידי מתן תרומות אישיות או מימון על ידי כספי הקהילה, עודד אותם להמשיך בהרגליהם הרעים. לכן יש להימנע מדרך זו מטעמי מצפון. יש לחנך כל גבר, כל אישה וכל ילד לעבודה מעשית ומועילה. הכול צריכים ללמוד מקצוע כלשהו. זה עשוי להיות עשיית אוהלים או כל עסק אחר; אבל הכול חייבים ללמוד להשתמש באברי גופם לתכלית כלשהי. אלוהים מצידו מוכן ומזומן להגביר את כושר ההסתגלות של כל האנשים המוחנכים את עצמם להרגלים יצרניים." (פרשנות של אלן ג'י. ווייט בספר: The SDA Bible Commentary, כרך 7, עמ' 912).

שאלות לדיון:

- ❶ כיצד שומרת קהילתנו על האיזון בין דבקות באמיתות שאוששו בעבר לבין קבלת אור חדש מאלוהים והליכה בעקבותיו? כיצד נדע אם האור ה"חדש" שקיבלנו הוא באמת "אור" ולא הטעיה?
- ❷ כיצד אנו נוהגים בחברי קהילה בעייתיים ולא ממושמעים, שתמיד מתלוננים על משהו? בעת ובעונה אחת, מה בנוגע לאלה המביעים דאגה כנה לגבי בעיות אמיתיות?
- ❸ סכמו במוחכם את המסר העיקרי של שאול בשתי איגרותיו אל התסלוניקים, באופן כזה שיתאים ויהיה רלוונטי למצב בקהילתנו כיום.

סיכום: שתי איגרותיו של שאול אל התסלוניקים מלמדות אותנו כיצד קהילה יכולה לחיות בסביבה קשה. שונים ככל שיהיו הנסיבות וההקשר של שאול מאלה שלנו, העקרונות שהוא דוגל בהם הם עקרונות ברי קיימא ונצחיים, שכן הם נכתבו בהשראת האדון ישוע.

SOUTHERN AFRICA-INDIAN OCEAN

DIVISION

Mission Projects

Our Thirteenth Sabbath Offering this quarter will help the Southern Africa-Indian Ocean Division with these projects:

- 1 Provide programming and MP3 players for the Himba/Herero people of Namibia
- 2 Build a multipurpose building for Zurcher Adventist University in Madagascar
- 3 Build a classroom block for Mahajanga Adventist High School in northwestern Madagascar
- 4 Build an orphanage in Antananarivo, Madagascar
- 5 Build a classroom block for Riverside Adventist School in Cape Town, South Africa
- 6 CHILDREN'S PROJECT: Build a children's worship center for an existing congregation in northeastern South Africa

For more information, visit www.AdventistMission.org

*Includes Lesotho, Namibia, South Africa, Swaziland, and several islands

Unions	Churches	Companies	Members	Population
Botswana	96	105	31,781	2,065,000
Indian Ocean	709	1,119	133,842	24,500,000
Malawi	1,310	1,540	363,167	15,900,000
Mozambique	994	1,598	275,639	23,000,000
North-Eastern Angola	436	469	173,546	7,600,000
Southern African Union*	1,098	403	127,855	55,000,000
South-Western Angola	601	1,052	222,024	11,400,000
Zambia	2,023	3,579	747,539	13,882,000
Zimbabwe	1,324	2,353	679,849	12,100,000
Sao Tome and Principe	9	34	3,811	180,000
Totals	8,394	12,252	2,759,053	165,627,000